

MINI

3-5 år

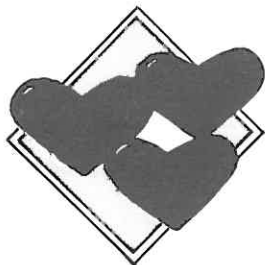

LÆRER-VEILEDNING

*Tekstplan for det
kristne barnearbeid*

Høst-Terminen 3

Fra Hjerte til Hjerte

3-5 år

MINI

© 1993 Norman Förlag, Dagen-huset 105 36 Stockholm og NSSU, Norge.

Hovedredaktør: Åke Olofsson.

Svensk redaktør for Mini: Margaretha Carlsson.

Norsk redaktør: Jostein Janøy.

Fred og Frida-stoffet er ved Kjersti F. Matre.

NB! Undervisningsbildene i denne lærerveiledningen kan kopieres til overhead-bilder, fargeleggings-tegninger m.m. til bruk i gruppen i forbindelse med tekstmateriellet "Fra hjerte til hjerte".

All annen kopiering av tegningene er forbudt!

Undervisningsbilder og omslag: Anders Kvåle Rue.

Små-tegninger: Anders Parsmo og Cathrin Hesselstrand.

*Utgever i Norge: Norsk Søndagsskoleunion, Box 2665,
St.Hanshaugen, 0131 Oslo.*

Tlf: 22-56 89 50 Telefax: 22-56 89 22

Sats: HP LaserJet II P (NSSU)

Trykk: Oluf Rasmussen, Skien

ISBN 82-7291-075-6

**Norsk
Søndagsskoleunion**

TEKSTPLAN - MINI - HØST

Fra Hjerte til Hjerte

INNHold

Artikkel-sider:

<i>Oppdag hverandre!</i>	side	4
<i>Å synge med barn</i>		6
<i>Nye sanger</i>		7
<i>Spiller du med hånddokker</i>		8
<i>Min egen bønnebok</i>		10

HØSTENS TEKSTER:

A/ BØNN ER SAMTALE MED GUD:

<i>A1 Daniel tyder drømmer</i>	14
<i>A2 Tre venner i bønn</i>	19
<i>A3 Daniel i løvehulen</i>	24
<i>A4 Be, så skal du få</i>	29

B/ BØNN OG BØNNESVAR:

<i>B5 Jesus i bønn</i>	34
<i>B6 Melet som ikke tok slutt</i>	39
<i>B7 Ilden på fjellet (Elia)</i>	44
<i>B8 Ullprøven</i>	49
<i>B9 Oljen flyter (Elisja)</i>	54
<i>B10 Bønn fra havet (Jona)</i>	58

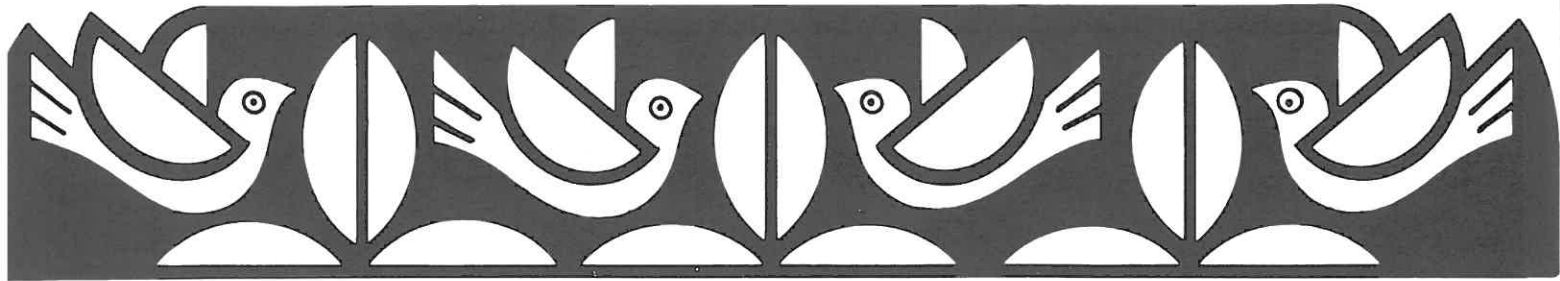
C/ TAKKE-BØNNER:

<i>C 11 Takk Gud for hjemmet!</i>	63
<i>C 12 Takk Gud for foreldre!</i>	68
<i>C 13 Takk Gud for vennene!</i>	73
<i>D 14 Takk Gud, for Jesus!</i>	78

D/ JULEBØNN:

<i>D 15 Simeon & Anna</i>	83
-------------------------------	----

FORORD

Tenk bare å få være SAMMEN MED HVERANDRE! Møte blyge øyekast, kjenne en hand som smyger seg inn i sin egen, få høre en litt andpusten og usammenhengende fortelling om noen av hverdagens mysterier. Sette seg ned og holde rundt hverandre.

Å være sammen skaper minner. Gode minner av nærhet og varme, minner av glede og trygghet, minner av å bli sett og satt pris på. Viktige minner, små skatter som vi kan ta vare på gjennom hele livet.

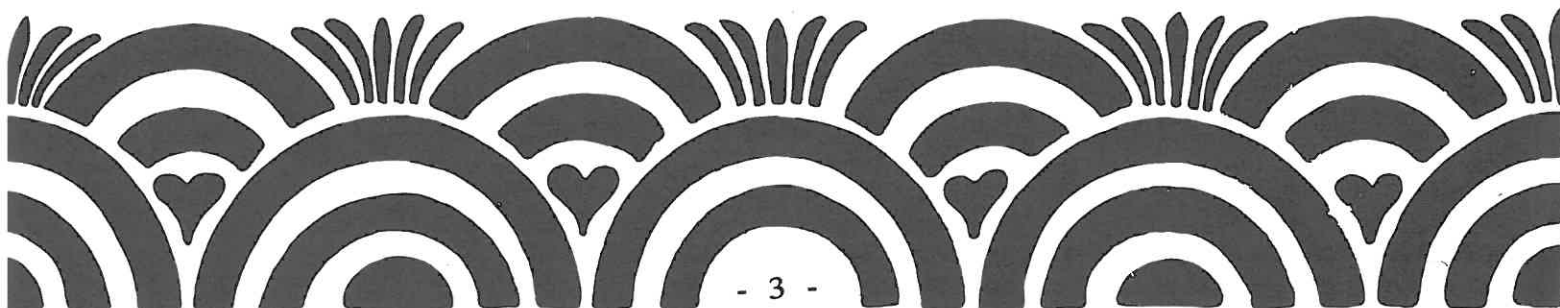
Vi som arbeider med barn er med på å gi viktige minner til mange. Derfor er det så viktig at det er Guds kjærlighet vi formidler fra våre hjerter.

Joda, både ordene og bibelfortellingene har sin store verdi, men undervurder heller ikke det betydningsfulle i forholdet mellom deg og barna, og mellom deg og Gud! For det er gjennom ditt nære Gudsforhold at du kan hente ut all den kraft og kjærlighet du trenger for å kunne gå videre.

I kontakten med Gud får du den vissheten du trenger for å kunne takle det som er vanskelig og som krever et videre perspektiv enn det du selv har. Dette Gudsforholdet er selve grunnlaget for ditt forhold til barna. Og det store målet og drømmen er at barna skal utvikle et dypere forhold til Gud, og vokse seg sterke gjennom den kontakten dere har med hverandre og med Gud. Fine kontakter fra hjerte til hjerte!

Vær nøye med innholdet i samlingsstunden: Bibelfortellingen, sangene og bønnene. Alt er viktig. Og hopp ikke over "OPPDAG BIBELORDET!"-siden! Den åndelige forberedelsen kommer først, så den praktiske! Men vær også nøye med kontakten mellom deg og barna. Vær helhjertet sammen med hverandre! For fellesskap mellom Gud og mennesker har evighetsbetydning.

Gud signe deg i såmannsgjærningen! Hilsen redaksjonen!

OPPDAG HVERANDRE!

Fortsatt er det mye å OPPDAGE om vi bare tar oss tid til å SE! F.eks: Å se hverandre som LEDERE! Og å se BARNA og LEDERNE! Eller: Når GUD og LEDERNE ser hverandre! - Å se hverandre er å sette pris på hverandre og verdsette hverandre, sa en leder om uttrykket "å se hverandre". - Å vise oppmerksomhet er en bekreftelse på at vi fins og er til, sa en annen. Det er viktig å bli sett, ikke bare for barna! Også vi ledere trenger å oppleve det. Det gir trygghet. Og under det hele merker en tryggheten i å vite at Gud ser oss.

GUD OG JEG.

- Hvordan ser Gud på meg?
Spørsmålet er både interessant og viktig.

- Hva svarer du?

Det er fantastisk å tenke på at Gud så oss før vi var til og før vi var formet i mors liv (Salme 139:16). I Guds øyne er vi verdifulle. (Salme 8:4-5). Ja, som edelstener (Jes 43:4).

Da Hagar forsto hvordan Gud så på henne, sa hun: "Du er en Gud som ser!" (1 Mos 16:13-14).

Gud ser på oss som enkeltindivider som er skapt i hans bilde:

- Mennesker som han vil samarbeide med.

- Vi er satt til å forvalte og råde over skaperverket.

Så stor er hans tillit til oss. Han har gitt oss en fri vilje og et ansvar.

Jovisst, er det stort å få ønske hverandre Guds velsignelse og vite at han lar sitt ansikt lyse over oss (4 Mos 6:24-26).

HVORDAN SER JEG PÅ GUD?

Mange har ikke bearbeidet sitt gudsbilde særlig mye. Og selv om man har gjort det, trenger man stadig å komme tilbake til det og holde spørsmålene varme.

- Hva ser jeg når jeg ser på Gud? Hvem er han for meg? Hva betyr han?

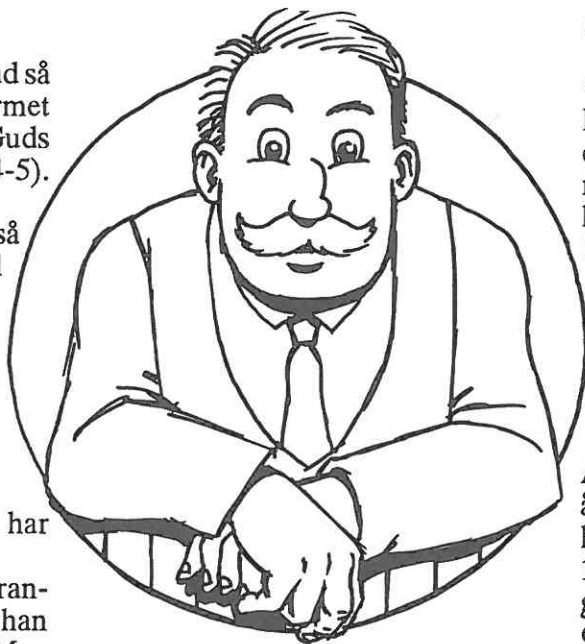
Vårt gudsbilde er kanskje ulikt i ulike perioder av våre liv, avhengig av våre opplevelser og erfaringer, vår modenhet og kunnskaper.

En 40-årig leder beskriver Gud på denne måten:

- Som en far, en lege, en som har omsorg og som ikke går fra oss. Den som veileder gir glede og trygghet.

- Hvordan er ditt gudsbilde nå?

JEG OG DE ANDRE LEDERNE.

Det er mulig å engasjere seg så sterkt i sin egen lederrolle at man ikke "ser" de andre lederne. Men skal man kunne gjøre en god innsats, er samarbeid i ledergruppen svært viktig.

Når du betrakter en annen leder, så ta utgangspunkt i at vedkommende er verdifull i Guds øyne.

Men skal man komme innpå hverandre i en ledergruppe, er det verdifullt om man deler sine opplevelser av Gud med hverandre. Fortell om hvordan dere ble troende og del det personlige vitnesbyrd. Minn om at dere er utvalgt og kalt av Gud.

Se hverandres personlige egenskaper og gaver. Oppdag hvordan dere kan utfylle hverandre. Husk at Jesus sendte disiplene to og to. Dere vet jo også at Moses og Aron utfylte hverandre på en utmerket måte. Det kan være nyttig å tenke igjennom spørsmålene:

- Hvordan ser jeg på mine lederkollegaer? Hva ser jeg hos dem?

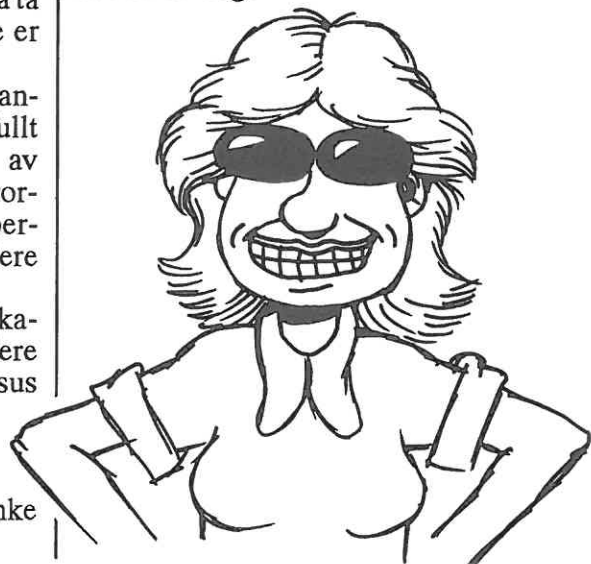
MÅTER Å SE PÅ HVERANDRE PÅ

Det er en god opplevelse å bli sett, å oppleve personlig omsorg fra en annen. Du ser med åpne øyne, når noen kanskje trenger en spesiell omtanke. Eller når du kan støtte en lederkollega rent praktisk.

Det kan også være fine stunder når dere samtaler og ber sammen. Er vi trygge på hverandre, våger vi også å ta opp problemer og ting som ikke fungerer så bra.

Å se hverandre, er også å oppmuntre, å rose og vise at vi setter pris på hverandre. Paulus gjorde det (2 Tim 1:3-5). At vi oppdager de andres gaveutrustning, viser tillit og ansvar, er også en måte å se en annen leder på og vise at de har verdi.

Glem ikke å ha øynene åpne for nye ledere og lede dem inn i oppgaver. (Ap Gj 16:1-2). Legg også merke til hjelpelederne som stiller opp. Gi dem veiledning og støtte. Da vil også de i sin tid se deg.

JEG OG BARNA

Vårt syn på barna bør være slik Gud ser på dem. Bibelen sier at barn er hele og fullverdige mennesker. Jer 1:4-5 sier at vi allerede i mors liv er:

- *Dannet av Gud (Gud har gitt oss en kropp!)*
- *Utvalgt av Gud (Vi har en sjel.)*
- *Helliget av Gud (Vi har en Ånd)*

1 Tess 5:23 sier noe om å være et helt menneske, helt igjennom. Å være hele mennesker fra begynnelsen til slutten. Barn har også et åndelig liv. Og dette åndelige livet trenger næring for å vokse. Derfor er det en oppgave for oss som ledere, foreldre og menighet å se på barna som fullverdige mennesker som trenger hjelp til å vokse.

Barn er åndelige mennesker. De tilhører Guds rike (Mark 10:13-16) og de har kontakt med Gud. Samuel er et eksempel på dette (1 Sam 3). Om vi tenker på lignelsen om såmannen (Matt 13:8), kan vi si at barna er det gode "jordsmonn".

GUD BRUKER BARN

Vi har så lett for å tenke at barn må bli voksne først før Gud kan bruke dem. Barn er liksom noe som er til for å bli voksne.

Peter måtte revidere sin holdning til barna. Før pinsedagen hadde han vært med på å vise dem bort. På pinsedagen talte han om at "løftet gjelder deres barn". Når Ånden får påvirke oss, kommer de unge i fokus og da ser vi barna.

Det er viktig at vi i menigheten løfter fram spørsmålene om hvilke holdninger vi skal ha til barna. Si ikke: "De er for unge!"

Men fortell i stedet at barn er en stor ressurs. Det viser tjenestejenta hos Naaman og Tabita.

Bibelen minner oss også om at barns bønn har en stor makt i den åndelige verden (Salme 8:2-3 og Matt 21:12-16).

Barna har også noe å bidra med. Det ser vi av fortellingen om gutten med nistepakka (Johs 6:5-13):

- * Der ser vi foreldre som utstyret,
- * en disippel (leder) som ser barnet,
- * men også barnet som gir.

Jesus velsigner det gutten kommer med og Gud gir et fantastisk resultat. Slik vil Gud at det skal være i dag også.

REGN MED BARNA!

Det er mange måter du kan vise at du ser barna i gruppa! Du tar imot dem når de kommer, spør hvordan de har det og lytter til det de har på hjertet. Du ser deres nye klær og kanskje gir dem en klem.

Under samlingen oppmuntrer du dem, gir dem bekreftelser og gode tilbakemeldinger. Du regner med dem, involverer dem, tar dem på alvor og utfordrer dem! Barna føler og kjenner at de er regnet med, blir involvert, blir tatt på alvor og utfordret. Barna føler at de er delaktige og dermed også blir sett.

Og dere kommer til å gjøre den viktige erfaring at dere som barn og ledere ser hverandre!

Åke Olofsson.

Å synge med barn

Sang og musikk har lett for å bli et punkt på programmet. Det hører liksom med, og barn flest synes det er koselig.

Men sangene har jo også et innhold som formidler et budskap. Og musikken bringer dette budskapet videre til alle som er med. Og skal vi forsterke innholdet ytterligere, tar vi med noen kroppsbevegelser også.

Her kommer noen tanker og ideer som du kan benytte deg av når du legger opp samlingen i barnegruppa eller skal arrangere avslutninger eller familie-gudstjenester. Les det, la deg inspirere og slipp fantasien løs!

“ER DE IKKE SØTE?”

Han stilte et barn midt iblant dem ... Ikke for at de skulle le eller synes at det var søtt gjort av Jesus at han tok fram et barn. Nei, Jesus visste at ved denne anledningen og ellers, var det barnet som best illustrerte hans ord.

Jeg kjenner meg oppmuntret av Jesus til å slå et slag for å bruke barnas sang som forkynnelse midt i samlingen/gudstjenesten.

Små barn som synger sangene på sin måte, er både søte, koselige og utrolig morsomme. De blir “solstråler” som vi ser på avstand uten å la oss berøre på dyptet, tross for at de ofte gir oss en hel biologileksjon om fugler, fisker, sol og blomster.

FORMIDLERE.

Men små barn kan også være formidlere av et budskap akkurat som du og jeg. Derfor vil jeg oppmuntre deg til å innta nye områder på sangens og musikkens område! Ta i bruk barna og sangen deres i forkynnelsen, og oppdag hvilken utrolig ressurs du har!

Men først må du tenke igjennom hva du ønsker å formidle, og forberede deg som om det er du selv som skal tale. Og vær ikke

redd for emner som vanligvis ikke forbindes med barn, for det kan nettopp være der du finner det som engasjerer og berører.

Tenk også på om du trenger en oppleverser og hvilken alder denne bør ha for å kunne formidle den til forsamlingen slik at teksten sitter.

La deg ikke hindre av “vi pleier” eller “vi pleier ikke”, og du kommer til å bli overrasket over resultatet.

TEKSTVALG.

Vær nøye med valg av sangtekster. Forsøk å forsterke teksten så mye du kan, f.eks. gjennom å forenkles sangen noe. Sangen skal underordnes det målet du har satt deg. Derfor bør du ta bort vers eller refreng, som ikke passer til opplegget.

Tenk også på å finne fram til gode illustrasjoner som settes sammen med de enkelte sangstrofene. Det kan være lysbilder, store plakater, mini-drama, skyggebilder, en klovn, mennesker i ulike aldersgrupper, en skulptør, rekvisita .. Listen kan gjøres nesten uendelig. Stikkord: Tydelig og enkelt!

BRUK KROPPSPRÅKET!

Hvordan opplever barna budskapet? Det har litt å si hvordan vi sitter eller står, om vi står tett eller spredt, langt borte eller nær, om alle gjør det samme eller bare én.

Aller helst skulle man nok skreddersy egne tekster og melodier. Men er detumulig, får man gå på jakt og lete overalt til man finner noe. Gode sanger kan man finne i alle slags kategorier, ulike forlag, alle slags plater... bare man leter! Men la MÅLET styre valget!

Helén Engdahl

Gud er bare god mot meg

TEKST + MEL.: ÅSULF KVAMMEN
ARR.: ARNOLD BØRUD

Gud er ba - re god mot meg, ja Han er ba-re god,
 og Han pas-ser på meg nå, det kan jeg sto-le på.

La-la-la-la - la la, så en-kel er min tro,
 la-la-la-la - la-la, min Far er ba-re god!

Når vi står sammen

T.S.

Thomas Svenningsson

"Nå står vi sammen hand i hand. Nå er vi
 samlet i Jesu navn. Nå er vi -
 samlet for å prise Hans navn! Nå er vi
 samlet i Jesu navn."

SPILLER DU MED HÅNDDOKKER?

Hånddokker er et av de mest effektive hjelpemidlene man kan bruke når man vil undervise, om du først har forstått at de kan bli dine medarbeidere. Det er jo du som bestemmer hvor mye eller hvor lite dokka skal være med.

Til og begynne med, er det nok at dokka kommer fram og foreslår en sang eller sier velkommen. Det trenger ikke være verre enn som så!

HVORFOR BRUKER VI DOKKER?

Dokka kan fange barnas oppmerksomhet og øke interessen for det du har å si. For barn oppfatter dokka som en av dem, på deres side. Den kan f.eks. ta opp de spørsmålene som barna har. Og barna får lett sympati for dokka.

Dokka hjelper deg til å få kontakt med alle barna. Også de som er sjenerte og litt engstelige.

Men la ikke dokka opptre som en slags predikant som vitner om sine personlige opplevelser med Jesus. Det skal du gjøre. Dokka skal ikke erstatte noen autoritet.

Dessuten krever dokkespill et minimum av handling. Det blir fort kjedelig om man bare prater sammen. Pass på at du legger inn små detaljer der det skjer noe.

Velg ut en eller to dukker som er faste gjennomgangsfigurer, slike som Fred og Frida. Men du kan også godt ha med en dyrefigur i tillegg, som er kjønnsnøytral og som dermed både gutter og jenter kan identifisere seg med.

Dokker kan være programledere, komme med opplysninger og fortelle hvilke sang dere skal synge osv.

Dokka kan også være med på en innlednings-samtale som bygger opp til dagens tema.

ULIKE DOKKER.

De forslagene som vi kommer med her, handler ikke om dokke-teater, men om medarbeider-dokker. Og mulighetene er mange om du har lyst til å lage dem selv. (Ta kontakt med biblioteket og undersøk hva de har å tilby på dette emnet! NSSU har også boken "Talende hånddukker")

HANSKEDOKKE.

Enten kan hele hansken (vanten/votten) være et ansikt, eller du har et ansikt på hver finger. Hodene lager du av vattfylt hudlignende trikot. Daniel i løvehulen, Noas Ark, Jesus og barna m.fl. er blant de fortellingene du kan formidle med hanskedokke.

FINGERDOKKE.

Prinsippet er det samme som ved hanskedokka, men her syr du en figur eller trer på et papir-hode på en ring.

POSE-DOKKA.

En gammeldags papirpose med flat bunn, kan bli til en posedokke der bretten blir til munn. (Se fig!) Ved å stikke handa inni posen, kan du bevege munnen. Tegn ansiktet på bunn av posen.

KREMMERHUS-DOKKE

er også en enkel variant. Hodet er en kule (tre, isopor, cellvatt) som er festet på toppen av en blomsterpinne. Skjul kula i vatt og ha en hudfarget trikot ytterst. Sy fast en drakt rundt halsen. Draktens nederste del syes fast omkring kremmerhuset. Ved hjelp av blomsterpinnen bestemmer du om dokka skal gå opp eller ned i trakten.

MYKE DOKKER.

Av jakke-ermer, luer m.m. kan man lage myke dokker som fylles med vatt. Mønster finner du i hobby-forretninger.

LEKEDYR

kan du også bruke. Men pass på at det ikke er en kjent TV-figur eller lignende. En nøytral figur kan du forme som du selv vil og bestemme hvilken karakter den skal ha.

KARAKTER-TREKK.

Gjør deg godt kjent med dokka før du begynner å bruke den i gruppa. Om den skal bli din medarbeider, er det viktig at du vet hvordan den pleier å reagere på ulike ting.

Lag en kort beskrivelse av personalia og karakter: Navn, alder, bosted, interesser osv. Hva slag temperament pleier den å ha?

Og hva med stemmen? Har den lys eller mørk stemme? Snakker den fort eller langsomt? Den kan også være taus. Hver gang den sier noe, så hvisker den det i øret ditt.

Om du lager dokka selv, vil du oppdage stadig nye ting ved den etterhvert som du bruker den.

HVOR BOR DEN?

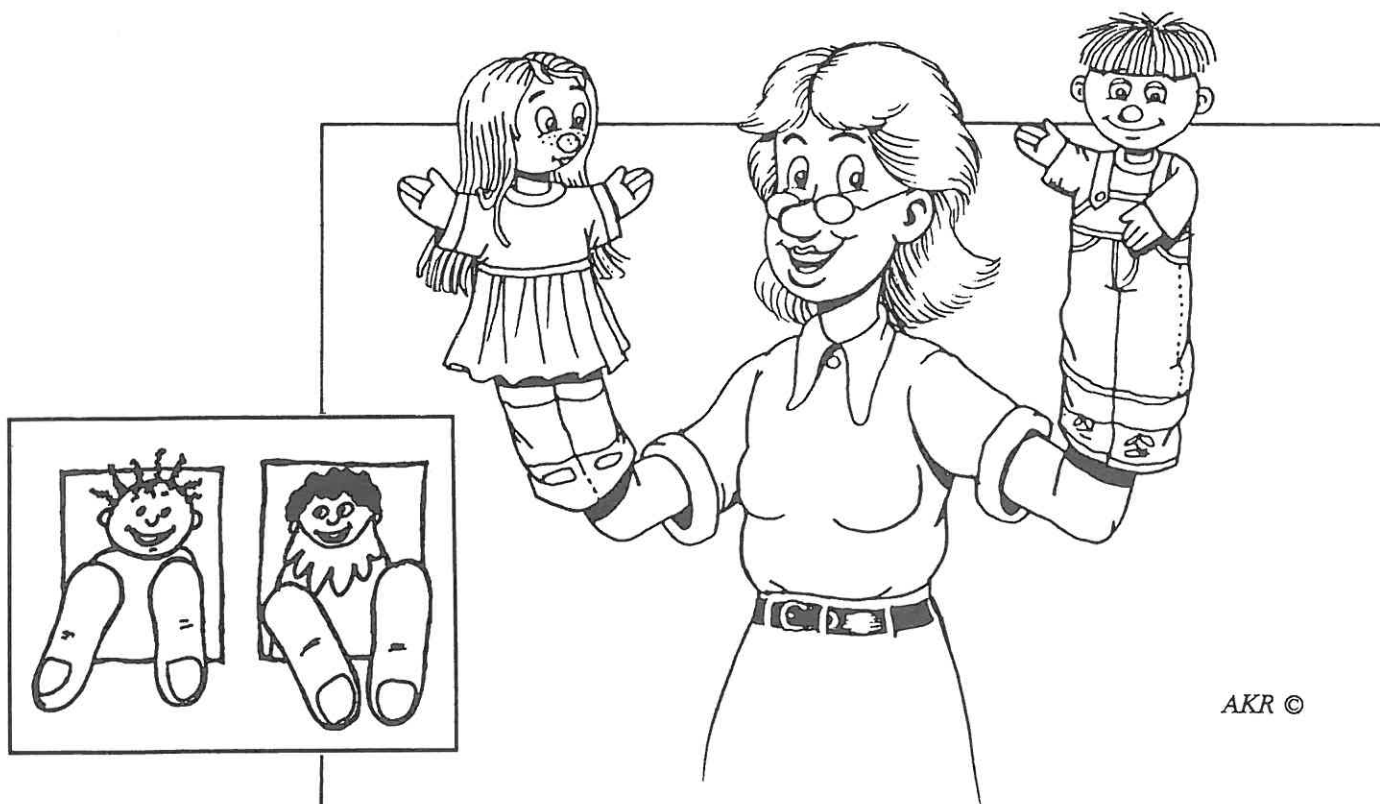
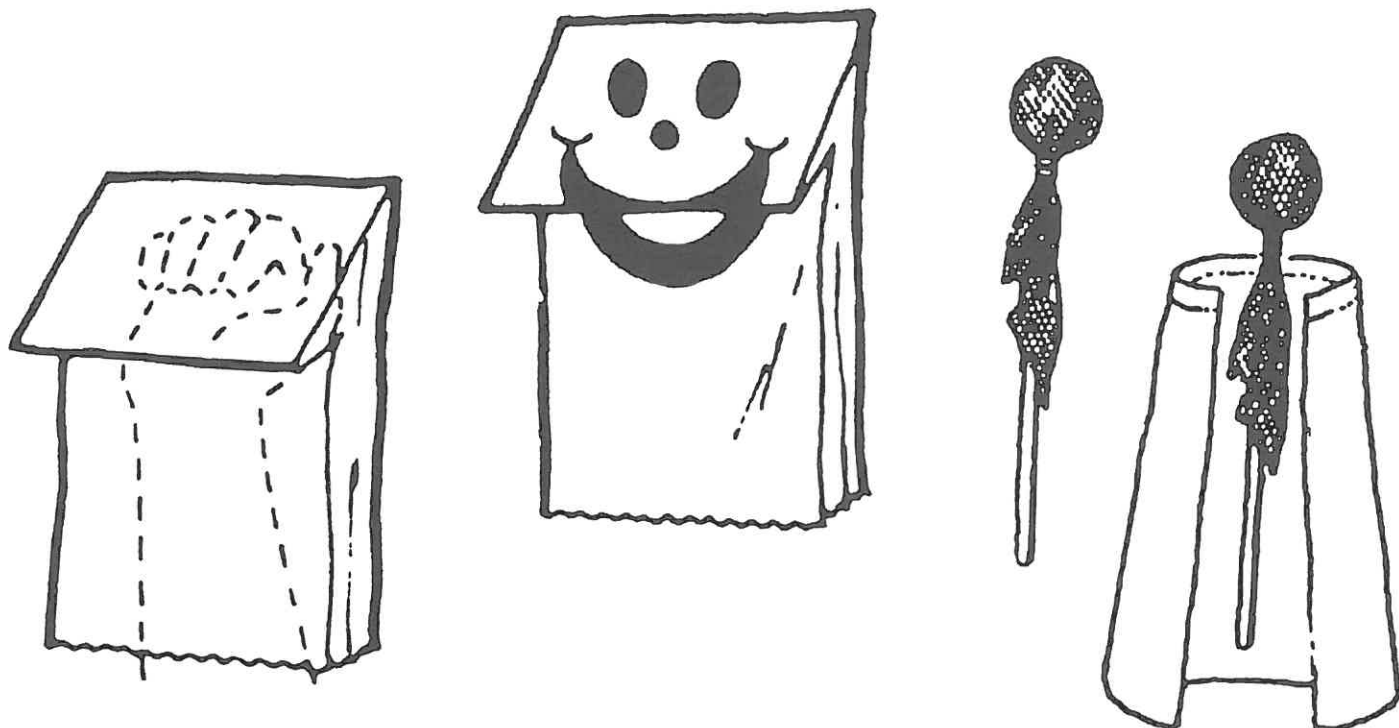
Hjelpedokka bør ligge på et fast sted,

f.eks. i en kurv, kasse, eller veske. Den skal ikke være synlig når du ikke bruker den. Når du tar fram kurven, vet barna straks at dokka kommer. La ikke barna få leke med dokka. Det er altså bare du som får stelle med dokka.

Når man arbeider med barn, må man være spontan og ta ideer fra ulike hold avhengig av hva som passer for gruppa di.

Så sett i gang og prøv du også?

R.S./J.J.

AKR ©

Høst-terminen handler mye om bønn. Derfor har også elevheftet (Barnas eget ta-med-hjem-blad) blitt til en bønne-bok.

I bønneboken finner du en bønn for hver samling og en tegning som de kan fargelegge.

La barna få med seg hjem et firesidig ark for hver gang:

Start med midtsiden og omslaget, og lag to huller i sidene slik at de kan samle arkene med splitt-bindere eller pynte-snor.

Er dette heftet viktig for barna, så kan det bli enda viktigere for foreldrene og hjemmet, om det brukes på riktig måte. Derfor er det viktig å nå fram til foreldrene med informasjon.

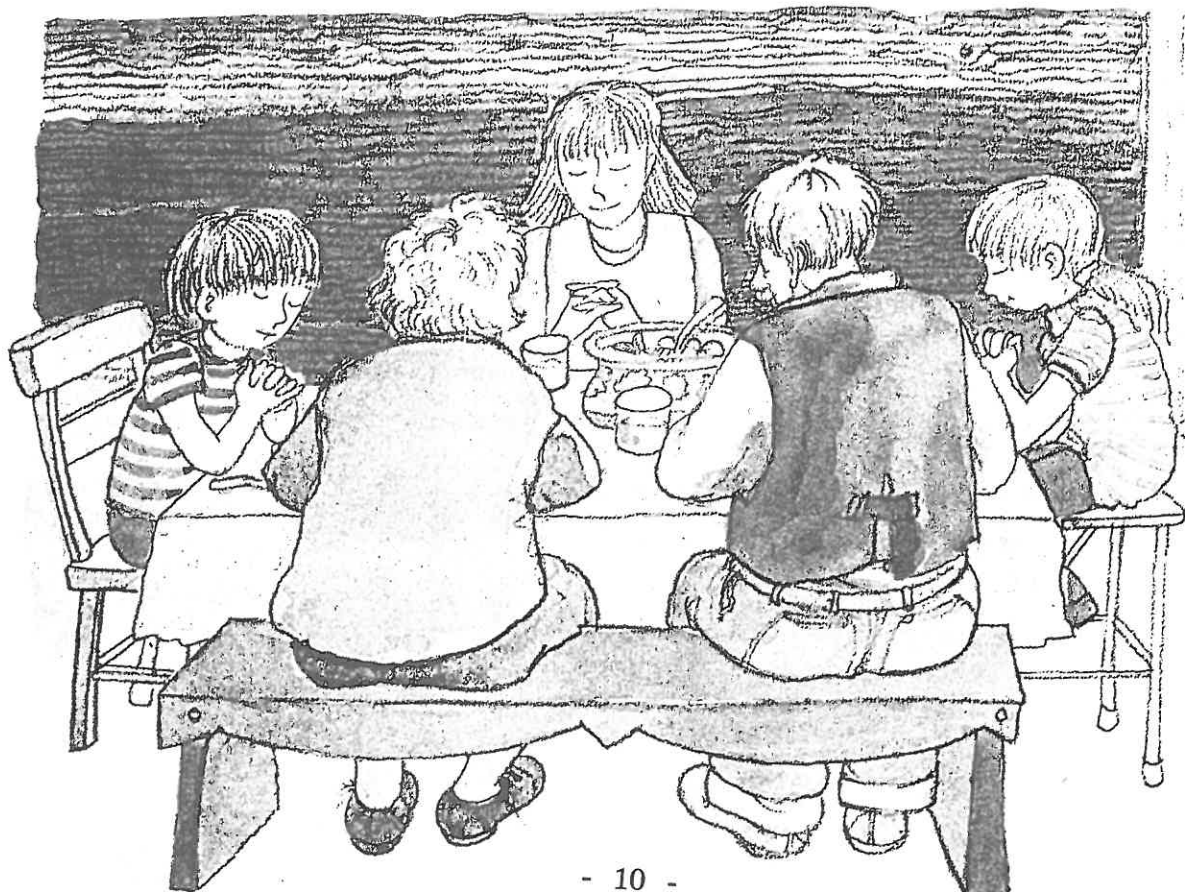
Kall gjerne sammen til et foreldremøte der dere forteller om innholdet av bønneboken: Hvordan de kan samle arkene sammen.

Lære seg bønnene, samtale om teksten, repetere minneordene osv.

Fortell også at det er en hilsen fra barnearbeidet til foreldrene for hver gang. Les den selv også!

HØSTENS ELEVHEFTE HAR BLITT TIL

MIN EGEN BØNNEBOK

**JEG FOLDER
MINE HENDER**

Jeg folder mine hender små
i takk og bønn til deg:
La alle barn i verden få
det like godt som jeg.

Vern alle med din sterke hand
mot fattigdom og død.
Og hjelp små barn i alle land,
så ingen lider nød.

Thorbjørn Egner

3

BARNEBØNN

Gud, som alle barn har
kjær, se til meg som liten er.
Hjelp meg denne dag å
være, snill og god, deg Gud,
til ære.

Lykken kommer, lykken
går. Du er alltid Fader Vår!

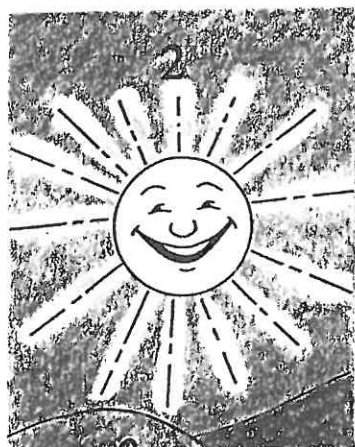
11

HJEMME

Hjemme har vi hverdagsfest!
Frokostbordet, det er best!
Gud, kom hit og vær vår gjest!

Ylva Eggehorn.

EN NY DAG

Her kommer
en helt ny dag,
som ingen før meg har sett.
Og her ser du meg,
som smiler glad!
Gud hjelp meg
å leve rett!

Ylva Eggehorn

13

GODE VENNER

Stjerner om kvelden
og venner,
er noe av det
beste jeg vet!
Takk Gud, for
jordens gleder,
og himmelens
hemmelighet!

Ylva Eggehorn

9

**VELSIGN ALLE BARN,
KJÆRE GUD!**

Velsign alle barn, kjære Gud!
Velsign alle barn på jorden!
De som har det bra som vi
og de som har det vondt.
De som vet at du er Gud,
og de som ikke vet.

Gøte Strandsjø

7

HOS DEG

Jeg er trygg hos deg.
Jeg får be til deg.
Jeg får lovsynge ditt navn.
Du har tid for meg,
når jeg søker deg.
Min Herre, min Gud!

Leif Lundberg

5

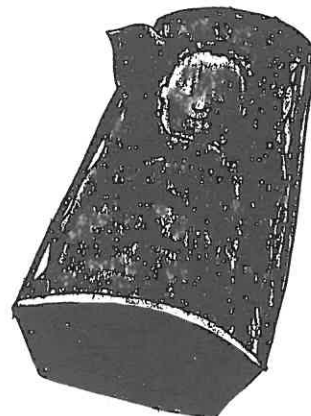

SNAKKER MED GUD

Jeg snakker med Gud
om alt som jeg ser og føler.
Og merkelig nok
blir han ikke trett,
men lytter med lydhøre ører.

Ylva Eggehorn

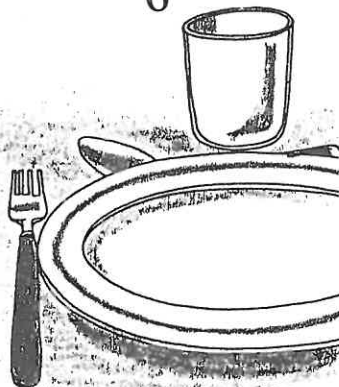
14

**HOSIANNA,
JESUS KOMMER!**

Hosianna, Davids sønn!
Jesus kommer,
Jesus kommer!
Hosianna, Davids sønn!
Og sammen med
ham en evig sommer!

6

VED BORDET.

Vi velsigner deg,
vår gode Far!
Som gir oss mat
å spise på vårt bord.
Hjelp oss å gi til
dem som ingenting har,
La ditt rike komme
på vår jord!

Ylva Eggehorn

12

Jeg takker deg Gud,
for alle dem
som du har gitt meg
i mitt hjem!
De sørger for meg
hver eneste dag,
om jeg er syk eller
frisk og glad!

Elisabeth R. Nordlander

**JEG LØFTER MINE
ØYNE MOT HIMLEN.**

Jeg løfter mine øyne
mot himmelen
og folder mine hender.
Til deg, min Gud,
som er barnas venn,
Mitt sinn og mine tanker
jeg vender.

J.L. Runeberg

OPPDAG BIBELORDET!

Dan 2:14 - 47

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Sett deg godt til rette og les dagens tekst fra Daniels bok. Selv om undervisnings-teksten er begrenset til vers 14-47, er det en fordel å lese hele kapitlet i sammenheng.

Les teksten flere ganger og gjenfortell den stille for deg selv. Ta med hovedpunktene i det som skjer.

LEV I TEKSTEN!

- Hva bestemte Daniel seg for å gjøre da han fikk høre hva som var på gang i Babel?

Sammenfatt Daniels takkebønn i vers 20-23 med noen stikkord.

Sammenlign dine notater med det som står i vers 27-28.

- Hvordan reagerer du på det Daniel gjorde? Se vers 24.

Les om drømmen i vers 31-45.

- Hva tror du Nebukadnesar oppfattet av denne tydingen?

- Hva ser du i tydingen?

Sammenlign kongens svar med nøkkelordene fra Daniels takkebønn. Legg merke til hvordan han begynner samtalen med Nebukadnesar

- Hvilke viktige ting kan du lære av dette?

lv19 Da ble hemmeligheten åpenbart for Daniel i et syn om natten. Og Daniel prisete Gud i himmelen.

lv26 Kongen tok til orde og spurte Daniel, som hadde fått navnet Beltsasar. Er du virkelig i stand til fortelle meg den drømmen jeg har hatt, og tyde den? lv27 Daniel svarte kongen: Den hemmeligheten som kongen spør om, kan ingen vismenn eller åndemanere, spåmenn eller tegntydere kunngjøre for kongen. lv28 Men det er en Gud i himmelen som åpenbarer hemmeligheter. Han har kunngjort for kong Nebukadnesar hva som skal skje i de siste dager. Dette er drømmen og synene du hadde i ditt indre, mens du lå på ditt leie. lv29 Da du lå på ditt leie, konge, steg det tanker opp i deg om det som skal hende i fremtiden. Han som åpenbarer hemmeligheter, fortalte deg det som skal skje. lv30 Og når denne hemmelighet er blitt åpenbart for meg, er det ikke fordi jeg har større visdom enn alle andre som lever, men for at kongen skal få vite hva drømmen betyr, så du får kjenne ditt hjertes tanker.

lv31 Konge, i synet så du en veldig billedstøtte. Den var stor og strålte sterkt. Den stod rett foran deg og så fryktinngytende ut. lv32 Hodet på støtten var av rent gull, brystet og armene av sølv, magen og hoftene av kobber. lv33 Leggene var av jern og føttene dels av jern, dels av brent leire. lv34 Mens du stod og så på billedstøtten, ble en stein revet løs, men ikke av menneskehender, og den traff føttene som var av jern og leire, og knuste dem. lv35 Da gikk alt sammen i stykker, både jernet og leiren, kobberet, sølvet og gullet. Det ble som agner fra treskevollen om sommeren. Vinden tok det og førte det bort, så det ikke fantes spor igjen. Men steinen som hadde truffet bildet, ble til et stort fjell, som fylte hele jorden.

lv36 Dette var drømmen, og nå skal vi fortelle kongen hva den betyr. lv37 Konge, du kongenes konge, som Gud i himmelen har gitt kongedømmet, makten, kraften og æren! lv38 Menneskene, overalt hvor de bor, dyrene på marken og fuglene under himmelen, alle har han gitt i din hånd, og han har satt deg til herre over dem. Det er du som er hodet av gull. lv39 Men etter deg skal det oppstå et annet kongerike, ringere enn ditt, og så et tredje rike, av kobber, som skal herske over hele jorden. Siden skal det komme et fjerde rike, sterk som jern. Like som jernet slår i stykker og knuser alt, så skal dette riket - som knusende jern - slå i stykker og knuse alle de andre.

LEV UT TEKSTEN!

- Hva kan du lære deg av Daniels handlinger og ord?

Bruk dette til å formulere tre gode råd til deg selv i din nåværende livssituasjon!

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Hvordan vil du presentere Daniel for barna med tanke på at de skal kunne identifisere seg med ham?

- Er det noe du trenger å forklare for at barna skal kunne forstå bakgrunnen for denne fortellingen?

- Skriv ned Nebukadnesars drøm med ord som barna forstår! (På eget ark!)

- Hvilket hovedbudskap finner du i denne teksten med tanke på dine elever?

HØST 3

A:1

Bønn er samtale med Gud

DANIEL TYDER DRØMMER

TEKST:

Dan 2:17-47

Daniel tyder Nebukadnesars drøm

MÅL:

Å gi kunnskap om at Gud både hører og besvarer bønn.

MINNEORD:

Herren er min hjelper.

Hebr 13:6

HJELPEMIDLER:

5 Playmobil-figurer

Noen tekstil-biter

En gullkrone i papp

Slottsmiljø (Se under "Litt å forberede")

SANGFORSLAG:

Du lille solskinn (155)

Jesus er min aller beste (Børud)

Jeg er trygg hos deg (215)

Jeg folder mine hender små (63)

Jeg går ikke ensom her (161)

Jeg vil fortelle (163)

Jesus og jeg (Børud)

Gud er bare god mot meg (8)

Gud som har oss småbarn kjær (156)

Liten er jeg nok (97)

Kjære Gud vi ber for dem (229)

Sola er god (Børud)

Så bøyer vi vårt hode (177)

Så godt å være hos deg, Jesus (178)

Vet du noensom elsker meg? (139)

Våre føtter er stille (183)

NOTABENE!

Det hender at Gud taler til troens folk gjennom drømmer. Les om Jakob i 1. Mos 28:12 flg, Josef i 1 Mos 37:5 flg, Marias mann, og Josef, i Matt 1:20 flg. Slik var det også med Daniel som er hovedperson i dagens tekst.

Men det hender også at Gud taler til ugudelige mennesker gjennom drømmer. Tenk bare på Farao i 1 Mos 41:1 flg, de vise menn i Matt 2:12, og kong Nebukadnesar som er omtalt i teksten.

Drømmer som er gitt oss av Gud, må ikke forveksles med vanlige drømmer som er tolkninger og fantasier omkring dagliglivets opplevelser og redsler.

Bibelen advarer oss også mot å påstå at drømmer er fra Gud når de ikke er det. Moseloven taler til og med om dødsstraff for dette. (5 Mos 134:1 flg)

Vanlig psykologisk drømmetolkning og okkulte forklaringer må for all del ikke forveksles med drømmetydning som er gitt en av Gud. Jakob, Daniel og Josef i GT og Josef i NT, forsto helt klart at det var Gud som talte til dem gjennom drømmen og de oppfattet også hva han ville si dem. Alle disse var ivrige bønnemennesker.

Men Farao og Nebukadnesar trengte noen som kunne tyde drømmene deres. Josef og Daniel ble deres hjelpere. Begge to var både gudfryktige og unge.

Daniel var en prinsippfast ung mann som ba regelmessig til Gud uansett hvordan de ytre forholdene fortonte seg.

Daniel betyr: "Gud er min dommer." Vi vet ingen ting om hans foreldre, men det fremgår av Skriften at han var av kongelig eller adelig byrd.

Det antas at han var mellom 12-16 år den gang han ble bortført omkring år 607 f.Kr. Utdannelsen til statlig tjeneste, tok 3 år.

I Babel fikk han også et nytt navn: "Beltsasar" som betydde "Bels favoritt". Bel var Babylons gud som skulle beskytte Daniel.

Daniel nektet konsekvent å ha noe med avgudene å gjøre. Han ville heller ikke tilbe bildet av keiseren. Ja, han nektet til og med å spise den påbudte maten, fordi han var engstelig for at det kunne være mat som hadde inngått i avgudsofringene.

Jesus omtaler Daniel som en profet i Matt 24:15 og Johannes henviser ofte til Daniels profetier i Åpenbaringsboken.

LITT Å FORBEREDE.

■ Bruk tegnepapir til å forberede en skisse av slottsmiljøet. (Se også beskrivelsen under "aktivitets-forslag".) Det er nok å tegne et par runde tårn for at det skal gi inntrykk av slott.

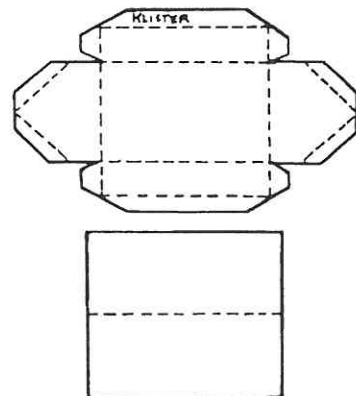
Overfør modellen til kartong. Klipp langs den ene langsiden, slik illustrasjonen viser.

Du må gjerne legge til noen vinduer og en port, og om du snitter dem ut med et barberblad eller skjærekniv, kan du åpne dem fra utsiden.

Lim kortsidene sammen og lag et tak ifølge tegningen der det stikker noe ut til sidene. En vimpel kan du lage av en tannpirker og noe silkepapir e.l.

Klipp til en liten krone av gullpapir som du fester på hodet til en playmobil-figur. Dette skal være kong Nebukadnesar.

Klipp ut noen tekstilbiter til kapper som du fester på figurene slik at de blir mer tidsriktige.

KONGENS SLOTT I PAPP

INNLEDNING.

Så er vi i gang med en ny høst-termin.

- Fins det noen nye barn i gruppa?

Gi deg god tid på selve innledningen slik at dere blir godt kjent med hverandre. Det er viktig at alle føler seg trygge i gruppa. Når man føler seg trygg, tar man lettere til seg budskapet.

Som leder bør du også være deg bevisst Guds nærvær i gruppa. Gjør ellersi noe som understreker dette for barna.

La barna si navnene sine. Klapp rytmen (en klapp for hver stavelse!) og gjenta navnet sammen. Til slutt klapper dere alle navnene etter hverandre mens dere ser på den dere klapper for.

Si litt om sommeren som er over. Kanskje noen har noe morsomt å fortelle fra sommerferien? Avslutt denne delen med å synge "Sola er god!" sammen noen ganger.

HVA SIER BIBELEN?

■ Ta fram "Playmobil-Daniel" og presentér ham for barna:

- Daniel var en ung mann fra Israel.

- Sammen med mange andre ble han tatt til fange og ført til Babel.

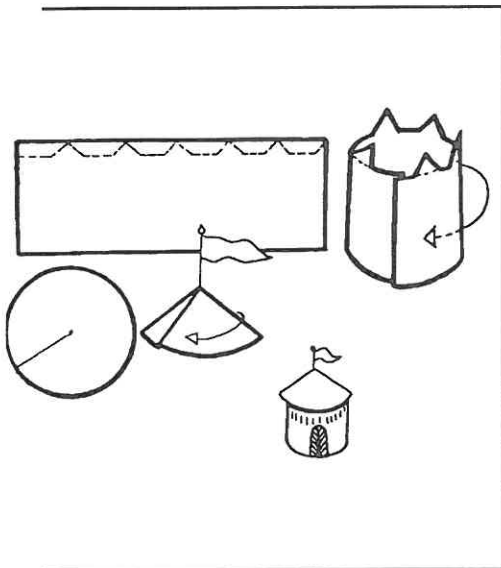
- Han var heldig og fikk gå i skole hos kongen i Babel.

- Han arbeidet hos kongen.

- Daniel stolte på Gud og ba til ham.

- Han hadde tre gode venner: Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego (Ta fram disse figurene sammen med slottsmodellen!)

- Her var Nebukadnesar konge. Dette er slottet hans. "Plassér" kongen i slottet. Fortell med innlevelse og bruk figurene som blikkfang.

FRED OG FRIDA

- Pappa, du er så stille! Er du sur, eller? Fred krøp opp på pappas fang.

- Er du lei deg, kanskje?

Pappa strøk Fred gjennom håret. Han så veldig tankefull ut. - Jeg er verken sur eller lei meg, sa pappa. - Men jeg sitter her og lurar så fælt på noe. Sjefen min er vanligvis så pratsom og hyggelig, men de siste dagene har han virket så stille og lei seg. Jeg tror han har et eller annet problem som han sliter med - Ring bort til sjefen din og spør ham da vel! sa Fred. - Bare si til sjefen at du sitter her hjemme i sofaen og lurar så fælt!

Pappa ristet på hodet. - Nei, Fred, sa han. - Jeg tror heller at jeg skal fortsette å snakke litt med Jesus. Kanskje Jesus forteller meg hva som er galt. Stikk ut og lek en stund du, Fred.

Fred skled ned fra pappas fang. Han gikk ut og satte seg på trappa. Ettermiddagssola stekte varmt og godt i ansiktet.

- Nå sitter pappa inne i stua og snakker med Gud om sjefen sin, tenkte Fred.

- Jeg lurar på om Gud forteller noe!

■ Her kommer noen støttepunkter til gjenfortellingen, men øv deg på forhånd slik at du ikke behøver å bruke lærerveiledningen eller andre notater når du forteller. Det ville bare forstyrre konsentrasjonen.

- Det gikk rykter om kongens merkelige drøm. Og ingen visste hva drømmen betydde. Men det var mange vismenn som prøvde seg. De greide det ikke. Daniel fikk også høre om kongens drøm. Han samtalte med livvakten, Arjok.

- Livvakten samtalte med kongen som lovet at han skulle gi Daniel litt tid på seg til å søke tydningen på drømmen. Han samtalte med vennene sine. De ble enige om å be Gud om at han skulle gi dem tydningen av drømmen. Daniel ba. Og han fikk vite HVA kongen hadde drømt og HVA drømmen betydde. Daniel takket Gud som var så stor og klok og som svarte på deres bønner. Han ga beskjed til Arjok igjen. Daniel dro til kongen for å fortelle ham om drømmen og hva den betød. Fortell kort om drømmen; om sterke nasjoner som skulle bestemme over andre land på jorden.

■ (Kanskje du kunne tegne bildestøtten på Flipoveren?) Forklar at Gud også gav kongen beskjed om at han skulle sende en som skulle være større og viktigere enn alle verdens land og nasjoner.

Går det an å få greie på hva andre mennesker tenker inni hodet sitt? Fred rynket tankefullt øyenbrynene. Hva var det nå han hadde hørt om Daniel her en dag? Daniel snakket litt med Gud, og så vips: Plutselig visste Daniel nøyaktig hva kong Nebukadnesar hadde drømt! Jovisst kan Gud fortelle hemmeligheter! Fred reiste seg og skyndte seg inn i stua. Dette måtte han fortelle pappa! Men pappa var ikke i stua. Pappa hadde tatt telefonen med seg inn på soverommet. Fred kunne høre at pappa snakket. Det gikk en lang stund før pappa endelig kom ut. Han smilte. - Nå har jeg snakket med sjefen, Fred, sa pappa. - Men heldigvis snakket jeg med Jesus først. Etter at jeg hadde samtalt med Gud, var det som om Gud hvisket til meg noe om hvorfor sjefen er lei seg!

- Du er like smart som Daniel, du! sa Fred og smilte glad.

- Først snakket han med Gud, og etterpå hjalp han sjefen sin!

- Kanskje sjefer trenger ekstra mye hjelp av folk som kan be?

Gud fortalte kongen om Jesus som skulle komme for å hjelpe menneskene.

■ Jesus, Guds sønn, er større og viktigere enn alle land og konger.

Avslutt med å fortelle hvor glad kongen ble fordi Daniel hadde hjulpet ham med å tyde drømmen så han kunne forstå den. Kongen forsto også at den Gud som Daniel og hans venner tilba, var en stor og mektig Gud. Han lytter når menneskene ber til ham. Han forstår oss. Han "talte" til mennesker på flere måter.

AVSLUTNING.

■ Sett figurene til side og la barna komme med sine spontane kommentarer til det du har fortalt. Svar på de spørsmålene som du kan besvare, men vær ikke redd for å bekjenne at du ikke kan eller vet alt. Du trenger heller ikke å følge opp alt som barna snakker om. Det er viktigst at du lytter og lar alle få være med i samtalen.

■ Ta tak i noen av kommentarene som handler om bønn og bønnesvar. Del erfaringer med hverandre og la samtalen munne ut i at dere synger en bønne-sang sammen.

■ La det gjerne bli en gjennomgangssang utover høsten! (Se forslags-listen!)

Samtal med barna om hva de kan tenke seg å si til Gud i dag eller be ham om, før dere ber sammen.

- Gi meg en frist, så skal jeg tyde drømmen din, sa Daniel til kong Nebukadnesar.

AKTIVITETS-FORSLAG

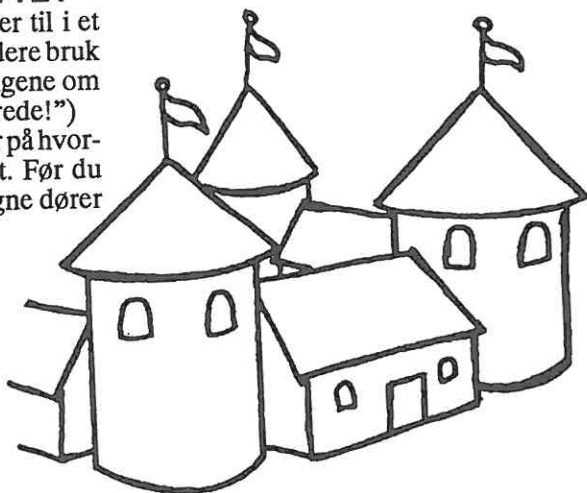
BYGG VIDERE PÅ SLOTTET

Lag flere bygninger som hører til i et slottsmiljø som dere kan gjøre dere bruk av under de to følgende samlingene om Daniel (Se under "Litt å forberede!")

På tegningen ser du eksempler på hvordan slike kartonghus kan se ut. Før du limer dem sammen, kan du tegne dører

og vinduer og dekorere eller lime på tøystoff, glanspapir e.l. Det ville naturligvis bli ganske livaktig om du skar ut vinduer og dører slik at de kunne åpnes.

La taket bli ca 1/2 cm lengre enn selve huset og ca 1 cm bredere.

HVEM HAR TATT BALLEN FRA KATTEN?

Her kommer en variant av "hunden og kjøttbenet" der barna får være "kattunger". Sett dere i ring på gulvet. Velg ut en til å være "katt" som får legge seg i midten av ringen. "Katten" sover og du legger en ball ved siden av den. Utpek et barn som får hente ballen mens alle tar hendene bak på ryggen og sier:

- Alle hender bakpå ryggen. Hvem har tatt ballen fra katten?

Nå skal katten prøve å finne fram til rett "kattunge" ved å stanse foran den "mistenkte" og mjau. Den utvalgte får vise fram hendene. Katten mjauer til den har funnet den som har ballen. Så bytter de plass med hverandre.

EN FORKORTET UTGAVE

■ Sett dere i ring og hils alle velkommen til høstens første samling. Småprat en stund om det som har hendt i løpet av sommeren. Bruk også noe tid til å lære navnene på hverandre. La hvert av barna få si sitt eget navn. Skriv dem på A4-ark og legg det framfor barnet i ringen samtidig som alle er med på å gjenta navnene. Gå rundt i ringen og glem ikke at også ditt navn skal skrives og gjentaes.

Avslutt med å si alle navnene mens dere ser på dem det gjelder.

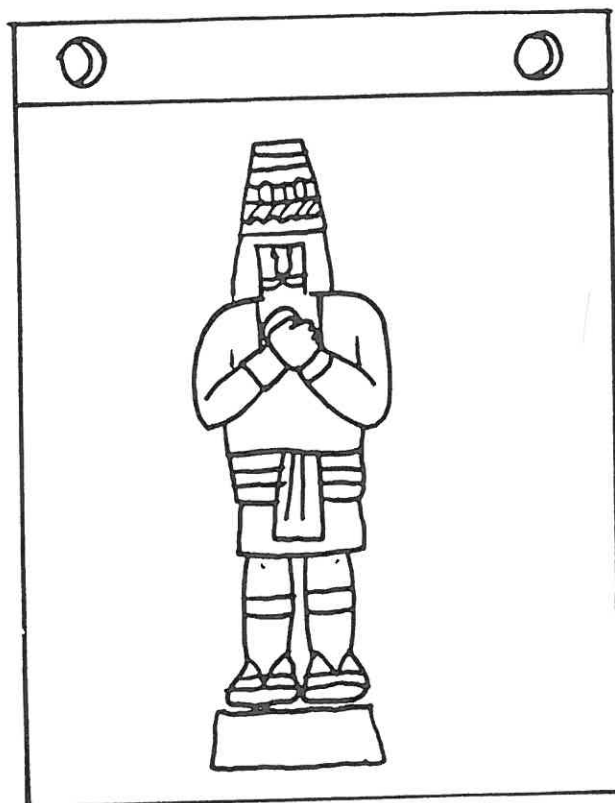
■ Les fortellingen om Fred og Frida eller fremfør den som dukkespill.

■ Fortell om Daniel som trodde på en stor og mektig Gud. En Gud som lytter til våre bønner og som kan hjelpe oss når vi trenger det.

■ Se punktene under "Hva sier Bibelen?"

■ Illustrér fortellingen ved hjelp av flanellografbilder og enkle tegninger på flipoveren. Flanellografbildene kan du feste på flipoveren med kitt.

■ Avslutt samlingsstunden med en passende bønnesang fra forslagslista. Be sammen. Ta opp aktuelle bønneemner fra gruppa og pass på å takke Gud for at han er stor og mektig og hører bønn. NB! Ta vare på navnelappene.

HØST 3 A:2

Bønn er samtale med Gud TRE VENNER I BØNN

TEKST:

Dan 3:1-18 og 21-28
Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego

MÅL:

Å fortelle barna at vi alltid og overalt kan be til Gud.

MINNEORD:

Gud hører bønn.

HJELPEMIDLER:

Playmobilfigurene og slottet fra forrige samling.

En eske som rommer fire playmobil-figurer. Klipp ut et vindu på den ene siden.

SANGFORSLAG:

Du lille solskinn (155)
Gud du er her (198)
Jesus er min aller beste (Børud)
Jeg er trygg hos deg (215)
Jeg folder mine hender små (63)
Jeg går ikke ensom her (161)
Jeg vil fortelle (163)
Jesus og jeg (Børud)
Gud som har oss småbarn kjær (156)
Liten er jeg nok (97)
Kjære Gud vi ber for dem (229)
Så bøyer vi vårt hode (177)
Så godt å være hos deg, Jesus (178)
Vet du noen som elsker meg (139)
Våre føtter er stille (183)

NOTABENE!

Israel ligger strategisk plassert rent geografisk. Her har handelsveiene mellom øst og vest, syd og nord, krysset hverandre gjennom uminnelige tider. Derfor har mange nasjoner hatt interesse av å beherske dette området både politisk, økonomisk og militært. Rent menneskelig sett, er dette hovedårsaken til de mange okkupasjonene av Israel.

Men det fins også en annen forklaring som har med det jødiske folkets gudsforhold å gjøre: - Var Israelfolket trofaste eller troløse mot den pakt de hadde med Gud?

Når det gjelder den babylonske okkupasjonen og fangenskapet i Babel, så kan vi lese om de indre årsakene i 2 Kong 24:1-25,30. Sammenlign med de andre profetene: Jeremia (som ble igjen i Israel), Esekiel og Daniel (som ble ført til Babylonia.)

Om Daniel, Hananja, Misjel og Asarja heter det at de var ynglinger av "kongelig slekt og fornem byrd" (Dan 1:3-4).

Man er usikre på hvor gamle de var:

Kanskje 12-16 år? Muligens mellom 18-20? Deres jødiske navn henger sammen med troen på skapelsens Gud. Navnene de fikk i Babel (Beltsasar, Sadrak, Mesjak og Abed-Nego) hadde med de babylonske avgudene å gjøre. Men til tross for at guttene vokste opp i en tid med åndelig forfall og troløshet, tok de selv vare på sitt åndelige liv.

De var frimodige og ubøyelige i sin gudstro og livsførsel, til tross for at de nå var "fanger" i et fremmed miljø.

Se Dan 1:3-21.

Men deres framgang i den statlige tjenesten, vakte misunnelse hos deres kollegaer. De ble utsatt for intriger og mordtrusler. Til og med kongen ble hisset opp mot Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego. Men de nektet å gå på kompromiss med sitt bønneliv og gudstro.

De visste at Gud var i stand til å befri dem fra en forferdelig død, men de var ikke sikre på om han ville. Til tross for dette, bekjente de frimodig at de ville være trofaste mot Gud. Og de vant en triumferende seier.

PS. Ildovnen var nok en tegelsteins-ovn.

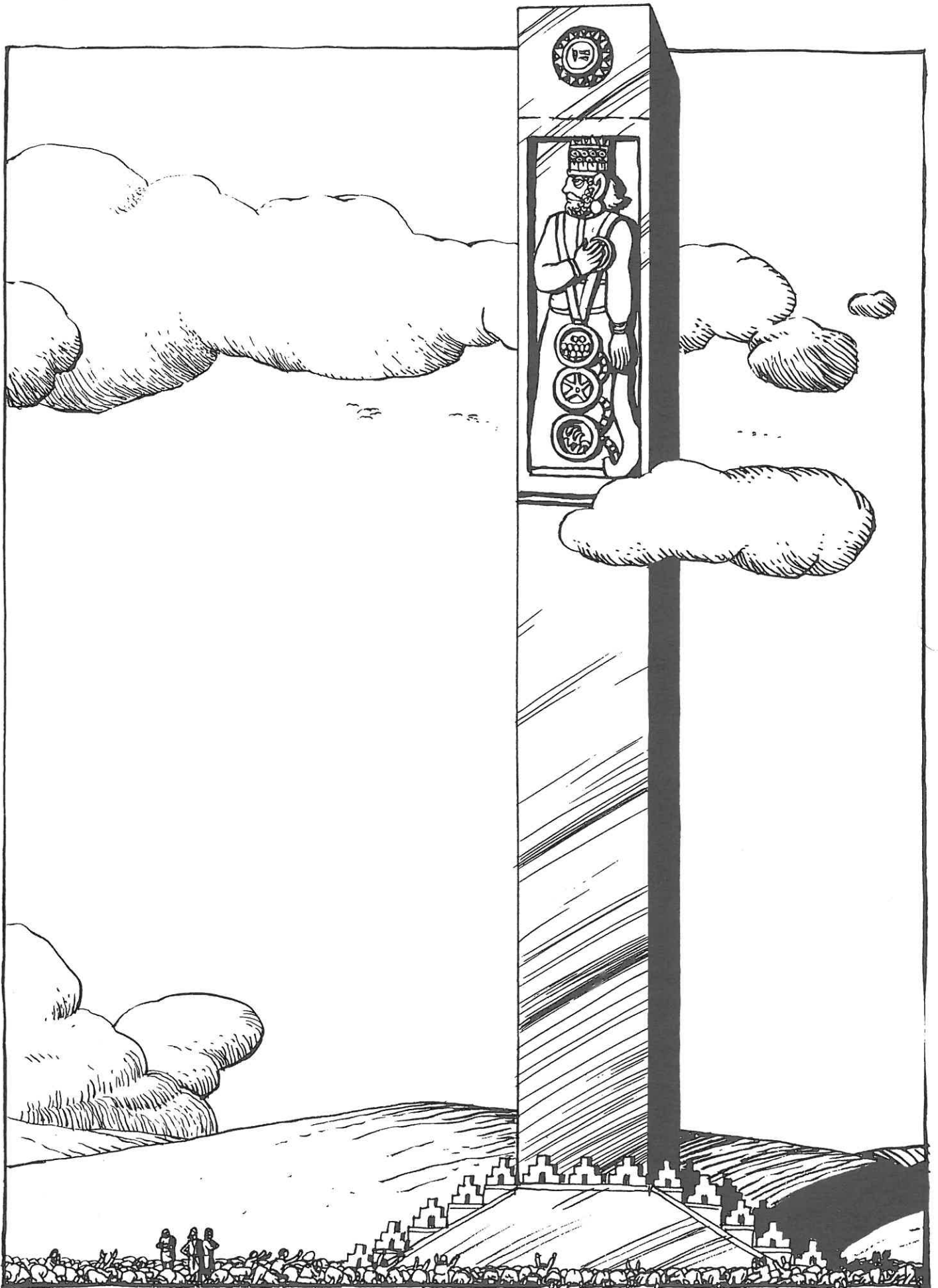
INNLEDNING.

Start samlingen med å gjenta navnene i form av en sang- lek. Den følgende teksten passer til melodien: "Fader Jakob" (Alle) - Solveig Hansen, Solveig Hansen, Er du her? Er du her? (Svar) Ja, nå har jeg kommet! Ja nå har jeg kommet! (A:) Hei på deg! Hei på deg!"

- Nå har vi hilst alle velkommen. Da syns jeg vi skal hilse Gud velkommen også og syng en sang for ham.

Forslag: "Gud, du er her".

Kong Nebukadnesar laget en bildestøtte av gull og stilte den opp i Duradalen.

AKTIVITETS-FORSLAG

EPLEMUFFINS.

Du trenger:
2 egg,
2 dl sukker
75 g smeltet smør
2 dl hvetemel
2 ts $\frac{1}{2}$ bakepulver
2 ts $\frac{1}{2}$ vaniljesukker
1 dl kremfløte.

■ Slik gjør du:

Visp egg og sukker sammen. Tilsett smøret og melet blandet med bakepulver og vaniljesukker. Rør det sammen og tilsett så kremfløten og rør det sammen til en fin deig.

La noen av barna plassere ut kakeformene og knipe av litt deig til hver av dem. Til slutt trykker du ned en eplebåt i hver av formene og har fløte på. Settes i 200 grader i ca 15 minutter.

■ NAVNTAVLER:

Skriv barnas navn med tusjpenner på A5-ark. La barna tegne og male på et kulørt A4-ark som barna får lime fast A5-arket på. De blir fine å henge opp på veggen der dere samles.

BRO, BRO, BRILLE!

Jovisst husker du denne leken fra din egen barndom? Og ordene i ramsen kommer her:

Bro, bro, brille!

Klokka ringer elve.

Keiseren står på sitt høyeste slott,

så hvit som en and,

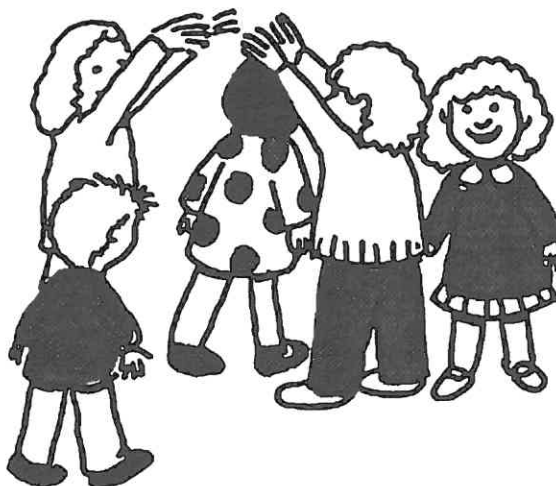
så sort som en brann.

Fare, fare krigsmann.

Døden skal du lide.

*Den som kommer aller sist,
skal i den sorte gryte.*

Den som blir fanget, får velge mellom "Eple" eller "Pære" e.l. og stille seg bak den av "fangerne" som hadde det han sa. Slik fortsetter leken til alle er tatt.

EN FORKORTET UTGAVE

■ Innled på vanlig måte.

Ta fram, navnelappene fra forrige gang.

Er alle til stede?

Kanskje noen er nye?

■ Skriv lapper til de nye også og hils hverandre velkommen med å synge en av de foreslåtte sangene.

■ Ta fram de flanellografbildene du brukte som illustrasjon forrige gang og repetér kort det dere fortalte da.

La flanellografbildene av kong Nebukadnesar, Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego stå igjen som blikkfang.

■ Les fortellingen om den "Brennende ildovnen" fra en barnebibel. Les med følelse og innlevelse den teksten som du har treningslest noen ganger på forhånd.

Den Gud som alltid og overalt hører dem som ber, hørte Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego og hjalp dem.

■ Les minneordet og fortell at Gud er med oss slik han var med de tre mennene i den brennende ildovnen.

■ Syng en bønnesang sammen ("Jeg er trygg hos deg"?) og be sammen.

■ Avslutt samlingen med å dekorere navnelappene og henge dem opp på veggen.

OPPDAG BIBELORDET!

Dan 6:3-23

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Det er en fordel om du starter med å lese de kapitlene i Danielsboken som kommer mellom forrige tekst og dagens.

Når du har lest versene i kapittel 6, kan du lukke øynene og tenke nøyer etter.

- Hvilke minner har du av denne teksten fra før?

LEV I TEKSTEN!

- Hva kan det menes med uttrykket "en høy ånd"? (Vers 3)

- Hva var årsaken til at kongen fulgte sine underordnedes forslag?

- Hva betyr det at "Medernes og persernes uforanderlige lov" ikke kan gjøres om?

- Hva forteller vers 10 deg?

- Hvilke tanker hadde fått plass i kong Darius hode siden han var nødt til å "straffe" Daniel for hans gudsdyrkelse?

Forsøk å gjengi innholdet av Daniels svar i vers 21-22 med litt andre formuleringer!

LEV UT TEKSTEN!

- Er det noe som forsøker å forstyrre dine stunder med GUD?

- Hva kan du gjøre med dette?

- Hva kan du lære av Daniel?

Bestem deg for noe som er realistisk å gjøre! Regn med Gud!

13 Over dem satte han tre riksråder, og den ene av dem var Daniel. For dem skulle sattapene gjøre regnskap, så kongen ikke skulle lide noe tap. 14 Daniel utmerket seg framfor de andre riksrådene og sattapene, fordi det var en usedvanlig ånd i ham. Derfor tenkte kongen på å sette ham over hele riket. 15 Da prøvde riksrådene og sattapene å finne noe å anklage Daniel for i hans embetsforretning. Men de var ikke i stand til å finne noen grunn til å klage på ham eller noe galt å si om ham. For han var pålitelig, og de fant verken forsømmelse eller feit hos ham. 16 Da sa de: «Vi har ikke noe å anklage denne Daniel for, hvis vi da ikke finner noe å si på hans gudsdyrkelse.»

17 Nå skyndte riksrådene og sattapene seg inn til kongen og sa til ham: «Kong Dareios leve evig! 18 Alle riksrådene, stattholderne, sattapene, rådsherrerne og landshøvdingene har rådslått sammen. Kongen bør beslutte å gi et strengt påbud om at enhver som i tretti dager ber en bønn til noen annen enn deg, konge, enten det er til en gud eller et menneske, han skal kastes i løvehulen. 19 Gi nå et slikt påbud, konge, og skriv det opp, så det etter medernes og persernes uforanderlige lov ikke kan oppheves!» 20 I samsvar med dette satte Dareios opp et skriv med et slikt påbud.

21 Så snart Daniel fikk vite at skriveet var sendt ut, gikk han inn i huset sitt. I takkammeret hadde han åpne vinduer som vendte mot Jerusalem. Tre ganger om dagen falt han på kne for sin Gud med bønn og lovprisning, akkurat som han hadde gjort før. 22 Da kom disse mennene færende inn og fant Daniel mens han bad og påkalte sin Gud.

23 Så gikk de fram for kongen og sa: «Konge, har du ikke sendt ut påbud om at enhver som i tretti dager ber til noen annen enn deg, konge, enten det er til en gud eller et menneske, han skal kastes i løvehulen?» Kongen svarte: «Jo, det står fast etter medernes og persernes ugjenkallelige lov.»

24 Da sa de til kongen: «Daniel, en av de bortførte fra Juda, bryr seg verken om deg eller det påbudet du har sendt skriv om. Tre ganger om dagen ber han sin bønn.»

BIBELORDET OG DINE ELEVER

- Hva slags inntrykk har barna fått av Daniel hittil?

- Er det noe du trenger å forklare eller å følge opp på andre måter?

- Hva er det viktigste i denne teksten med tanke på barna?

- Hvilket budskap inneholder den?

Hvordan kan du formidle den slik at barna forstår og oppfatter budskapet?

HØST 3

A:3

Bønn er samtale med Gud

Daniel i løvehulen

TEKST

Dan 6:3-23
Daniel i løvehulen

MÅL

Å forstå at vi alltid og overalt kan be til Gud.

MINNEORD

Jesus sa:
Jeg er med dere alle dager.
Matt 28:20

HJELPEMIDLER

Playmobil-figurer
Slottet fra tidligere samlinger
Løve og løvehule
(Se under "Forberedelser")
Hyssing

SANGFORSLAG

Du lille solskinn (155)
Gud du er her (198)
Jesus er min aller beste (Børud)
Jeg er med dere alle dager (214)
Jeg er trygg hos deg (215)
Jeg folder mine hender små (63)
Jeg går ikke ensom her (161)
Jeg vil fortelle (163)
Jesus og jeg (Børud)
Gud som har oss småbarn (156)
Liten er jeg nok (97)
Kjære Gud vi ber for dem (229)
Så bøyer vi vårt hode (177)
Så godt å være hos deg, Jesus (178)
Vet du noen (139)
Våre føtter er stille (183)

NOTABENE!

Med tanke på det babylonske fangenskapet, kan det være på sin plass å minne om israelittenes eksil i Egypt som varte i ca 400 år. Mot avslutningen av denne perioden, utrustet og sendte Gud Moses, som svar på bønn, til å lede folket ut av Egypt (2 Mos 3:7-10).

Gud sluttet også en pakt med folket (2 Mos 19-24) og gav dem lover og forskrifter gjennom Moses, som det ikke fins maken til i historien.

Gjennom disse forordningene viste Gud folket et helhetsyn på skapelsen: Menneskene, dyrene og jorden. Dette kommer bl.a. til uttrykk i 2 Mos 23:10-13 og 3 Mos 25-26, der det tales både om sabbaten og om sabbatsåret som jubelår!

Her tales det i klartekst om hvordan det går om folket ikke er lydige mot Guds lover og forordninger.

I de 72 årene som jødene var fanger i Babylonia og hadde konger til å styre over seg, ble folket mer og mer materialistiske og forsømte å holde sabbatsåret (2 Krøn 36:20-21) og muligens også "Jubelåret".

Daniel og vennene hans er eksempler på at det går an å være trofaste mot Gud

og hans ord midt i et frafallent og ugudeligg miljø.

Her spilte det personlige bønnelivet en viktig rolle. Det var ikke bare den som ba, som ble velsignet, men også hele folket som man ba for. Dette gjaldt i særlig grad Daniel som var ca 80 år på denne tiden og som var en meget betrodd og framgangsrik stats-embetsmann i en høy stilling. Men han endret ikke på sitt regelmessige bønneliv.

Selv når han var i tjeneste, kunne han holde bønn- og faste-dager. Les Dan 6:10-11.

I likhet med vennene sine, ble også Daniel utsatt for misunnelse, intriger og mordtrusler. Og også denne gang var kongen innblandet.

Løvehulen var antagelig en inngjerdet grop som det gikk an å tildekke. Og rundt gropen fantes det tilskuerplasser.

Daniel fikk oppleve oppfyllelsen av salmistens ord: "Han hører min røst og mine bønner." (Salme 116).

Under eksilet i Egypt ser vi eksempel på hvordan Gud hører et helt folks bønnerop. Men under det babylonske fangenskapet hører han enkeltmenneskers bønnerop.

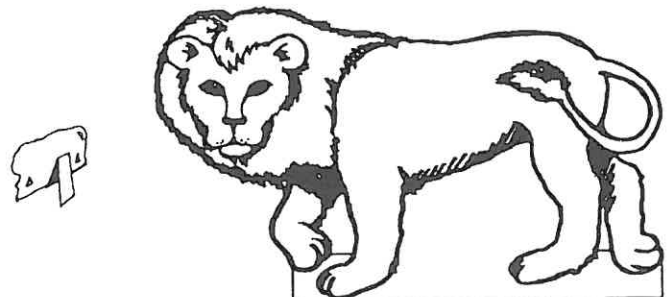
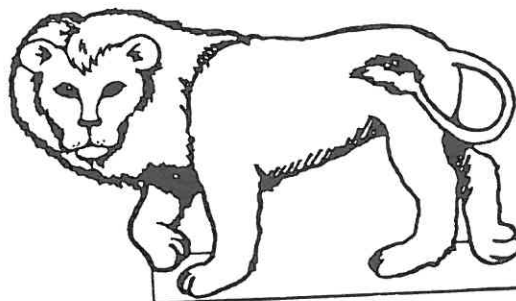
Daniel døde i Susan i en alder av 90 år.

LITT Å FORBEREDE:

Kopier opp noen av de løvene som du finner her: Klipp ut og fargelegg eller kopier dem på gult papir.

Klipp til noen kartongbiter som du bretter og limer på baksiden slik at de kan stå. (Se fig.)

Lag også en løvehule av en eske eller en stor tekstilbit som du binder sammen. Ha også klar en hyssing eller line som du kan heise Daniel opp og ned med.

- Daniel, du som tjener den levende Gud, har din Gud frelst deg fra løvene?

INNLEDNING:

Det er en viktig del av fellesskapet å ha det morsomt sammen. La derfor innledningen bli en slik kose-stund. Dere kan f.eks. gå på "Løvejakt", som er en hermelek der lederen forteller foran og viser bevegelser, som barna tar etter. (Hele mono-logen fins i boken "Dramalek", NSSU)

- Skal vi gå på løvejakt?
- Løver er forferdelig farlige dyr, så vi må holde tunga rett i munnen (stikk tunga fram over underleppa!)
- Da begynner vi!
- Nå skal vi på løvejakt!

(Beskriv veien, ned bakken, innover stien, gjennom gresset, over broen m.m.)

- Se her er det en mørk hule! Vi går inn!
- Vi må kjenne etter om det er noe her!

(Famler i blinde)

- Oj, her er det noe mykt! Akkurat som en deilig pels! (Se glad ut, stryker hånden mot kinnet).

- Det er en L-Ø-V-E!

(Løp tilbake samme vei med bevegelsene i omvendt rekkefølge!)

- Å, endelig hjemme! Puh!

Tenk om det hadde vært på ordentlig? Da hadde dere vært redde, da?

- Det er godt at vi kan kjenne oss trygge, og at Gud er med oss.

(Syng en sang som handler om nettopp dette, f.eks. "Jeg er trygg hos deg")

HVA SIER BIBELEN?

Ta fram figurene fra forrige gang og repetér kort det dere minnes om Daniel, Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego. Fortell om livet i Babel og deres forhold til Gud.

Syng en bønnesang igjen.

Ta fram kongen og fortell at kong Nebukadnesar, som dere husker fra tidligere, er død nå. Det er ny konge i Babel som heter Darius.

Daniel og vennene hans begynte å bli gamle, men de arbeidet fortsatt i kongens tjeneste.

Fortell om Daniels besøk i løvehulen med innlevelse og fantasi, og benytt deg av rekvisita som du har tenkt å bruke til å illustrere fortellingen.

- Daniel var en meget flink og god mann som var dyktig i arbeidet sitt.

- Nå lurte kongen på om han skulle gjøre Daniel til den øverste sjefen.

- De andre ble misunnelige. De forsøkte å finne noen feil ved Daniel, men de fant ikke noen. Men de visste at han pleide å be til Gud.

- Da foreslo de at man bare fikk lov å be til kongen i løpet av en måned. Og slik befalte kongen at det skulle være

- Og den som ikke gjorde som den Mediske og persiske loven sa, skulle

FRED OG FRIDA

Frida satt og koste seg. Det var nokså lenge siden hun var ferdig på do, men fremdeles satt hun der og dinglet med beina. Pappa tok ofte med seg lesestoff inn på badet, for eksempel en avis eller en brosjyre, og idag ville Frida gjøre som pappa. Nå satt hun og kikket i en fin billedbok. Den handlet om Daniel som ble kastet i løvehulen, – bare fordi han ba til Gud! Egentlig syntes Frida at fortellingen var litt skummel, men hun hadde hørt den mange ganger før og visste jo at det gikk bra til slutt Frida hadde aldri sett en levende løve, men hun håpet at familien snart kunne reise til en dyrehage hvor det var løver og tigre, kenguruer, sebraer og andre spennende dyr – HJELP! Fridas skrik skingret gjennom huset. – Mamma, kom! Frida hørte at mammas skritt nærmet seg. – Mamma, det er fullt av maur på badegulvet! Frida hadde oppdaget dem helt plutselig. Og så maur, da! Frida kunne tåle snakk om både løver og slanger, men dersom hun fikk øye på en eneste liten maur, ble hun vettskremt! – Kom og løft meg vekk, mamma! Frida var nesten på gråten. – Ja, jeg skal hjelpe deg, svarte mamma utenfor døra. – Men du må først låse opp for meg, Frida. Hvorfor i all verden har du låst badedøra? Hadde Frida låst døra? Det kunne hun ikke huske. Men en ting var Frida sikker på: Hun ville aldri i livet sette føttene ned på badegulvet der det krydde av farlige maur! – Jeg tør ikke gå på gulvet! ropte Frida sint. – Du MÅ komme og hente meg! – Vær nå litt fornuftig, Frida, sa mamma. – De bittesmå maurene gjør deg ingenting. – Da må du be for meg, snufset Frida. – Be Jesus om å holde maurene unna meg! Frida hørte at mamma lo. – Jada, jeg skal be, jeg, svarte mamma. – Det er ikke noe å le av, sa Frida strengt. – Hvis Gud kan redde Daniel fra løvene, kan han i det minste redde meg fra maurene, i alle fall hvis vi ber om det! Hun stolte på at mamma allerede var i gang med å be, og dermed hoppet hun ned fra do-setet og kom seg i en fei bort til døra. Øyeblikket etter var hun i mammas trygge armer. – Stakkars Daniel! sukket Frida. – Nå skjønner jeg akkurat hvordan han hadde det i løvehulen!

straffes med å kastes i løvehulen.

- Kongen gjorde som de foreslo, og de spionerte på Daniel.

- Daniel bad til Gud slik han pleide, for Gud var den eneste han ville tilbe.

- De misunnelige mennene sladret til kongen. Og kongen ble både lei seg og redd.

- Kongen sa til Daniel: Jeg håper at din Gud hjelper deg!

- Daniel ble kastet ned i løvehulen.

- Den natten sov kongen dårlig.

- Og om morgenen tittet han ned i gropen.

- Daniel var uskadd for Gud hadde hørt hans bønner.

- Gud hadde sendt en engel for å hjelpe ham.

- Daniel kunne fortsette i sitt arbeid og be til Gud.

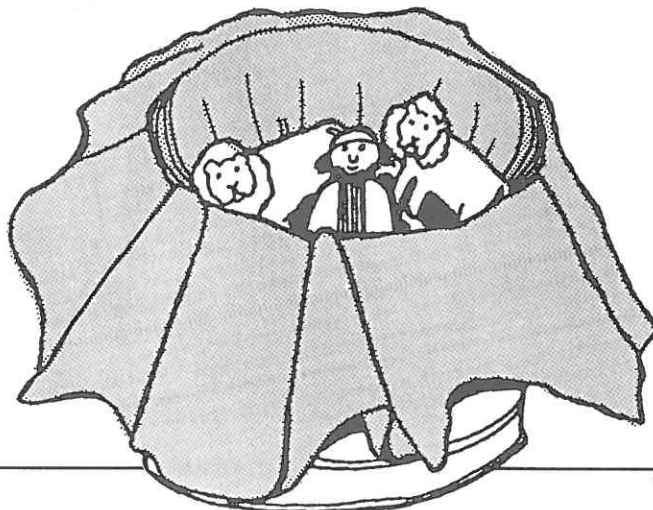
Enda en gang fikk Daniel oppleve at Gud hører bønner; alltid og overalt, og at han har hjelp å gi. Takk Gud sammen med Daniel.

AVSLUTNING.

Les minneordet sammen flere ganger til barna kan det. Dere må gjerne klappe takten mens dere leser. Da blir det lettere å huske. Det var nettopp det som disse vennene i Babel fikk oppleve.

Syng en sang som sier noe om dette (Se forslagslisten!)

Takk Gud for at han er med dere og hører når dere ber. Har barna eller du, et spesielt bønneemne, så ta det med!

AKTIVITETS-FORSLAG

LØVE-FIGURER

Det er mye man kan lage av dorull-hylser og lignende. Om man bare setter sin egen og barnas fantasi i sving, fins det nesten ikke grenser.

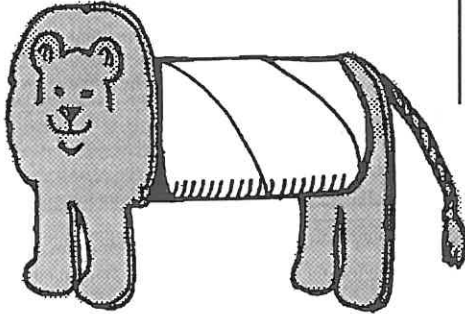
En løve kan du f.eks. lage av en dorull-kjerne, vannfarger, gul kartong, brunt garn, lim, saks og tusj.

Mal toalettrullen og la den tørke. Klipp til en fram- og bak-part av kartong som består av både hode, føtter/hale, føtter. Lim fast en garnman på hodet og tegn øyne, nese og munn. Lag en hale av garn og fest den bak.

Til slutt setter du sammen delene.

LØVEJAKT

Kopier en haug med løver av den typen

du finner i tekst-forslaget. Klipp dem ut og gjem dem på ulike steder i rommet.

Fortell en historie om bortløpne løvunger og be barna om hjelp til å finne dem igjen. Slike leker kan varieres i det uendelige.

NYT HØSTEN!

Så sant været er bra og dere har tid, kan dere gå ut og besøke en park e.l.

Lek noen uteleker sammen som du mins fra din egen barndom.

EN FORKORTET UTGAVE

■ Gi uttrykk for at du er glad for å møte barna igjen.

Hils på hverandre, snakk sammen om uka som har gått og legg merke til hvem som savnes. Kanskje du kan gjøre deg bruke av navnelappene fra forrige gang?

Send gjerne et kort eller ring til dem som mangler.

Dersom dere vil bevege dere litt før dere starter opp med bibelfortellingen, kan dere lete etter løver (Se aktivitetsforslag!)

■ Bruk en barnebibel når du leser teksten om Daniel i løvehulen. Trenger du et blikkfang for at barna skal kunne konsentrere seg lettere, kan du bruke flanellografbildene av Daniel og kongen og løvene.

■ Daniel trengte ikke å være alene i løvehulen. Gud var hos ham.

Slik er det med oss også: Overalt og hvorsomhelst er Gud hos oss.

■ Syng en sang om dette. F.eks. "Jesus er min beste venn" (165) Lær minneordet sammen og ta en stund der dere takker Gud for hva han er og gjør.

■ Snakk med Gud om det dere lurer på. Det er viktig at barna får sjansen til å komme med sine refleksjoner om det du leser og forteller, og at de får være med i bønner.

Spør ikke bare etter bønne-emner.

La dem også få del i dine.

HØST 3 A:4

Bønn er samtale med Gud BE SÅ SKAL DU FÅ

TEKST

Matt 7:7-11
Fra bergprekenen

MÅL

Å gi kunnskap om at Gud hører når vi ber og gir oss den hjelpen vi trenger.

MINNEORD

Be, så skal dere få.
Matt 7:7

HJELPEMIDLER

Postkort
Plakatark med ordene: Be, let, bank på.
Bildeark om bønn.

SANGFORSLAG

Be, så skal du finne
Du lille solskinn (155)
Gud du er her (198)
Jesus er min aller beste (Børud)
Jeg er med dere alle dager (214)
Jeg er trygg hos deg (215)
Jeg folder mine hender små (63)
Jeg går ikke ensom her (161)
Jeg vil fortelle (163)
Jesus og jeg (Børud)
Gud som har oss småbarn (156)
Liten er jeg nok (97)
Kjære Gud, vi ber for dem (229)
Så bøyer vi vårt hode (177)
Så godt å være hos deg (178)
Vet du noen? (139)
Våre føtter er stille (183)

NOTABENE!

Når man leser Bibelen, bør man være oppmerksom på at kapittel- og vers-inndelingen ikke fins i grunnteksten. Kapittel-inndelingen ble først innført på 1200-tallet og vers-inndelingen på 1500-tallet. Og hensikten var naturligvis å gjøre Bibelen mer oversiktlig og lettere å finne fram i.

Og når det gjelder selve bibelforståelsen, må enkeltvers alltid forstås ut fra den sammenheng de står i og hva Bibelen sier om samme emne i andre skriftavsnitt.

Dagens tekst handler om bønn og er hentet fra Jesu bergpreken. Den henvender seg til Jesu disipler (Matt 5:1-2).

De religiøse lederne og lærerne på Jesu tid, hadde lagt vekt på "gjerningenes moral" når de formidlet Moseloven og dens forskrifter.

I bergprekenen retter Jesus oppmerksomheten innover - mot det sinnelaget som ligger bak de ytre handlingene: Sinnelagets moral.

Det gjelder hele vår livsholdning - også bønnelivet! Se Matt 6 som handler om bønnelivet sett ut fra dette spesielle perspektivet. Og i kapittel 7 fortsetter Jesus: "Gå inn gjennom den trange port... den port er trang og den vei er smal som leder til livet..." Det gjelder å bli en Jesu disippel av hjertet.

Det er de som har fått løftene i vers 7-11. Se også Jer 29:11-13, Matt 18:19-20, 21:22, Johs 14:13-14, Jak 1:5-8, 1 Johs 3:21-23 og 5:13-15.

Guds løfter gjelder også dem som ennå ikke har tatt imot syndenes forlatelse: "...hver og en som påkaller Herrens navn skal bli frelst!" Se også Luk 18:9-14, Rom 10:9-13 og 1 Johs 1:9-2:2.

INNLEDNING.

Her kommer en festlig sang som dere kan starte samlingen med. Den handler om at vi er her og at Gud er her.

Syng og gled dere sammen!

"Nå står vi sammen hand i hand.

Nå er vi samlet i Jesu navn.

Nå er vi samlet for å prise Hans navn!

Nå er vi samlet i Jesu navn."

(Se noter og besifring foran!)

Ikke glem å nevne dem som er fraværende i dag!

Om du har med deg et postkort med porto på, kan du skrive en liten hilsen og fortelle at du savner dem.

Postlegg kortet på hjemveien!

FRED OG FRIDA

Fred kom traskende fra lekeplassen. Der hadde de lekt "sisten" helt siden frokost, og nå kjente Fred at han var fryktelig tørst. Han småløp da han nærmet seg huset. – Nå håper jeg at vi har kald brus i kjøleskapet! tenkte Fred. Han skyndte seg opp trappen og grep fatt i dørhåndtaket. Æsj, døra var låst! Fred banket hardt på døra, i håp om at mamma skulle høre ham. Fred lyttet. Kom det noen og åpnet, tro? Så dumt at ringeklokka ikke virket. Den hadde vært ødelagt i mange dager nå, og pappa sa hele tiden at han skulle se å få fikset den. Nei, det var visst ingen som hadde oppfattet at Fred sto utenfor døra og banket. – Jeg får banke enda hardere, tenkte Fred. – Jeg får banke så hardt jeg kan, helt til Frida eller mamma hører meg. BANK-BANK-BANK-BANK-BANK. Ah, endelig hørte Fred at mammas skritt nærmet seg døra. – Neimen Fred, var det du som måtte banke så hardt for å få svar! Mamma smilte unnskyldende. – Jeg hadde støvsugeren igang, skjønner du. – Kan jeg få litt brus, mamma? Solo, for eksempel? Jeg er så tørst at jeg besvimer snart! Fred så bedende opp på mamma. – Jeg tror heller at du skal få et glass kaldt vann, sa mamma og gikk mot kjøkkenet. – Vann? Det er brus jeg vil ha! Fred så

sint på mamma. – Først ble jeg sliten av å leke "sisten", og så ble jeg nesten utslitt av å banke på døra, – tror du at det er vann jeg lengter etter?

– Jeg forstår at det er brus som frister deg mest, sa mamma og smilte. – Men faktisk er det vann du trenger. Nå som du har løpt og er sliten, lengter kroppen din etter rent vann. Gir jeg deg brus nå, blir du tørst igjen etterpå, drikker du vann derimot, slukkes tørsten. Brus kan du få siden, nå blir det vann, sa mamma og rakte Fred et glass iskaldt vann. Fred tok imot glasset og drakk. Det smakte godt.

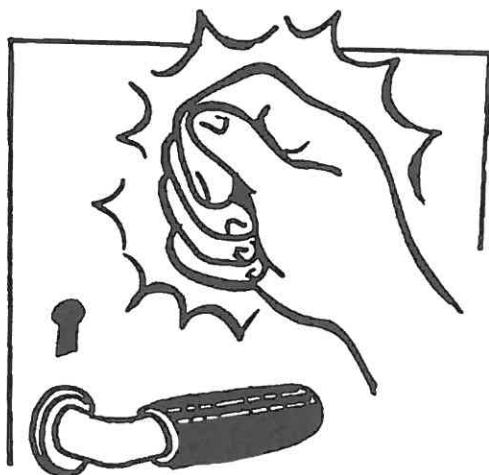
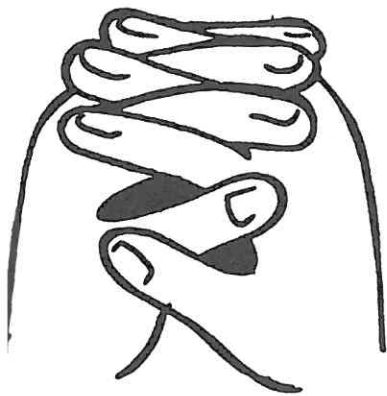
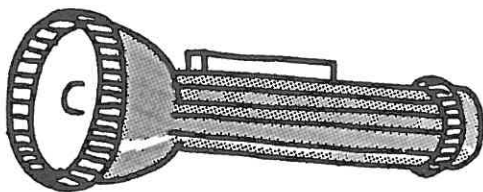
– Du er sånn som Jesus, du, sa Fred tankefullt.

– Hva? Er jeg som Jesus, sier du? Mamma så spørrende på Fred.

– Ja, for du gir meg ikke det jeg ber om, men det som DU synes er best, svarte Fred. – Det har vi akkurat hatt om på søndagsskolen. Nå idag har jeg prøvd det som vi lærte om bønn: Jeg BANKET på døra for at du skulle høre meg. Og så BA jeg om å få litt brus. Og så

– og så svarte jeg på bønnen din, sa mamma. – Jeg ga deg et lite bøttesvar, selv om det ikke var vann du ba om.

Fred måtte nesten le. – Du mamma, sa han, – glasset mitt er helt tomt! Kan du være så snill å gi meg et like godt og kaldt bøttesvar en gang til??

HVA SIER BIBELEN?

■ Les minneordet sammen og minn om det Daniel, Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego opplevde sammen. Gud var med dem - alltid og overalt! Han hørte bønnene deres og gav dem den hjelp som de trengte.

■ Ta fram tegningen av "De foldede hendene" og fest den på et sted som alle kan se den.

■ Åpne Bibelen og les den første oppfordringen i v 7: "Be, så skal dere få"

La barna gjenta det etter deg.

- Å be? Hva er det?

Samtal med barna og legg vekt på denne enkle sannheten: Bønn er å samtale med Gud.

Del noen av dine bønne-opplevelser med barna. Fortell noe som kan åpne for en samtale-atmosfære. Ta fram en lom-melykt (om "å lete"), og les "Den som leter, han finner!" Gjenta det sammen med barna.

- Å lete? Hva er det?

■ Samtal med barna og legg vekt på det aktive i det å lete. Kanskje du kan fortelle om noe du lette etter en gang og som du fant til slutt?

Vis fram en tegning av en stengt dør. Les setningen: "Bank på, så skal det lukkes opp for deg!" Gjenta det sammen! Samtal om "en lukket og låst dør".

- Hvorfor banker vi på?

- Har dere stått utenfor en stengt dør noen gang hvor dere var nødt til å banke på?

■ Gjenta alle de tre setningene sammen! Gjør det taktfast og klapp rytmen! Når dere har lært dere dette, sier dere følgende:

- Be, så skal dere få!

- Hva skal dere få?

- JESUS!

- Let, så skal dere finne!

- Hva skal vi finne?

- JESUS!

- Bank på, så skal det åpnes!

- Hvem åpner døren?

- JESUS.

AVSLUTNING.

■ Kanskje du kunne ha med en gjest (en av mødrene?) som kan fortelle noe konkret om bønn.

Benytt deg av tegningene, og les Matt 7:7 på nytt.

Si litt om Jesus, og hvordan vi kan finne ham. Forklar at han er Guds sønn. Han hjelper oss til å leve i fellesskap med Gud. Jesus er Guds gave til oss. Han bor i oss. Han er alltid med oss. Han er overalt!

■ Avslutt samlingen med å takke Gud for Jesus.

AKTIVITETS-FORSLAG

ILLUSTRERT BØNNETAVLE

Rull ut noe tegnepapir på gulvet. Så kan dere tegne og male noe som gjør dere glade. Når dere har fullført den kunstneriske aktiviteten, kan du samle barna og skrive ned små bønner på de lyse stedene. Bønner som dere formulerer spontant eller bønner dere kan fra før.

Etterpå kan dere henge den opp på veggen som en bønnetavle. Bruk den aktivt i samlingsstundene senere.

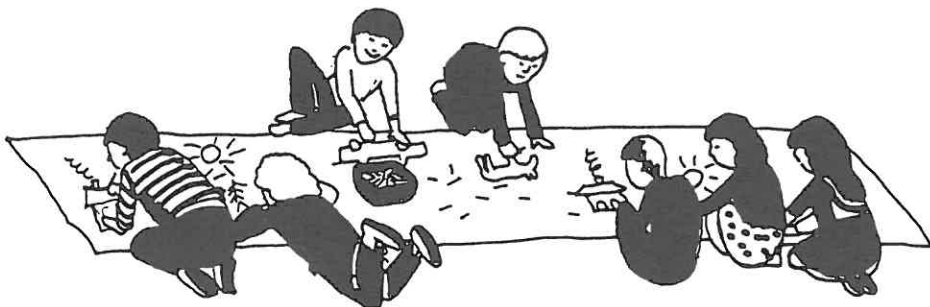
TAMPEN BRENNER!

Lek "tampen brenner", der alle barna får gå ut av rommet mens tingene gjemmes. Deler av tingene som gjemmes, bør være synlige. Når alle barna har kommet inn igjen, forteller du om tingene er "Fugl", "Fisk" eller "Midt i mellom". Fugl er høyt, fisk lavt og midt mellom er i barnets hodehøyde.

Når noen er i nærheten av gjenstandene, kan du rope "tampen brenner" og hvem den brenner for.

"GJEMME-KIKKE."

Er været fint, kan dere leke "gjemmekikke" utendørs. Men pass på å avgrense området, slik at barna ikke blir spredt på et alt for stort område.

EN FORKORTET UTGAVE

LITT Å FORBEREDE

Lag i stand bildene som er omtalt i "samlingsforslaget".

Lim bildene på noen kartongark og lim dem sammen slik skissen viser.

Så kan du brette fram bildene etter tur.

■ Start med en av sangene i forslaget.

■ Ta fram bilde av noen foldede hender. Les fra Bibelen: "Be, så skal dere få!"

Si ordene sammen: "Be, så skal dere få. Hva skal dere finne? JESUS!"

■ Vis et bilde av en som leter og les fra Bibelen:

"Let, så skal dere finne."

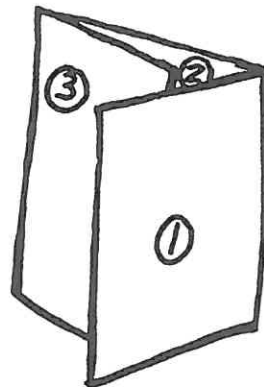
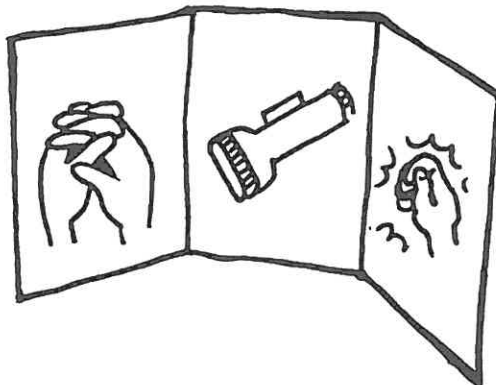
Si sammen: Be, så skal dere finne. Hva skal dere finne? JESUS!

■ Til slutt tar du fram en som banker på en dør og leser det siste verset:

"Bank på, så skal det åpnes for dere."

Si sammen. Bank på, så skal det åpnes for dere. Hvem åpner døren? JESUS.

■ Fortell om den gang da du "fant Jesus" og om dine erfaringer av å be til ham. Gjør det enkelt og med engasje-

ment slik at barna kan identifisere seg med det du forteller.

Dersom du synes det er vanskelig å fortelle fra ditteget liv, kan du jo invitere

en gjest som har evnen til å fortelle for små barn.

Avslutt med å gjenta "ramsen" og syng noen bønnesanger før dere ber sammen.

HØST 3

B:5

Bønn er samtale med Gud

JESUS I BØNN

TEKST:

Mark 6:45-52
Jesus går på vannet

MÅL

Å gi kunnskap og opplevelse av at bønn er samtale med Gud.

MINNEORD

Min hjelp kommer fra Herren!
Salme 121:2

HJELPEMIDLER

Tøypose
Vekkeklokke
Skjeer
Trebitt og sandpapir
Leketøys-smelle
Batteridreven bil som uler/tuter
Jesusfigur av trakt, cellvattkule og litt tøy og garn.
Vid glasskål med vann.
En brettet båt (Se skisse!)
Grått tøy

SANGFORSLAG

Du lille solskinn (155)
Gud du er her (198)
Jesus er min aller beste (Børud)
Jeg er med dere alle dager (214)
Jeg er trygg hos deg (215)
Jeg folder mine hender små (63)
Jeg går ikke ensom her (161)
Jeg vil fortelle (163)
Jesus og jeg (Børud)
Gud som har oss småbarn (156)
Liten er jeg nok (97)
Kjære Gud vi ber for dem (229)
Min hjelp kommer fra Herren (236)
Peter fikk på vannet gå.
Så bøyer vi vårt hode (177)
Så godt å være hos deg, Jesus (178)
Vet du noen som elsker meg (139)
Våre føtter er stille (183)

NOTABENE!

Jesu bønneliv gjorde et sterkt inntrykk på disiplene. Bønn var riktignok ikke noe nytt for dem. I den jødiske tradisjonen fantes det en rekke bønner som de hadde lært seg utenat. F.eks i Salmenes bok finner vi mange eksempler på bønner som er formet av mennesker i ulike livssituasjoner.

Men Jesu bønneliv gav disiplene helt nye erfaringer og perspektiv. Jesus ba ofte og lenge. Gjerne alene ute i naturen, slik dagens tekst viser. Noen ganger med høye rop og tårer. (Luk 6:12). Derfor ville disiplene så gjerne at Jesus skulle lære dem å be. Se bl.a. Luk 11:1-13.

Bønn er en naturlig del av kristenlivet. Bønn fins i de fleste religioner som tilbe-

delse og samtale, men den Gud man tror på. For bønn forutsetter at man tror på en personlig Gud som vil ha kontakt med oss mennesker. Men en Gud som både hører og svarer, er bare Gud Jehova.

I Salmene leser vi om folk som har fått svar på bønn: "Når de rettskafne roper, hører Herren, han berger dem ut av alle trengsler. Herren er nær hos dem som har et nedbrutt hjerte, og han frelser dem som har en knust ånd." Sal 34:18-19.

Jesus viste disiplene hvordan han selv hadde behov for å samtale med sin Far. Han gav dem et synlig eksempel på behovet for Gudskontakt og på tillit til Gud og hans muligheter. Jesus som går på vannet, slik vi leser om det i dagens tekst, er et godt eksempel på dette.

INNLEDNING.

Når dere har hilst på hverandre og gjort unna innlednings-ritualet, kan du teste hørselen.

■ Ta fram en bærepose (av ugjennomsiktig plast eller tekstil) der du holder skjult en del ting som kan lage lyder. Putt handa ned i veska og lag lyder som barna får gjette på: Krølle matpapir, riste på erteboks, trykke på en spilledåse m.m.

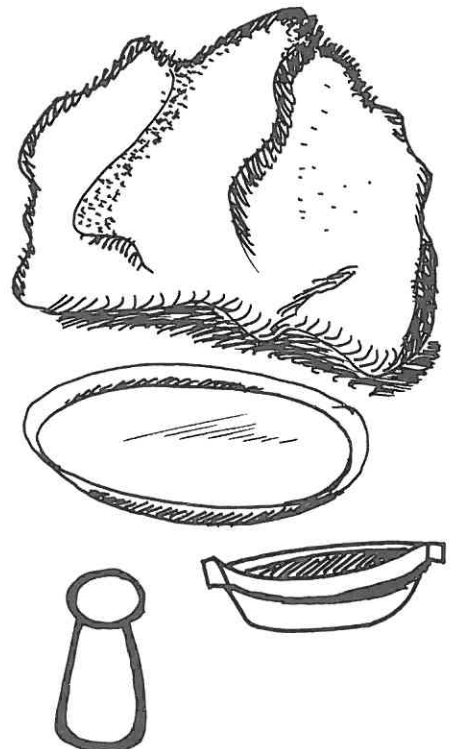
Om det stadig er de samme barna som svarer, burde du kanskje fordele oppgavene litt så flere får sjansen.

HVA SIER BIBELEN?

Lag et "modell-landskap" som passer til dagens tekst. Bruk ting som du har tatt med deg. Et fjellområde kan du lage av et grått teppe som legges over diverse gjenstander. Plassér en skål med vann nedenfor fjellet og sett båten ved "strandbredden".

■ Fortell kort om det som hendte i forkant av dagens tekst. Og pass på å fange opp det som barna kjenner igjen fra tidligere.

■ Ta fram Jesus-modellen og fortell med innlevelse og følelse om Jesu behov for ensomhet og tid til å samtale med Gud.

Da de fikk se ham der han gikk på vannet, trodde de det var et gjenferd og skrek høyt.

FRED OG FRIDA

Frida var inne på rommet sitt og lekte. Selv om hun likte godt å leke sammen med Fred, var det egentlig litt deilig å sitte sånn helt for seg selv og leke akkurat det hun selv hadde lyst til. Frida hadde mange leker. Hun hadde bamser, dokker, lego, bondegård, frisørsett og enda mye mer. Nå satt hun og snakket i leketelefonen sin. Den hadde hun fått da hun var ganske liten, men den var like fin. Når hun trykket på en rød knapp, ringte det i telefonen.

Frida merket ikke at pappa sto i døråpningen og så på henne. Hun snakket i vei, og innimellom tok hun en bit av eplet sitt.

Etter en stund kremtet pappa, og Frida kikket overrasket opp på ham.

– Hvem var det du snakket med nå, da? spurte pappa nysgjerrig. Han hadde hørt at Frida fortalte hva hun ønsket seg til jul, at hun hadde vært forkjølet et par dager og at hun gledet seg til å gå i fødselsdagsselskap neste uke.

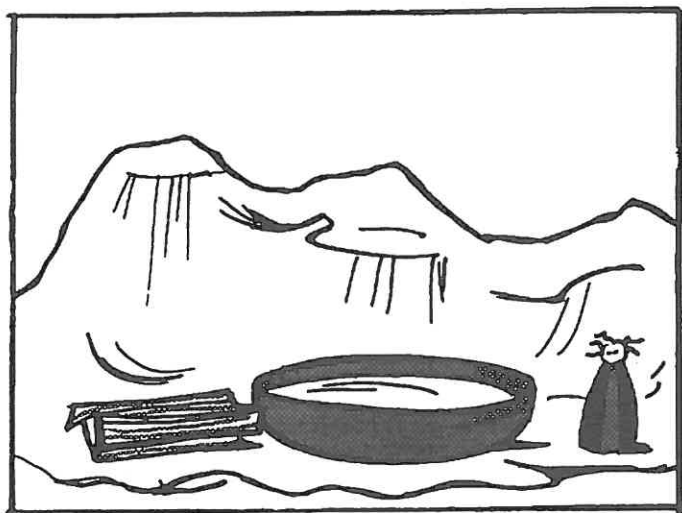
– Jeg tok bare en liten telefon opp til Jesus, sa Frida lurt. – Nå har jeg snakket med ham ganske lenge, så nå tror jeg at jeg skal si "hade". Dermed ropte Frida "hade" og la på røret.

– Er det noe spesielt du har bedt Jesus om? Noe du vil fortelle meg?

– Jeg har ikke bedt, akkurat, sa Frida ettertenksomt. – Jeg har bare pratet litt om fødselsdager og jul og skrubbsår og sånt. Er det å be, pappa?

Pappa tenkte seg om en god stund før han sa noe. – Nå spør du litt vanskelig, Frida, sa han. – Men egentlig er det vel sånn at når vi ber, da samtaler vi med Jesus. Og en samtale med Jesus er en form for bønn, selv om vi ikke ber ham om noe spesielt. Bønn er på en måte det at vi henvender oss til Gud, og det var jo nettopp det du holdt på med nå da jeg forstyrret deg.

– Tror du Jesus liker å høre om at jeg har vært forkjølet? spurte Frida. – Han får jo ikke gjort noe med det, akkurat. Oj, nå kom jeg på noe! Jeg glemte å fortelle ham om en hund jeg møtte idag. Da må du gå vekk, pappa. Jeg må ta en viktig telefon!

La barna bli med disiplene på en liten seile-tur! Og bruk modell-landskapet når du forteller.

– Jesus og disiplene skal slappe av litte grann.

– Det er så mye som har hendt de siste dagene (Fortell noe!)

– Jesus ber disiplene om å dra hjem. De kommer med sine spørsmål, men reiser.

– Jesus søker til et stille sted i fjellet.
– Jesus samtaler med Gud om det som har hendt og det som skal hende.

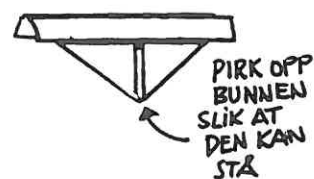
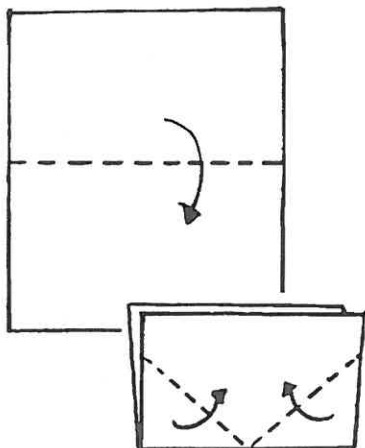
– Han taler og hører.

– Han får øye på det som holder på å skje ute på Genesaretsjøen.

– Han bestemmer seg for å dra ut til dem. Men ikke på vanlig måte.

– Han går på vannet! (Fortell at det bare er om vinteren at vi kan gå på vannet - når det er is der!)

– Disiplene blir redde og skriker opp når de får se ham. De tror det er et spøkelse.

– Jesus beroliger dem. Han går om bord i båten.

– Det blir blikk stille.

– Og disiplene skjønner ingen ting. Hvordan kunne han gå på vannet? Hvordan kunne det bli så vindstille?

■ Avslutt med å fortelle hvordan Jesus og disiplene fortsatte sin vandring gjennom landet. De fortalte om Gud og hjalp menneskene på ulike måter. De helbredet syke osv.

AVSLUTNING.

Gå tilbake til det Jesus gjorde på fjellet.

Han var helt alene. Likevel var han sammen med sin Far - Gud. Hans snakket med ham om alt han tenkte på. Både det som hadde vært og det som skulle skje.

Trekk barna med i samtalen, og vær ikke redd for å la barna få snakke selv om deres assosiasjoner er litt annerledes enn dine. Det viktigste er at de får lov til å fortelle noe, de også, og at du lytter til dem.

Følg opp det som du kan binde sammen med dagens emne. La det andre være!

Når du lytter, blir du et bilde på Gud som lytter når vi ber.

■ Ta fram flipoveren og skriv ned noe som du gjerne kunne tenke deg å snakke med Gud om. Skriv bare stikkord! Si hva som står der! (Selv om de ikke kan lese, synes de det er spennende med bokstaver og ord.)

Samtal om hvordan dere kan snakke med Gud. Kanskje kan dere bruke ideen fra samling 2 på nytt? Du ber foran og barna ber etter deg.

■ Pek på flipoveren etterhvert som dere tar med det som står der, slik at de skjønner at det de selv har sagt, ikke blir glemt.

La barna få kjenne og oppleve at dere ikke bare er sammen med hverandre, men at dere også er sammen med Gud.

■ Syng noen enkle lovsanger før dere avslutter med en kjent barnebønn.

AKTIVITETS-FORSLAG

BÅTBYGGING.

Ta med noen trebiter som du borger hull i - store nok til å stikke blomsterpinner i. Ta også med noen blomsterpinner, hvitt tøy, saks og lim og kanskje litt sandpapir. La barna slipe til trebitene med sandpapiret, klippe seg et seil og lime sammen hver sin båt. Om man vil, kan man fargelegge båten med oljekritt.

LYD OG BILDE.

Finn frem noen blader der du klipper ut bilder fra ulike miljø. F.eks. jungel, by, badestrand, lekeplass, flyplass, brannstasjon, jernbanestasjon, bondegård osv.

Del barna i to grupper. Det er en fordel om dere er flere voksne, slik at det er minst en voksen i hver gruppe.

La den ene gruppa se bildene og forsøke å lage de lydene som fins i det miljøet, slik at den andre gruppa kan gjette hvilket miljø de etterligner.

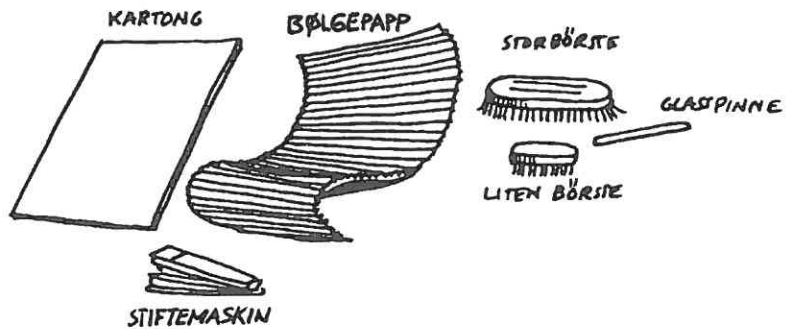
La gruppene veksle på å få se bildene og gjette.

VASKEBRETT.

For å kunne lage et vaskebrett, trenger du bølgepapp og kartong og en stiftemaskin. Klipp til en bit kartong som er like stor som at A4-ark. Bølgepappen skal være like bred som kartongbiten og noe lenger. Brett

bølgepappen omkring kartongbiten slik at bølgene vender opp. Stift sammen alle åpne sider så kartongen ligger fast inni.

Skal du spille på dette, trenger du en glasspinne, en myk og en hard børste m.m. Ved hjelp av disse tre ulike hjelpemidlene får du fram ulike lyder.

EN FORKORTET UTGAVE

■ Start med å synge sangen "Gud vet hva jeg heter". (38)

Før du synger den for andre gang, sier du navnene på alle dem som er til stede, slik at dere kan lære dere dem.

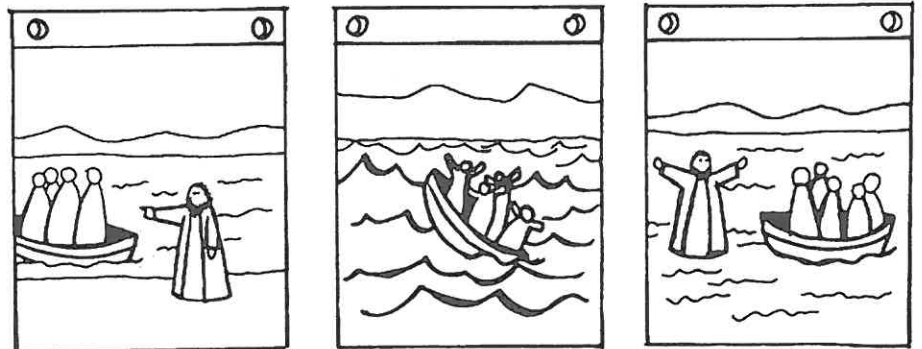
■ Ta en stund der dere samtaler om ting som har hendt i løpet av uka som har gått. La alle få slippe til og lytt med interesse, til hver enkelt.

Det er nyttig for barna å trene seg opp til å lytte til hverandre, og oppleve at noen hører på dem.

■ Bruk flipoveren og illustrer fortellingen med enkle tegninger. Om du personifiserer fortellingen ved hjelp av stemmen og personlig engasjement, trenger du ikke så mange bilder.

■ Hovedpunkter til fortellingen finner du under avsnittet "Hva sier Bibelen?".

■ Form en avslutning der dere er sammen med Gud og tar dere tid til å

samtale med ham om det som føles viktig for dere alle sammen.

■ Bruk de ideene i samlingsforslaget som passer for deg.

■ Avslutt stunden med å lese minneordet noen ganger.

OPPDAG BIBELORDET!

1 Kong 17:8-24

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les, tenk etter og lev deg inn i enkens situasjon.

Les teksten en gang til ut fra dette perspektivet.

- Hvilke tanker og følelser vekkes til live hos deg denne gangen?

LEV I TEKSTEN!

- Hva hadde hendt med profeten før han fikk beskjed om å dra til Sarepta?

- Hvordan var den sosiale situasjonen for enker på denne tiden?

- Hvordan oppfatter du enkens svar i vers 12?

- Hvorfor trodde hun på Elias ord om at melet og oljen ikke skulle ta slutt?

- Hva var forskjellen på kvinnens tro i vers 15 og i vers 24?

178 Da kom Herrens ord til Elia, og det lød så: 179 «Dra av sted til Sarepta, som hører til Sidon, og gi deg til der! Jeg har sagt fra til en enke som bor der, at hun skal sørge for mat til deg.»

180 Elia drog av sted til Sarepta. Da han kom til byporten, fikk han se en enke som gikk og sanket ved. Han ropte til henne og sa: «Hent litt vann til meg i en skål, så jeg får drikke!» 181 Da hun gikk for å hente vann, ropte han etter henne: «Ta også med et stykke brød til meg!» 182 Hun svarte: «Så sant Herren din Gud lever: Jeg eier ikke en brødbit, jeg har bare en neve mel i krukken og litt olje i kruset. Nå går jeg her og søker noen vedpinner og vil gå hjem og lage mat til meg og sønnen min. Så kan vi spise og legge oss til å dø.» 183 Elia sa til henne: «Vær ikke redd! Gå hjem og gjør som du har sagt! Men bak først et lite brød av melet, og kom ut til meg med det! Siden kan du lage til noe for deg og sønnen din.» 184 For så sier Herren, Israels Gud: Melkrukken skal ikke bli tom, og det skal ikke mangle olje i kruset til den dagen kommer da Herren sender regn over jorden.» 185 Da gikk hun og gjorde som Elia hadde sagt, og siden hadde de mat i lang tid, både han og hun og folket i hennes hus. 186 Melkrukken ble ikke tom, og oljen i kruset tok ikke slutt. Det gikk som Herren hadde sagt gjennom Elia.

En tid etter at dette hadde hendt, ble sønnen til konen som eide huset, syk. Og sykdommen tok så hardt på ham at det til sist ikke var livspust i ham. 188 Da sa hun til Elia: «Hva har jeg med deg å gjøre, gudsmann? Du er kommet for å minne meg om min synd, så gutten min skal dø.» 189 Han svarte: «Gi meg sønnen din!» Så tok han gutten fra hennes fang, bar ham opp på tak-kammeret hvor han bodde, og la ham på sengen sin. 190 Han ropte til Herren og sa: «Herre, min Gud! Vil du virkelig gjøre så vondt mot denne enken som jeg får bo hos, at du lar sønnen hennes dø?» 191 Så strakte han seg tre ganger bortover barnet og ropte til Herren: «Herre, min Gud! La barnet få livet tilbake!» 192 Herren hørte Elias bønn. Gutten fikk livet tilbake, han livnet til igjen. 193 Elia tok barnet og bar det fra loftet ned i stuen. Han gav det til moren og sa: «Se, sønnen din lever!» 194 Da sa kvinnen til Elia: «Nå vet jeg at du er en gudsmann, og at Herren virkelig taler gjennom deg.»

LEV UT TEKSTEN!

- Hvem identifiserer du deg lettest med, enken eller Elia?

- Hva må til for at du skal tro?

- Hvordan kan troen vokse?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Hvordan vil du presentere Elia for barna? Og enken?

- Hvor mye bakgrunnsstoff syns du det er nødvendig å ta med?

- Hvordan vil du beskrive Elias gudsrelasjon for barna? Og enkens tro?

- Hvilket budskap vil du formidle til barna fra denne teksten? Hvordan?

HØST 3 B:6

Bønnesvar MELET SOM IKKE TOK SLUTT

TEKST

1 Kong 17:8-24
Elia og enken i Sarepta

MÅL

Å få barna til å forstå at Gud kan bruke mennesker når han svarer på våre bønner.

MINNEORD

Ingen ting er umulig for Gud.
Luk 1:37

HJELPEMIDLER

Flanellografbilder som ståfigurer
En liten krukke med mel
Et lite krus med matolje
Utklipp av menneske-bilder
Tegnepapirrull eller flipover-ark
Penner, papir, sakser og limstifter.

SANGFORSLAG

Gud du er her (198)
Jesus er min aller beste (Børud)
Jeg behøver deg
Jeg er med dere alle dager (214)
Jeg er trygg hos deg (215)
Jeg går ikke ensom her (161)
Jeg kan ikke hva du kan (216)
Jeg vil fortelle (163)
Jesus og jeg (Børud)
Gud som har oss småbarn (156)
Kjære Gud vi ber for dem (229)
Min Gud er så stor
Min hjelp kommer fra Herre (236)
Så bøyer vi vårt hode (177)
Så godt å være hos deg, Jesus (178)

NOTABENE!

Elia var profet i Nordriket (Samaria) på 800-tallet. Nordriket besto av israels 12 stammer som hadde skilt seg fra de to stammene i sør: Juda og Benjamin.

Kongene som styrte over Nordriket på Elias tid var svært ugudelige, og førte folket vill.

På Guds befaling gikk Elia til kong Akab og framsa endomsprofeti (1 Kong 17:1). Etterpå ble han bedt om å gjemme seg ved bekken Krit der ravnene skulle sørge for å gi ham mat (17:2-7). Senere fikk han dra til hedningenes område, til Sarepta i Sidon som er dagens Libanon.

Det var en ydmykelses og lydighetens vei som Gud ba Elia å gå. Han måtte gjemme seg, gå til hedningenes område, tigge mat hos en enke osv.

Det satte store krav til hans ydmykhet både sosialt, kulturelt og religiøst, om hans som var israelitt skulle leve på denne

måten. Men det er som kjent "de ydmyke" som Gud gir nåde (1 Pet 5:5 og Jak 4:10).

Profeten Elia levde i bønn og handlet i ydmykhet. Enken kunne kjenne igjen profeten på kledningen hans (2 Kong 1:8), og selv om hun var hedning, hadde hun kjennskap til Israels Gud.

Hovednæringsmiddelet i dette området, var brød. Og kornprisene var en sikker målestokk på de økonomiske vilkårene på denne tiden. Olivenolje ble presset fra olivenbær og ble brukt til baking og annen matlaging. Man brukte også olivenolje til lamper.

På denne tiden inntraff også en 3 1/2 år lang tørkeperiode. Og underet som skjedde med melet i krukken og oljen i kruset, var naturligvis et Guds verk. Det kan ikke forklares på menneskelig vis, men må forstås slik som det står i Hebr 11:3 "I tro skjønner vi.."

INNLEDNING.

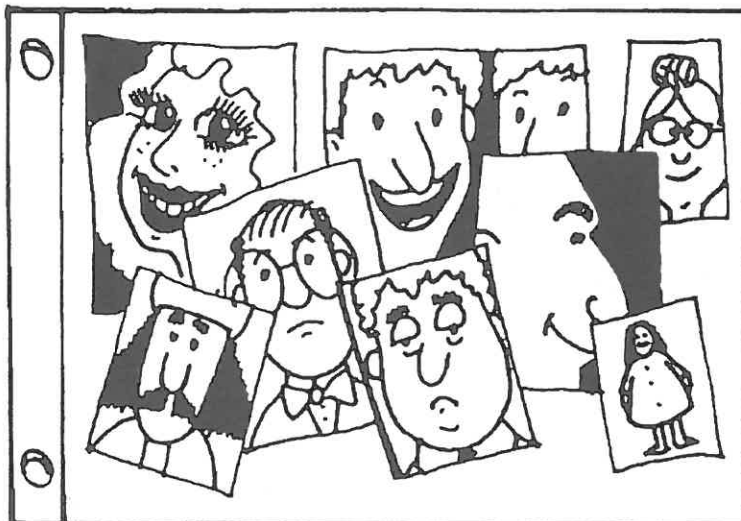
Forbered deg på denne samlingen ved å klippe ut mennesker i ulike størrelser fra blader og kataloger. Ta også med et stort tegneark, tusjpenner, sakser og limstift.

Når den vanlige innledningen er over-

stått, kan dere synge "Jeg behøver deg".

Si litt om hvor fint det er at vi har hverandre og at vi kan hjelpe hverandre på ulike måter.

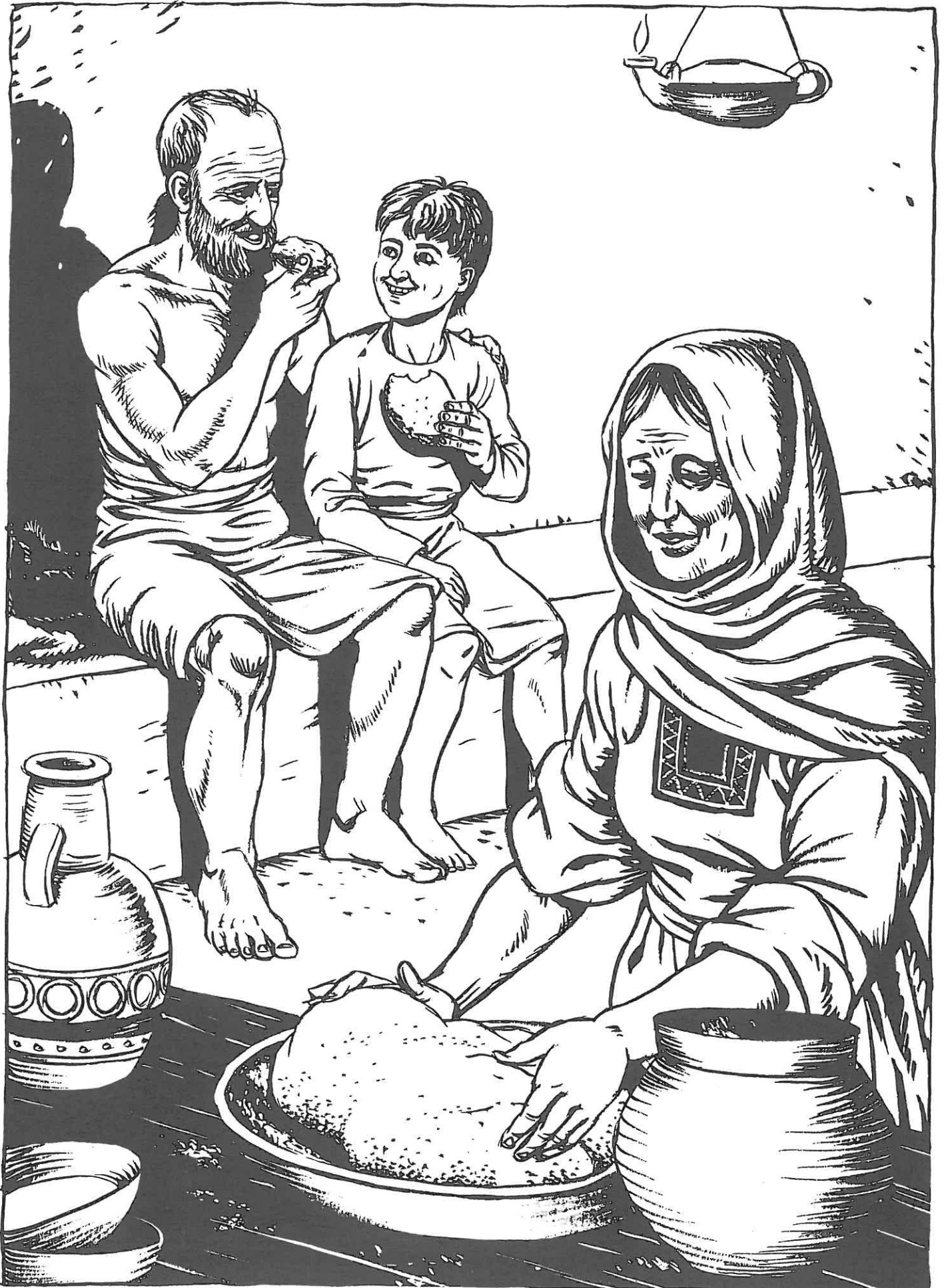
Lag et fint gruppearbeid av utklippene du har med eller av tegninger du har laget.

Kanskje dere får plass til noen selvportretter også?

Lim alt sammen på det store arket.

Når "bildet" er ferdig, henger du det opp og synger: "Jeg behøver deg!" en gang til.

Siden havde de mat og melkrukken ble ikke tom, og oljen i kruset tok ikke slutt

FRED OG FRIDA

- Mamma, jeg ønsker meg en sånn rosa genser som Camilla har. Frida så drømmende fremfor seg. – Den er lyse rosa med små gule blomster øverst. De selger sånne gensere borte på kjøpesenteret, det har Camilla sagt. Kan jeg få en sånn genser, mamma? Mamma nølte litt før hun sa noe.

– Dette har du spurt meg om før, Frida, sa mamma. – Jeg har sjekket prisen på genseren, og den er nokså dyr. Derfor tror jeg at vi får være på utkikk etter en annen genser til deg, en som er litt rimeligere. Du trenger jo faktisk et par nye gensere nå, så raskt som du vokser!

Frida så trist ut. Genseren til Camilla var så fin! – Du mamma, jeg skal be til Jesus og spørre ham om han kan ordne en sånn genser. Jeg skal be NÅ! sa Frida. Dermed lukket hun øynene, bøyde hodet og ba en liten bønn inni seg.

Mamma smilte. – Du trenger ikke en så dyr genser, Frida, sa hun. – Det er ikke fordi den er dyr jeg har lyst på den, sa Frida. – Det er fordi den er så fin! Mer fikk hun ikke sagt, for i det samme ringte telefonen.

– Jeg tar den, sa mamma og skyndte seg ut i gangen. Frida fortsatte med puslespillet som hun hadde holdt på med for noen minutter siden. – Nå har Jesus fått en vanskelig bønn, tenkte hun. – Jeg lurer på om han har rosa gensere i Himlen, sånn at han bare kan sende meg en?

– Dette vil du ikke tro, Frida! Mamma kom gående inn i stua. – Det var bestemor som ringte, og hun hadde et spørsmål. Hun hadde vært fryktelig uheldig i morges da hun skulle vaske den nye genseren sin. Hun vasket den med altfor varmt vann, og det resulterte i at genseren krympet! Den ble faktisk så liten at den antagelig passer helt flott til ei jente som heter Frida. Så nå lurte bestemor på om du trengte en ny genser! Og nå kommer det du nok ikke vil tro: Bestemors genser er lyse rosa med små gule blomster øverst!! Snakk om bønnesvar, Frida!

Frida hoppet ned fra sofaen og danset bortover gulvet. – Han klarte det, han klarte det, jublet hun. – Hvem da? spurte mamma. – Jesus, vel! jublet Frida.

– Men jeg tenkte det nok, sa hun, – det finnes ikke rosa gensere i Himlen. Jesus måtte ha hjelp av bestemor!

HVA SIER BIBELEN?

Bruk noen "forsterkede" flanellograf-figurer (Elia og enken i Sarepta) som kan stå på bordet. Lag en kartongremse som du former som en ring og limer ved foten av figuren. Av pappesker kan du lage hus og bord slik figuren viser.

■ Presentér Elia først:

- Han var en profet, og han brukte mye tid til å vær sammen med Gud.

- Han hadde på seg en pelskappe med lærbelte omkring.

- Han bodde i landet Israel.

- Gud hadde gitt ham en oppgave som ikke var så enkel: Han skulle fortelle til kongen i landet at hvis ikke folk sluttet å be til andre guder, ville Gud gjøre slutt på regnet slik at alt ble helt tørt.

- Elia måtte flykte til Sarepta. Det var en liten by som lå i et annet land.

- Gud hadde fortalt til en enke at hun skulle gi ham mat og vann.

■ Fortell videre om Elia som dro til Sarepta og da han kom dit, fikk han øye på en kvinne som samlet ved.

Elia gikk bort til henne og sa:

- Gi meg litt vann å drikke, er du snill, og et stykke brød?

- Ja, vann kan du få, svarte hun, men brød har jeg ikke.

Fortell hvor fattig hun var og hvor lite hun hadde.

- Hun hadde samlet ved.

- Hun skulle bake noe av det siste melet og olivenoljen som hun hadde igjen. Og når hun og sønnen hadde spist

dette sammen, ville de nok sulte ihjel, tenkte de.

Vis fram et glass med mel og en liten flaske med matolje.

■ Fortsett med dialogen mellom enken og Elia. Dersom du har en fast medhjelper, kan dere jo forsøke å gjøre et rollespill sammen:

Elia: - Du skal ikke være redd! Gjør som du hadde tenkt, men bak først et brød til meg og kom hit med det. Etterpå kan du bake ett til deg selv og gutten din.

Enken: - Først til deg?!

Elia: - Ja, Herre, Israels Gud sier at melet i krukken din skal ikke ta slutt, og det skal ikke mangle olje i kruset ditt før Gud lar det regne igjen.

Enken: - Det var underlig. Men tenk om han har rett? Om han er Guds profet, så må det være sant!

Enken, gutten og Elia spiste og ble mette hver eneste dag. Og krukken ble ikke tom og matoljen tok heller ikke slutt. For det var sant som profeten hadde sagt.

■ Fortsett med å fortelle om den sykdommen som rammet gutten og hvor redd enken ble.

Elia: - Kom hit med sønnen din! - Gud, du vil vel ikke la denne snille enken miste sønnen sin? Gud, gjør ham frisk!

Sønnen ble frisk igjen og enken takket Elia. Men framfor alt takket hun Gud som hjalp sønnen hennes!

AVSLUTNING.

■ Av og til bruker Gud mennesker når han skal svare på våre bønner. Når Elia trengte mat og vann, kunne enken hjelpe ham. Og når enkens sønn ble syk, var Elia der. Han kunne hjelpe henne med å be til Gud om hjelp.

Elia fikk bønnesvar. Han fikk den hjelpen han behøvde. Enken fikk bønnesvar akkurat slik hun trengte det.

■ Si litt om det vi trenger for å leve: Mat, klær, et sted å bo osv. Gud vet hva vi behøver. Gud har ordnet det sånn at vi kan hjelpe hverandre. Foreldre passer på barna sine slik at de har det de trenger av mat og klær m.m.

■ Syng en takkesang til Gud sammen og les minneordet før dere ber sammen.

Kanskje dere kan være med på å glede noen ved å vise omsorg og gi noen det de behøver aller mest? Fins det noen gamle eller syke dere kunne oppmuntre ved å synge for dem?

Planlegg gjerne noe dere kan gjennomføre neste gang dere treffes, eller ved en spesiell tilstelning. Lykke til!

AKTIVITETS-FORSLAG

BRØD I STEKEPANNA

25 g gjær
3 dl selters
1 sp.skj matolje
1 t.skj salt
1 t.skj. natron
7-8 dl hvetemel

Lag deigen på vanlig måte og la den ese i 30 minutter. Kna deigen ut på lengden og skjær den i 15 biter. Kjevle til bitene til ca 1 cm tykkelse. Prikke dem og la dem heve seg i 30 minutter. Varm opp en tørr stekepanne og legg på noen av kakene. Senk varmen og stek brødene på begge sider til de har svulmet og blitt brunflekke. Server dem straks med litt smør på. God appetitt!

TROLLDEIG

2-3 dl hvetemel
1 dl salt
1 dl vann
1 sp.skj. eddik
1 t.skj matolje (ikke nødvendig!)

Løs opp saltet i kokende vann. Tilsett eddik og matolje. Sett det til avkjøling. Rør i melet, litt av gangen og la det gjerne stå i ro innimellom.

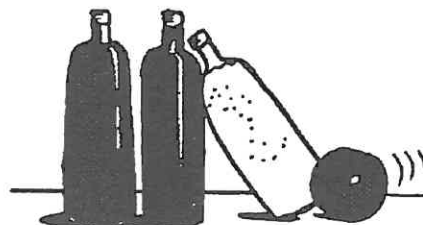
Bruk trolldeigen til å bake et brød. Mal det gjerne med vannfarger når det har tørket og lakk med blank eller halvblank lakk.

Trolldeig tørker i 60 graders varm ovn i løpet av 4 timer.

"BOWLING"

Få tak i 10 plastflasker (saft? brus?) som du fyller med sand og setter korken

på. Still dem opp lik bowlingkegler nær vegg. Dere trenger en ganske hard ball eller trekule, som dere triller mot keglene og kappes om hvem som kan velte flest.

EN FORKORTET UTGAVE

■ Syng: "Jeg behøver deg" (Fra år-gang 1) og samtal om hvorfor vi trenger hverandre. La barna komme med sine forslag og legg til dine egne.

■ Sett dere foran flipoveren og tegn enkle skisser mens du forteller om Elia og enken i Sarepta (Se forslag!) Fortellingen viser hvordan de fikk hjelpe Gud med å formidle et bønnesvar.

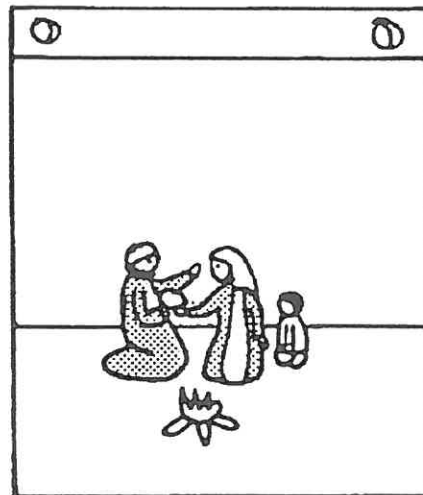
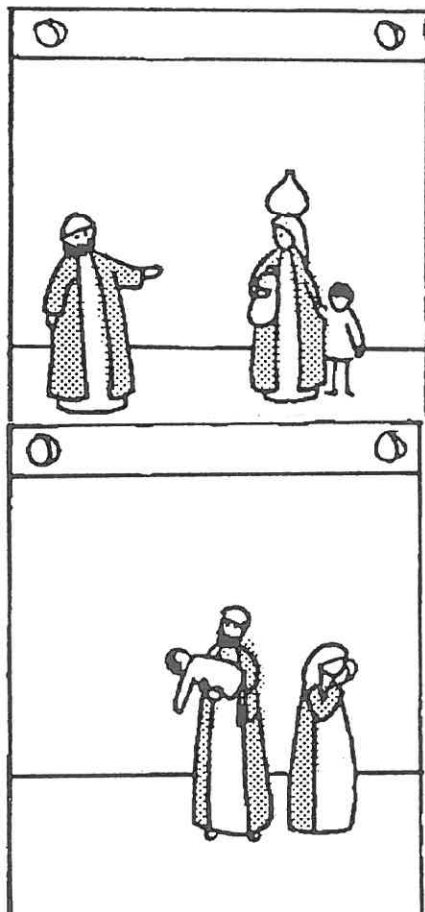
■ Punkter til teksten, finner du under avsnittet "Hva sier Bibelen?".

■ Kan du få til en dialog av fortellingen, så gjør gjerne det. I så fall, kan du ta med deg noen klær til å kle deg med slik at det minner om Elia og enken. Illustrér fortellingen selv.

■ Fortell gjerne noe fra ditt eget liv om hvordan du har fått være bønnesvar på noens bønn eller hvordan andre har fått være med på å gi deg det bønnesvaret du har trengt.

Barna har kanskje også noen opplevelser de har lyst til å fortelle deg. Lytt og ta deres erfaringer på alvor.

■ Les minneordet sammen og avslutt med felles bønn eller ekko-bønn.

HØST 3

B:7

Bønnesvar

ILDEN PÅ FJELLET

TEKST

1 Kong 18:20-40
Elia og Baals profeter

MÅL

Å gi kunnskap om at Gud kan svare på bønn på mange ulike måter.

MINNEORD

Herren er Gud!

HJELPEMIDLER

Sangplakat

Flanellografbilder som stå-figurer

Småstener og pinner til ved

Vann

Rytmeinstrument

En gjenstand eller bilde som har tilknytning til samlingen. (NB! En for hver samling denne terminen!)

Tom oppslagstavle.

SANGFORSLAG

Gud du er her (198)

Gud fins (200)

Han holder hele verden (43)

Herren er Gud (209)

Jesus er min aller beste (Børud)

Jeg er med dere alle dager (214)

Jeg er trygg hos deg (215)

Jeg går ikke ensom her (161)

Jeg vil fortelle (163)

Jesus og jeg (Børud)

Kjære Gud vi ber for dem (229)

Min båt er så liten (171)

Min Gud er så stor

Min hjelp kommer fra Herren (236)

Vær meg nær, o Gud (143)

NOTABENE!

Vi vet ingen ting om Elias' foreldre og slekt. Men hjemstedet hans er kjent: Tisbe i Gilead. I Mal 4:5-6 og Matt 11:14 blir Elia omtalt som forløperen til døperen Johannes. I Jak 5:17-18 omtales Elia som en meget framgangsrik bønnens mann, slik det også framgår av dagens tekst.

Karmel-fjellet var ca 546 m. o. h. og strakk seg over 20 km. Her fins mange ulike vekstarter og planter. Ved nordspissen av Karmel, ligger den betydningsfulle havnebyen Haifa.

Man mener at det var på sydspissen av fjellet, som ligger 514 m.o.h., at Elia utfordret Baals profeter. Bekken Kison ligger nemlig ikke så langt herfra.

Baal betyr "Herre, eier og make". Baal ble dyrket i flere land, men man brukte ulike tilnavn, så som: Baal-Peor, Baal-Berith osv.

Det var kong Akab, som var gift med den hedenske prinsessen Jesabel, som innførte Baalkulten. Han bygget også et tempel for Baal og innførte Asera-kulten. Man antar at Asera var identisk med Astarte, som var en fruktbarhetsgudinne - en slags kvinnelig motpart til Baal.

Disse kultene ble forbundet med seksuelle orgier. Gjennom flere generasjoner opptrådte disse kultene som store fristelser for Israels folk.

Baalsprofetenes raseri (ekstase), oppsto ved bruk av dans eller rusmidler. Slikt fins fortsatt blant shamaer o.l.

Da Elia bygget et alter av 12 stener, var dette et uttrykk for at Gud aldri hadde godtatt inndelingen av landet med 10 stammer i nord og 2 i sør.

Da Elia's livsgjerning var fullført, tok Gud ham hjem "i en stormvind", i "en ildvogn" (2 Kong 2:1,11-12.)

INNLEDNING.

■ Vi anbefaler deg å lage noen sangplakater på de sangene dere bruker å synge fast. Bruk kartong (ca 15x15 cm) med en tegning som viser barna hvilken sang det er. Skriv tittelen under tegningen.

■ Sangplakatene kan du legge i en eske som barna kan trekke fra. Du kan også legge dem midt på gulvet med baksiden opp. La barna velge en av gangen!

■ La innledningen på dagens samling bli preget av sangglede! Har dere rytmeinstrumenter, så finn dem fram!

■ Syng favorittsangene etter tur til rytmer og klapp og kroppsbevegelser.

Kanskje noen har lyst til å synge solo? Slipp gleden fram!

Avslutt med sangen: "Min Gud er så stor!"

Når dere har lagt bort instrumenter og sangplakater, kan dere sette dere godt til

rette og repetere noe av det du fortalte om Elia forrige gang.

HVA SIER BIBELEN?

■ Ta med deg en del utstyr som du trenger for å anskueliggjøre teksten, så som figurer, fjell-landskap, vann, steiner m.m.

Lev deg inn i fortellingen slik at barna forstår noe av Guds storhet den gang og i dag!

FRED OG FRIDA

Fred og Frida hadde vært på søndagsskolen. Der hadde de hørt om Elia på Karmel-fjellet. Elia ba Gud om å tenne på oxen som lå på alteret, enda de hadde tømt masse vann på alteret

Nå satt Fred og Frida i soveromsgangen og lekte med lego.

– Jeg skal bygge det alteret som Elia bygde, sa Fred ivrig. – Jeg skulle ønske at jeg var på Karmel-fjellet sammen med Elia, jeg! Tenk så stilig å se da Gud tente på, a' Det var et ganske kraftig bønnesvar, må jeg si!

– Det var like bra bønnesvar at jeg fikk en ny, rosa genser, sa Frida bestemt, – selv om det ikke ble noe ild og sånt

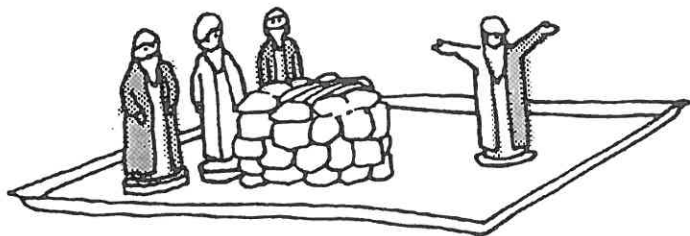
Fred var i grunnen enig med Frida. – Tenk så mange forskjellige bøtner Gud får! sa han. – Noen ber om ild, noen ber om regn, noen ber om mat, noen ber om klær, noen ber om penger, noen ber om leker, noen ber om sol, noen ber om ... Fred kunne ikke komme på noe mer i farten.

– og noen ber kanskje om ingenting? sa Frida. – Kanskje de bare forteller Gud om hvordan de har det og hva de har gjort og sånt? Det er en slags bønn det og, det har pappa sagt

Fred satt stille og bare tenkte. – Gud gir oss ikke alltid det vi ber om, sa han tankefullt. Han husket den dagen da mamma ga Fred vann selv om han ba om brus

– Men han har jo så god greie på hva vi trenger, så da gjør det ikke noe. Men det er noe som er litt rart, og det er at Gud kommer på så mange forskjellige måter å svare på bønnene på! Han må jammen ha god fantasi!

– God fantasi? Ikke i forhold til MEG, sa Frida og ristet på hodet. – Bare spør Gud!

Start med å forklare at det var mange av israelittene som hadde begynt å tro på andre guder, som ikke var ordentlige guder, i stedet for å tro på den Gud som hadde skapt dem og alt som fantes omkring dem.

Gud ble naturligvis skuffet over dette, og nå ville han vise hvem som egentlig var Gud.

– Elia møter kong Akab.
– Baalsprofetene, Elia og hele folket skal møtes på fjellet Karmel.

– Elia taler med folket. (Fortell kort fra vers 21)

– Baals 450 profeter fikk starte med å bygge noen altere (Lag et modell-alter på bordet.)

– Baalsprofetene ber Gud om ild slik at alteret kan settes i brann.

■ Beskriv stemningen som var der og det som hendte mens Baalsprofetene bad og tigget Gud om ild på alteret.

De fikk ikke noe svar på sine bønner.

– Så var det Elia sin tur til å bygge opp et alter. (Se etter i vers 30-35.)

La barna komme med sine spontane reaksjoner på det alteret som Elia hadde bygget. Ta bort modellen og fortell avslutningen.

– Elias bønn (v 36-37)

– Guds svar (v 38)

– Folket faller ned på marken og erkjenner at det er Gud som er Gud.

Kom med noen spontane reaksjoner på Guds svar - måten som han viste at han er den største.

AVSLUTNING.

Når barna er ferdige med å kommentere bønnesvaret, kan dere syng "Min Gud er så stor!" på nytt, og "Herren er Gud!"

■ Ta fram noen av modellene og bildene som du har brukt hittil dette semesteret. Vis fram en sak av gangen og minn om hvordan Gud lytter til våre bønner og hjelper oss.

Sett opp tingene slik at det blir som en minnetavle som dere kan bygge videre på resten av høsten.

Her er noen eksempler på ting du kan lage:

1/ **Daniel-figuren:** Gud gav Daniel en drømmetydning.

2/ **Den brennende ildovnen:** Gud beskyttet sine tjenere.

3/ **Løven:** Gud viste at han alltid er med oss.

4/ **BE, LET og BANK PÅ:** Les hele minneordet sammen.

5/ **Jesus-figuren:** Jesus samtalte ofte med Gud.

6/ **Enken og oljekruset:** Gud kan bruke mennesker for å gi et bønnesvar.

7/ **Elia:** Gud hører bønn.

■ Øv inn minneordet og takk Gud for at han er stor og mektig, og for at han svarer på bønn.

Da fór Herrens ild ned og folket kastet seg ned til jorden og sa: Herren, han er Gud!

AKTIVITETS-FORSLAG

LANG, LANG REKKE

Del gruppa i to lag og la dem stille seg på to rekker. Hvert av barna skal stikke venstrehanda mellom bena og gripa tak i høyrehanda til den som står bak.

Når lederen setter det hele i gang, skal den som står bakerst krype framover, mens hele rekka beveger seg bakover. Ingen må slippe tak i hendene. Det første laget som har kommet tilbake til "normalposisjonen", har vunnet.

STAFETTER

Stafettleker kan varieres i det uendelige. Finn gjerne på noen nye varianter selv!

Her kommer noen forslag å starte med:

1. Skyve kloss tvers over rommet med en kjepp.
2. Forflytte dere to og to, f.eks. med en agurk mellom lårene.
3. Spis dropsringer som du har tredt på en hyssing som er spent over hele rom-

met. Alle må ha hendene på ryggen, selvfølgelig!

4. Gå sammen to og to med en tannpirker mellom pekefingerne til hverandre.

EN LESESTUND

Det er trivelig å sitte tett sammen og lytte til høytlesning. Samle sammen noen bøker som du liker å lese og kos dere sammen!

EN FORKORTET UTGAVE

■ Når dere har hilst på hverandre og gjort unna oppropet m.m., synger dere sangen "Min Gud er så stor" (Ta med bevegelsene!)

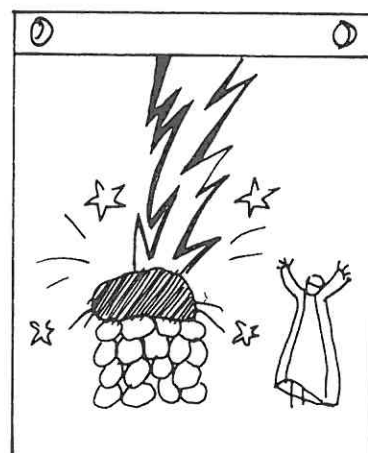
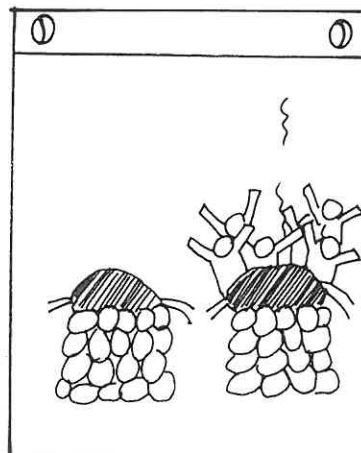
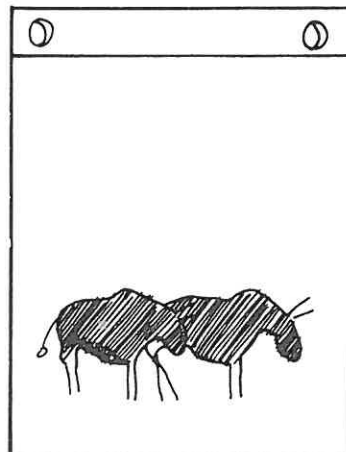
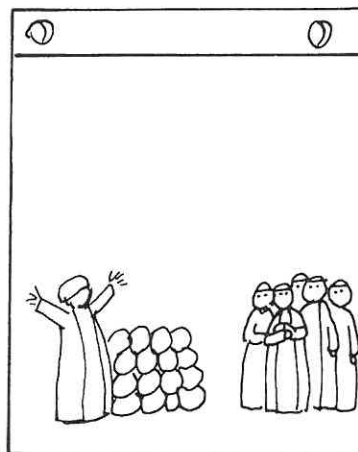
■ Illustrér fortellingen om Elia og Baalsprofetene på fjellet Karmel, ved å tegne enkle skisser på flipoveren (som vist på figurene!) Men ikke for mange tegninger - det ødelegger oversikten og forstyrrer fortellingen.

■ Støttepunkter til selve fortellinge, finner du under "Hva sier Bibelen?" Slipp fortellergleden løs. Vis at du tror på den store og mektige Gud som teksten handler om!

■ Syng innlednings-sangen på nytt! Syng så dere føler at det er sant! Vår Gud er så stor, sterk og mektig! Ingenting er umulig for ham.

■ Øv på minneordet og avslutt med å takke Gud.

Har dere noen bønneemner, så legg dem fram!

HØST 3

B:8

Bønnesvar

ULLPRØVEN

TEKST

Dom 6:36-40
Gideon

MÅL

Å gi kunnskap om at Gud kan svare på våre bønner på ulike måter.

MINNEORD

Legg alle ting fram for Gud i bønn.

Fil 4:6

HJELPEMIDLER

Gjenstander til Kims lek - gjerne noe som kan forbindes med høstens tekster.

Et teppe som kan brukes som kappe.
Ull.

SANGFORSLAG

Du omgir meg på alle kanter

Gud du er her (198)

Gud er mektig

Gud fins (200)

Han holder hele verden (43)

Herren er Gud (209)

Jeg er med dere alle dager (214)

Jeg er trygg hos deg (215)

Jeg går ikke ensom her (161)

Kjære Gud vi ber for dem (229)

Min båt er så liten (171)

Min Gud er så stor

Min hjelp kommer fra (236)

Vær meg nær, o Gud (143)

NOTABENE!

Gideons far het Joas og han var åpenbart en mann som hadde autoritet (Dom 6:30-31). Gideon var en ydmyk mann (Dom 6:15). Dette kom også klart til uttrykk da de hadde seiret over midjanittene og folket ville gjøre ham til konge, og hans sønn og sønnesønn etter ham. Men Gideon fikk avverget dette, 8:22-23.

Midjanittene var etterkommere av Abraham via sønnen Midjan (med Ketura 1 Mos 25:1-4). Du husker de midjanittiske kjøpmennene som førte Josef til Egypt? Moses giftet seg med Sippora, datter til den midjanittiske presten Reguel (Jetro). Midjanittene samarbeidet gjerne med ismaelittene, som også var slektninger av Abraham via Ismael. (Sønn med tjenestekvinnen Hagar.)

I forbindelse med undertrykkelsen som Israel opplevde under midjanittene, begynte de å rope til Herren om hjelp. Dom 6:7. Bønnesvaret kom i form av Guds direkte kall til Gideon om å bli leder for folket. Gideon ba da om et tegn som bekreftelse og det fikk han.

Et par dager senere ba Gideon om enda et tegn - se teksten! Gideon ville bli helt overbevist om at Gud hadde kalt ham og at Gud skulle være med ham og folket.

Vi husker jo også hvordan Moses ba om en klar visshet for at han var sendt av Gud for å redde Israels folk. Og Gud gav ham flere tegn. 2 Mos 4.

Apostelen Paulus var ikke alltid sikker på hvor Gud ville lede ham, men han søkte og fant Guds klare ledelse, Ap Gj 16:6-20.

INNLEDNING.

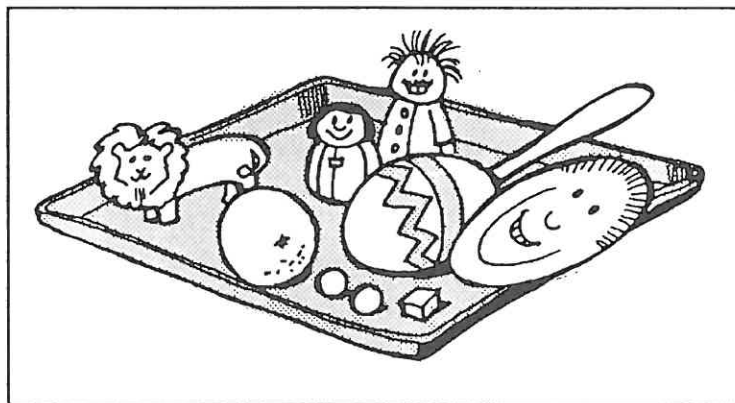
Hils på hverandre, syng sammen og innled slik dere pleier.

Ta fram løvefigurene fra Daniel-samlingen og andre figurer du har vist dem tidligere. Hent noen rytmeinstrumenter som barna har spilt på før og andre ting som barna kjenner igjen. Omkring 10 ting er nok - det kommer an på alderen!

Gjennomgå hver enkelt gjenstand og

si hva de heter. Så kan du forsøke Kims lek der ett barn av gangen får snu seg mens du tar bort én ting. Så gjelder det å gjette hva som er borte. Om barnet har problemer, kan du jo hjelpe litt på vei. Blir det for lett, kan du ta bort to ting av gangen. Lek til alle som har lyst har fått prøve seg.

Ta tingene bort igjen og syng noen sanger som leder inn på dagens tema.

Neste morgen klemte Gideon ullen sammen og presset ut så mye dugg at det ble en skål full av vann.

FRED OG FRIDA

Det var middagstid hjemme hos Fred og Frida. Mamma hadde laget kjøttpudding i sellerisaus, og det var noe av det beste pappa visste. Nå satt han og koste seg med maten. – Kan du sende meg tyttebærsyltetøyet, Fred? spurte han. – Nam, nam, dette smakte nydelig!

Fred ga pappa syltetøykrukka. – Bare husk på hvem som har plukket tyttebærene! sa han stolt.

– Ja, selvfølgelig husker jeg det, sa pappa og smilte. – Den tyttebærturen deres har jeg da virkelig hørt nok om! Knall og fall, men en lykkelig slutt. Godt at det var lokk på bøtta, gitt! sa pappa og lo. – Neimen, er dere ferdige med å spise allerede? Er det virkelig bare jeg som fremdeles har mat på tallerkenen?

– Ja, og du kan godt skynde deg litt, sa Frida lurt. – Vi skal nemlig ha dessert!

– Hva!? Pappa så ut som om han var ramlet ned fra månen. – Skal vi ha dessert? Er det sant?

De andre begynte å le. Selv om det var veldig sjelden at familien hadde dessert på en tirsdag, trengte vel ikke pappa å se Så overrasket ut!

– Hør her, sa pappa alvorlig. – Idag tidlig ble jeg ringt på jobben og spurt om jeg kan lede menighetens høst-fest. Jeg visste ikke om jeg skulle svare ja eller nei, så jeg ba om å få litt tid til å tenke meg om. Etter telefonsamtalen snakket jeg litt med Jesus om det, og vet dere hva jeg sa til ham? Jeg sa til Jesus at dersom jeg får servert dessert idag, da skal jeg si ja til å lede høst-festen.

Jeg tenkte jo at det var helt usannsynlig på en tirsdag! Men nå.....

– Nå må du lede festen, det har du lovet Jesus, sa Fred bestemt. – Var det fordi vi leste om Gideon i Barnebibelen igår at du kom på det med desserten?

Pappa nikket. – Ja, det var vel det, sa han og gned seg litt på haken.

– Nå tar vi desserten! sa Frida glad. – Kan du hente fromasjen, mamma, så glemmer kanskje pappa at han gruer seg litt til høst-festen?

HVA SIER BIBELEN?

Presentér Gideon for barna, samtidig som du kler på deg "kappen" som du har tatt med deg.

- Gideon bodde i Ofra.
- Han tilhørte Israelsfolket som ble plaget og undertrykt av midjanittene, som var et nabofolk.

■ Gå inn i rollen som Gideon og fortell kort om møtet med Herrens engel. La din egen opplevelse av Gideon farge den måten du fremstiller ham på. Slipp all den innlevelsessevne du har, løs!

- Han arbeidet med å høste inn hvetekornet på markene.
- Så kom en engel på besøk.
- "Herren er med deg, du tapre stridsmann." sa den.
- Han stiller spørsmålsteget ved dette, se vers 13.
- "Gå så sterk som du er og redd Israel fra Midjans vold. Se, Herren har sendt deg!"

■ Fortell så personlig du kan om Gideons tvil og behov for å bli sikker. Men unngå for mange

av detaljene i fortellingen. Konsentrer deg i stedet om Gideons følelser og tanker som han strevet med.

■ Nå ville han vite om det virkelig var Gud som hadde kalt ham.

Fortell hva Gideon hadde bestemt seg for å gjøre. Han ville spørre Gud om et tegn på at det var sant.

Legg ut den ulla du har med deg, samtidig som du forteller det Gideon forklarte for Gud i vers 37. Sett deg ned igjen, og la barna dele Gideons spente forventning på hvordan Gud skulle svare på hans bønn.

- Tror dere Gud vil svare?

Gjenskap noe av Gideons forventning og kroppspråk. Kanskje noen av barna har lyst til å fortelle om sine tanker og forventninger?

■ Reis deg opp og samle sammen ulla samtidig som du med glede snakker om bønnesvaret (vers 38).

- Var tiden inne til å gå til handling? Nei, Gideon våger ikke riktig ennå.

Beskriv kort hvordan Gideon ber Gud om unnskyldning fordi han ber om enda ett tegn til. Og Gud som visste at Gideon trengte å få kjenne seg trygg, svarte på bønnen denne gang også. Neste morgen var ulla tørr, mens alt det andre var vått av dugg.

■ Før du tar av deg "kappen" og slutter å være Gideon, kan du fortelle kort om seieren over midjanittene. Gud var med ham og hjalp ham slik han hadde lovet.

AVSLUTNING

■ Ta fram "minnetavlen" fra forrige gang. Repetér kort og sett opp noe av dagens samling på tavla.

Takk Gud for at han svarte på Gideons bønner, og på Daniels, Elias, enkens og alle de andre. Og takk også for bønnesvar som dere selv har fått.

■ Syng en bønnesang sammen.

Dere har takket Gud for det han har gjort og sunget om at han hører bønn og gir bønnesvar.

- Hva vil dere snakke med Gud om nettopp nå?

La hvert enkelt av barna få komme med sine ønsker og formulere en felles bønn.

Er barna i gruppa trygge og pratsomme, har de kanskje lyst til å formulere sine egne bønner. Oppmuntre dem til å gjøre det!

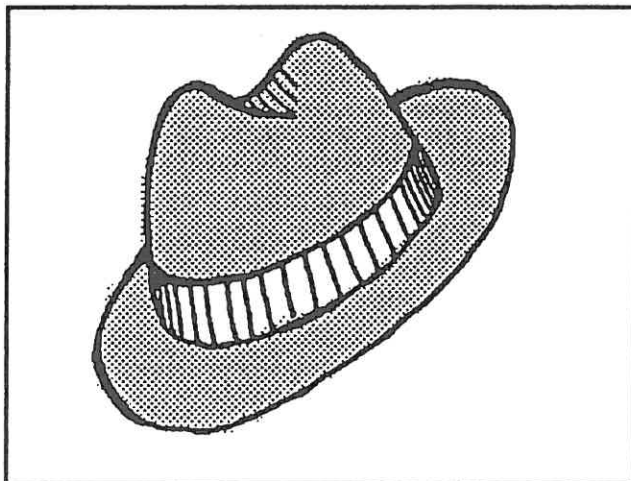
Notér gjerne ned ting som barna løfter frem som bønnemener og følg opp det som hender. Det kan være en hjelp, å tydeliggjøre bønnesvaret for deg selv og for barna.

AKTIVITETS-FORSLAG

HATTELEKEN.

Til denne leken trenger du en hatt og en kassettspiller.

La alle deltagerne stille seg i en ring. Når du setter på musikken, begynner barna å gå rundt i ringen mens hatten sendes og settes på hodet til den som er foran en. Den som har hatten på hodet eller holder i den når musikken stilner av, må gå ut av leken. Leken fortsetter til det bare er en deltager tilbake.

MALE MED GARN.

Ta med deg garnrester i ulike farger og tykkelser, stiv kartong, pinner og limflasker med tut.

La barna tegne enkle mønstre på kartongbiter, og prikke på litt lim som man trykker garnet inntil. Gjør bildene så fargerike og detaljrike som barnas alder, evner og interesser tillater.

Lag gjerne rammer av kartong om-

kring deres garnkunstverk og send det med barna hjem.

Dersom barna har noe å fortelle om sine bilder, kan du skrive det på baksiden sammen med navn, dato og årstall, og i hvilken sammenheng dere har laget den. Festlige minner å ta vare på til man blir litt eldre.

EN FORKORTET UTGAVE

■ Samle barnas oppmerksomhet gjennom litt sang. Syng noe dere kan godt og liker. Legg merke til hverandre og legg merke til hvem som ikke er der i dag. Ta dere tid til "å savne" dem og be for dem.

■ Finn et godt sted å sitte der dere kommer tett inntil hverandre. Les om Gideon og bønnesvaret han fikk fra en barnebibel som du liker godt. Les fortellingen med innlevelse og krydre teksten med egne kommentarer og medfølelse.

■ Se om det er noen notater fra tekstforbredelsen du kan gjøre deg nytte av?

Det er viktig at det du formidler noe du tror på og kjenner deg ett med.

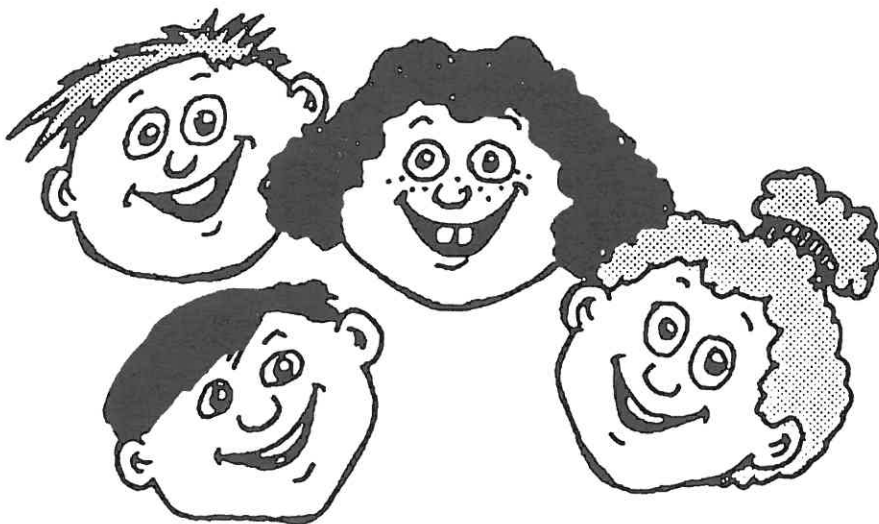
■ Gideon ville vite helt sikkert om det var Gud som hadde gitt ham en oppgave. Han spør flere ganger, og får svar. Gud ville også at Gideon skulle bli sikker slik at han våget å utføre det oppdraget Gud hadde gitt ham. Gud ville gi ham bønnesvar!

■ Gud vil gi bønnesvar! Samtal om hva dere vil løfte fram for Gud.

Alle som har lyst, bør få lov til å fortelle og å be.

■ Syng noen sanger sammen som handler om å stole på Gud og få bønnesvar.

Gud er stor og mektig.

OPPDAG BIBELORDET!

2 Kong 4:1-7

LEV DEG INN I TEKSTEN!

I første omgang kan du lese teksten ut fra Elisjas perspektiv.

- Hvilke følelser vekker teksten til live i deg?

Les teksten en gang til ut fra enkens synsvinkel.

- Hvilke inntrykk får du nå?

LEV I TEKSTEN!

- Hva var en profet-disippel?

- Hvilken betydning hadde sønner for enker på denne tiden?

- Hvordan kunne Elisja vite hva han skulle svare enken?

- Hvordan tolker du Elisjas svar i vers 3 - "ikke for få"?

- Hvordan tror du kvinnen oppfattet dette?

- Hvorfor skulle døren stenges? Se vers 4.

1 En kvinne som var enke etter en av profetdisiplene, ropte en gang til Elisja: «Mannen min, som var din tjener, er død. Du vet jo at han var en mann som fryktet Herren. Men nå kommer en som han skyldte penger, og vil ta begge sønnene mine til treller.» 2 Elisja sa til henne: «Hva kan jeg gjøre for deg? Fortell meg hva du har i huset.» Hun svarte: «Din tjenestekvinne har ikke annet i huset enn en krukke med olje.» 3 Da sa han: «Gå ut til alle grannene dine og be om å låne kar, så mange tomme kar som du kan få tak i.» 4 Så skal du gå inn og stenge døren etter deg og sønnene dine. Hell olje opp i alle disse karene, og sett dem bort når de er fulle!»

5 Kvinnen gikk fra ham, og hun stengte døren etter seg og sønnene sine. De bar karene bort til henne, og hun helte olje opp i dem. 6 Da karene var fulle, sa hun til en av sønnene: «La meg få enda et kar!» «Det er ikke flere,» svarte han. Da holdt oljen opp å renne. 7 Hun gikk og fortalte dette til gudsmannen. Han sa: «Gå og selg oljen, og betal gjelden din! Så kan du og sønnene dine leve av det som blir igjen.»

LEV UT TEKSTEN!

- Hvilke behov har du i øyeblikket? Er noen av disse akutte?

- Hvordan kan de tilfredstilles?

- Hva kan Elisja og enken lære deg?

BIBELORDET OG DINE ELEVER

- Hvilke behov har barna i din gruppe?

- Hvordan blir disse behovene tatt hånd om?

- Trenger de Gud for å få tilfredstilt noen av sine behov?

- Hva kan Elisja og enken lære barna?

- Hvordan vil du formidle denne teksten til barna?

HØST 3

B:9

TEKST

2 Kong 4:1-7

Elisja hjelper en fattig enke

MÅL

Å gi kunnskap om at Gud kan svare på bønn på ulike måter.

MINNEORD

Gud er god mot meg

HJELPEMIDLER

Flanellografbilder

Flipover

SANGFORSLAG

Du omgir meg på alle kanter

Gud du er her (198)

Gud er mektig

Gud fins (200)

Han holder hele verden (43)

Herren er Gud (209)

Jeg er med dere alle dager (214)

Jeg er trygg hos deg (215)

Jeg går ikke ensom her (161)

Kjære Gud vi ber for dem (229)

Min båt er så liten (171)

Min Gud er så stor

Min hjelp kommer (236)

Vær meg nær, o Gud (143)

Bønnesvar

OLJEN FLYTER

NOTABENE!

Enker har til alle tider og i alle kulturer hatt en utsatt posisjon. Ja, det fins til og med kulturer der man brenner enken når mennene dør. GT bruker ordet "almana" for enke som betyr: Stum, stille, kvinne, ensom kvinne eller fattig, og hjelpetrengende.

I NT finner vi et tilsvarende ord for enke: "Chera" som betyr "en kvinne som har blitt fratatt sin mann, som er latt alene uten omsorg og beskyttelse."

Det ble regnet som skam å være enke i Israel på linje med de barnløse.

Gjennom Moses og profetene talte Gud alvorlig til folket om å ta vel imot fremmede, enker og farløse. Se f.eks. 2 Mos 22:22-24, 5 Mos 14:28-29. Denne tanken finner vi også i NT.

Slik Gud gjorde et under hos enken i Sarepta når profeten Elia kom på besøk, gjorde han det også hos enken som gikk til profeten Elisja med sin nød.

Oljen var en meget viktig ingrediens i den israelittiske husholdningen sammen med vin og korn. Oljen ble brukt til baking og matlaging, men kunne også nyttes som lampeolje og brukes i den personlige hygien.

Profeten Elisja var opprinnelig bonde. Han kom fra Abel-Mehola og var sønn av Safat. Elia formidlet Guds kall til Elisja om å bli profet etter seg. Se 1 Kong 19:16 og 19-21.

Elisja ba om en dobbel del av den ånd som hvilte over Elia og det fikk han. Elisja fikk være redskap til å utføre mange fler under enn Elia.

INNLEDNING.

Før dere starter opp med dagens tekst, bør dere gi dere tid til å SE hverandre og tenke på dem som ikke er der i dag. Kanskje du vil sende dem en hilsen?

La barna fortelle om uka som har gått og andre ting som opptar deres tanker og interesser.

Forsøk å få samtalen til å handle om mer enn bare ting og hendelser. Få fram dine tanker og følelser så hjelper du barna med å gjøre det samme.

Du kan også hjelpe barn gjennom enkle spørsmål a la: "Hva tenkte du da?" og "Hva følte du?"

Når dere har samtalt en stund slik at dere kjenner dere trygge

som gruppe, er det tid for å hilse på "Fred og Frida" (Se eget avsnitt!), før dere går i gang med selve teksten om profeten Elisja og kvinnen.

FRED OG FRIDA

– Fred og Frida! Mammans stemme runget gjennom huset.
– Ja, hva er det? svarte Fred inne fra rommet sitt.
– Ta med deg Frida, og kom ut på kjøkkenet!
Like etter var Fred og Frida hos mamma.
– Jeg trenger litt hjelp, sa mamma. – Vi er gått helt tom for melk, og jeg trenger melk nokså snart, dersom det skal bli noe hvit saus på oss idag. Hvem av dere vil gå og handle for meg? Kanskje dere vil gå begge to?
Fred nølte litt. Akkurat nå holdt han nemlig på med togbanen sin
Frida hadde heller ikke særlig lyst. Hun drev nettopp på med glansbildene sine
– Ingen av oss er nødt til å gå! sa Fred glad. – Jeg har nemlig kommet på noe lurt!
Har du noen tomme melkekartonger, mamma?
Joda, mamma hadde massevis av tomme kartonger i kjelleren. De skulle brukes til brensel, egentlig – Hva skal du med dem da, Fred? spurte mamma.
– Har du bittelittegranne melk igjen? Fred var ivrig.
– Tja, en liten skvett, kanskje, sa mamma.
– Da vet jeg hva vi gjør! sa Fred. – Vi heller melken oppi de tomme kartongene, og etterhvert som vi heller, blir det mer og mer melk. Vi heller og heller helt til vi har brukt opp alle kartongene, da slutter det nemlig å renne.
– Hva er det du sier! Mamma lo. – Hvordan kom du på den ville idéen?
– Det er ikke jeg som har funnet på det, det er Gud, sa Fred. – Gud fant det på for hun dama i Bibelen, hun som bodde i Sarepta, eller hva det nå het. Ja, det var ikke akkurat melk hun manglet, da, det var visst en slags olje
Mamma nikket. – Javisst, sa hun, – enken i Sarepta fikk herlig bønnesvar av Gud. Tenk så fint at Gud bryr seg om hva vi trenger Men det er litt forskjell på enken og oss, Fred, sa mamma og smilte. – Ingen andre enn Gud kunne hjelpe henne med å få tak i olje, men jeg har to kjekke barn som kan skaffe meg den melken jeg trenger. Så denne gangen behøver vi ikke å be Gud om hjelp.
Fred sukket. Det var visst ingen vei utenom. – Javel da, jeg skal kjøpe melk, jeg, sa Fred og gikk ut i gangen for å kle på seg. – Blir du med Frida?

HVA SIER BIBELEN?

■ Start med å presentere kvinnen for barna. Vis flanellografbilder og fortell de viktigste fakta:

- Hun var enke etter en profetdisippel.
- Hun hadde to sønner.
- Hun var skyldig en del penger, og hadde ikke noe å betale med.

Vi får ikke vite hva hun het, men for å gjøre fortellingen mer personlig, kan du finne på et passende navn sammen med barna. Kanskje dere har noen forslag på sønnene også?

Ta fram flanellografbildene på Elisja og presenter ham for barna.

- Han var en profet som en gang hadde vært profetdisippel hos Elia, som dere sikkert husker fra fortellingen om enken som hadde en melkekrukke som aldri ble tom, og fortellingen om ilden på fjellet.
- Han hadde flere profetdisipler/elever.

■ Slipp fortellergleden løs og lev deg inn i situasjonen da kvinnen og Elisja møttes. Du kan f. eks. holde flanellograf-bildene i hendene og la oppstarten bli en samtale mellom de to:

Kv: - Elisja! Profeten Elisja!

El: - Ja, hva vil du meg?

Kv: - Du vet at mannen min, som var din tjener, er død. Og du husker hvordan han elsket Herren og deg?

El: - Jovisst husker jeg det!

Kv: - Han skyldte litt penger og nå vil de ta de to sønnene mine som betaling for gjelden. Jeg har ingen penger å betale med. Hva skal jeg gjøre? Hvem skal ta hånd om meg hvis de tar sønnene mine fra meg?

El: - Hva kan jeg gjøre for deg? Du har ingen penger, men hva har du i huset?

Kv: - Det eneste jeg har er en flaske med matolje?

El: - En flaske matolje? Hmmm! Da skal du gå av sted og låne noen tomme boller og kar av dine naboer. Pass på å få med deg rikelig så du har mange nok.

Kv: - Sa du "tomme boller og kar"?

El: - Nettopp! Når du har samlet sammen alle karene, skal du ta med deg sønnene dine og gå inn i huset og lukke døren etter dere. Så kan du begynne å helle olje fra den lille flasken og opp i de tomme karene. Når det ene karet har blitt fullt, fortsetter du med å fylle det andre.

Kv: - Det var underlig! Jeg får be guttene mine om hjelp.

■ Ta bort flanellografbildet av Elisja og fest et bilde av kvinnen på flipoveren ved hjelp av kitt.

Ta fram flanellografbilder av sønnene hennes og fortell hvem de er. Etterpå tegner du et rom som kvinnen og hennes sønner kan være i. Tegn en oljeflaske i hendene på kvinnen og et kar foran henne som hun heller i.

Fortell om hvordan kvinnen heller olje i karene mens guttene henter tomme kar og boller som hun kan helle opp i.

Når alle karene var fulle, stoppet oljen også. Kvinnen gikk av sted for å fortelle hva som hadde hendt til Elisja.

La barna få være med i historien hennes med sine tanker og reaksjoner.

Elisja hører på henne og forteller henne hva hun skal gjøre siden (se vers 7).

La barna være med på å fantasere litt omkring hvordan det siden gikk med kvinnen og hennes to sønner. Kanskje de har lyst til å bruke flanellograf-figurere som hjelpemidler i sin "fortelling".

AVSLUTNING.

■ Kvinnen og hennes to sønner hadde det ikke lett. Ingen penger - bare gjeld. De hadde bare ett sted å gå for å få hjelp: De måtte spørre profeten som kjente Gud. For Gud kunne nok hjelpe dem!

Og det kunne han! Profeten hjalp til, men det var Gud som gjorde underet. Det er bare han som kan få olje fra en liten flaske til å fylle mange tomme kar.

Ta fram "minnetavlen" fra tidligere samlinger. Gjør en kort repetisjon og legg til noe fra dagens samling på tavlen.

■ Syng en bønnesang sammen, før dere tar en bønnestund. Takk Gud for at han hjalp kvinnen og hennes sønner, og takk ham for de gangene han har hjulpet dere. La barna fortelle om den hjelpen de har fått og gi eksempler på hvordan Gud har hjulpet deg.

Kanskje dere har ferske bønnesvar å fortelle om - ting som dere har bedt sammen om før? I tillegg til takkebønner, er det kanskje andre bønnemener dere har lyst til å legge fram i dag? Ta dere tid til å gjøre det, og la alle barna komme til orde, før dere former en felles bønn.

Noter gjerne ned for deg selv, de ting som barna løfter fram som bønne-emner slik at du kan følge opp det som hender. Det hjelper deg til å synliggjøre bønnesvarene dere får. Avslutt med å syng noen sanger som minner om hvem Gud er og hvordan han er mot dere.

AKTIVITETS-FORSLAG

“JAKOB SIER”

La barna fordele seg omkring i rommet slik at alle kan se lederen og ha plass til å bevege seg på. Deltagerne skal herme etter lederen hver gang han sier “Jakob sier” først. Når han ikke bruker ordene “Jakob sier”, skal barna stå helt stille og ikke gjøre som lederen sier. Etter noen prøverunder, kan dere starte opp på “alvor”. Da må den som gjør feil, gå ut av leken.

ENKEL “KURVBALL”

Det er herlig å bevege seg litt! Kanskje dere skulle prøve dere på litt “kurvball”? Plasser en kurv langs hver av kortsidene i rommet og del

dere i to lag. Forsøk å sprette med ballen mens dere løper, sende den til hverandre og kaste ballen i kurven til motstanderne. Det laget som har flest mål, vinner - skjønt: Er det så viktig? Vis din begeistring hver gang noen scorer mål - det holder!

TEGNE OG SENDE!

La barna tegne sine inntrykk fra dagens tekst. Skriv gjerne noen av barnas tanker på tegningen. Bruk baksiden eller et ekstra-ark. Bli enige om hvem dere har lyst til å oppmuntre med en tegning, og gjør i stand konvolutter med adresse-lapper på. Så kan barna få være med på å dele ut oppmuntringene.

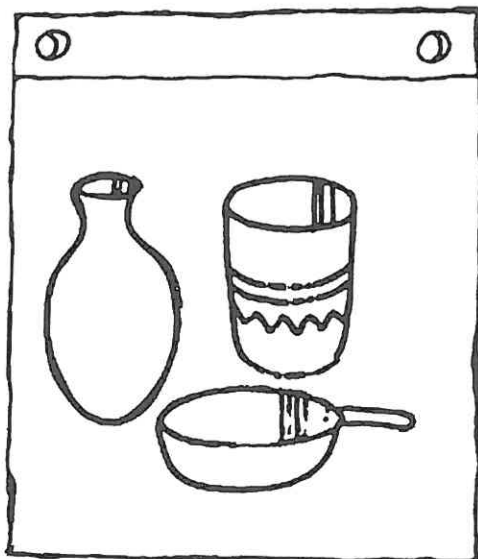
EN FORKORTET UTGAVE

■ Så er det endelig tid til å møtes igjen! Nytstunden og gled deg sammen med barna! Fortell hverandre om ting som har hendt siden sist. La alle få bli med i samtalen før dere synger noen av favoritt-sangene.

■ Ta vare på den familiære stemningen når du starter med dagens bibelfortelling. Legg flipoverblokken i midten av ringen og tegn på den samtidig som du forteller om den en-somme kvinnen og hennes bekymringer.

■ Se på punktene under “Hva sier Bibelen” når du forbereder deg, men vær ikke bundet av dem. Gjør din egen variant!

■ Når du skal tegne de “fylte karene” på arket, kan du la barna være med og tegne. - Hvordan tror dere det føltes for kvinnen og hennes sønner når karene ble fylt?

■ De fikk hjelp både av Elisja og av Gud med det store problemet de hadde.

Kvinnen trodde at Gud kunne hjelpe henne. Hun visste også at Elisja hadde kontakt med Gud. Derfor valgte hun å fortelle ham om sine bekymringer.

■ Dersom vi tror at Gud kan hjelpe oss, kan vi fortelle om våre bekymringer for ham eller få noen som vi tror kan hjelpe oss til å be. Av og til er det godt at vi er flere sammen som kan be.

■ La barna fortelle hva de lurer på og hva de vil at dere skal be om sammen. Skriv gjerne noen stikkord på flipoveren slik at dere husker det og kan følge det opp. Be kort sammen!

HØST 3

B:10

Bønnesvar

BØNN FRA HAVETS DYP

TEKST

Jona 2:1-11
Jona i fiskens mage

MÅL

Å vise barna at Gud kan besvare våre bønner på mange ulike måter.

MINNEORD

Gud er alltid nær meg

HJELPEMIDLER

Fiskememory (Se "innledningen"!)
Papirfisk
Jona-figur
Flipover

SANGFORSLAG

Du er du og du duger
Herren er Gud (209)
Jeg er med der alle dager (214)
Jeg er trygg hos deg (215)
Jeg går ikke ensom her (161)
Jeg har en engel (64)
Jeg kan ikke hva du kan (216)
Jeg vet ingen (69)
Gud, du er her (198)
Gud vet hva jeg heter (38)
Min Gud er så stor

NOTABENE!

Fortellingen om Jona er vel den bibelfortellingen som har blitt mest latterligjort av alle. Men Jesus tar historien på alvor og bruker den i sin undervisning, se Matt 12:38-42.

Jonaboken er den 5. av de 12 småprofetiske bøkene i GT. Den er unik ved det at den er mer en fortelling enn en profeti. Men selve hendelsen rommer tydeligvis en profetisk betydning ifølge Jesus.

Jona framstår som en svært så menneskelig figur. Det er sikkert mange som kan identifisere seg med ham. Og det er interessant å se hvordan Gud brydde seg

om denne ufullkomne profeten og brukte ham, og hørte hans fortvilte bønn i fiskens mage.

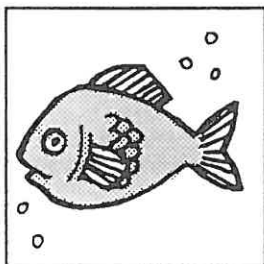
Fortellingen om Jona viser at Gud ikke bare bryr seg om det jødiske folket, men også andre folkeslag. Jona blir av og til omtalt som et forbilde på den kristne hedningemisjonen. Derfor blir han gjerne kalt for GT's hedningemisjonær.

Jona var sønn av Amittai som bodde i Gat-Hefer nær byen Nasaret.

Ninive var en by med en meget gammel historie. På Jona tid var den en betydningsfull by på ca 120.000 innbyggere. Ninive var assyrernes siste hovedstad.

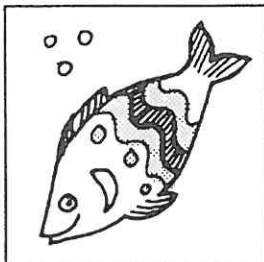
INNLEDNING.

Lag etenkelt fiske-memory ved å tegne ulike fiske-slag med tusj (minst dobbelt så mange som det er barn i gruppa). Kopiér og klipp ut! Lim dem på firkanter kartong-biter - gjerne kulørte.

Start med det trygge "innlednings-ritualet".

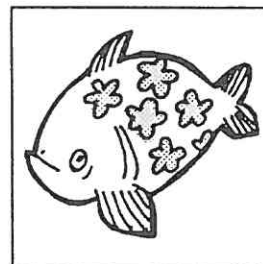
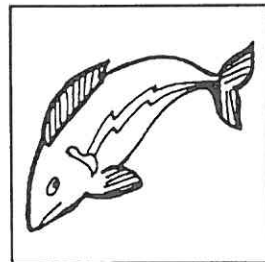
Samtal om uka som har gått og fortell nyheter til hverandre.

Legg ut "Memory-bitene" i midten av ringen med baksidene opp og fiskebildene ned. Forklar spillereglene for "Memory" - at det gjelder å finne to og to tegninger som er helt like.

Tilby din støtte og hjelp dersom noen føler seg litt nølende og usikre. La barna plukke to kort etter tur. Alle får lov å si ifra om de minnes at de har sett en av fiskene fra før. Samle parene i én haug.

La alltid turen gå videre til neste mann i ringen selv om den siste har fått par, slik at alle får være med.

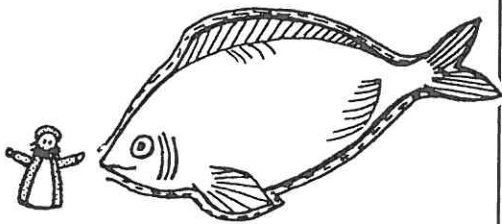
S p i l l
"Memory-spillet" en eller to ganger, avhengig av hvor kvikt det går eller hvor mye tid dere har til disposisjon.

LITT Å FORBEREDE

■ Vi anbefaler deg å lage en enkel, men stor fisk til å illustrere fortellingen om Jona. Klipp ut to like store fisker av papir. Fargelegg dem slik at de blir fine og fiskelignende. Bruk en stiftemaskin til å stifte dem sammen langs den ene kanten. Etterpå kan du krølle noe silkepapir og stappe det inn i fiskemagen og halen, og fortsette å stifte. Spar en åpning nær munnen slik at du kan putte inn Jona. Resten av fortellingen kan du illustrere med enkle bilder på flipoveren.

HVA SIER BIBELEN?

■ Sett dere godt til rette og pass på at alles oppmerksomhet er samlet, før du begynner å fortelle. Bruk kontaktpunkt: En sang, et bilde, en lyd eller en gjenstand du bruker for å fange oppmerksomheten.

■ Kanskje det ville være lurt å la Jona fortelle sin egen historie? - Jeg heter Jona. - I dag snakket Gud til meg. Han sa at jeg skulle dra til Ninive og fortelle om ham til folket der.

- Aldri i livet! tenkte jeg. - Jeg drar ikke til de onde menneskene som bor i den byen! (Vis med hele deg hvor lite lyst du har til å dra til Ninive.) - Nei, jeg drar den motsatte veien i stedet!

Fortell med fantasi og innlevelse om hvordan Jona dro ned til havna for å finne en båt han kunne reise med. Tegn på flipoveren og la barna "hjelp" Jona med å pakke. - Hvordan tror dere at det var om bord på denne båten som gikk til Tarsis? - Hva sa Jona til de andre passasjerene? - Nå går jeg ned og legger meg, tenkte Jona, så slipper jeg å tenke mere over sakene. Jona sovnet.

Fortell hva som skjedde videre:

* Stormen. * Redselen. La deg inspirere av vers 4 - 5 i kapittel 1.

■ Plutselig kom de til å tenke på Jona som lå der midt i stormen og sov. Kapteinen gikk ned for å vekke ham. Han ba ham om å snakke med sin Gud.

- Kanskje Gud kan hjelpe oss?

De ba og de kastet lodd for å se hvem som hadde skyld i denne forferdelige stormen som hadde kommet. De trodde faktisk at de kunne finne det ut på denne måten. Loddet falt på Jona!!!

FRED OG FRIDA

Høstvinden ulte. Det hadde regnet i flere dager, og Frida hadde vært mye inne. Ikke det at hun ikke tålte regn altså, det var bare det at hun var så lite flink til å finne på noe å gjøre ute når det regnet. Det var annerledes med Fred. Han fant alltid på noe morsomt, han! Nå var Frida ute. Hva skulle hun gjøre, tro? Plutselig fikk hun en super idé. For noen dager siden var det kommet en stor, grønn container borte ved kiosken. Folk skulle få lov til å kaste gammelt skrot i den, det hadde pappa fortalt. - Jeg klatrer opp på containeren og ser hva som er blitt kastet der! tenkte Frida. - Det blir gøy! Hun løp bort til plassen der containeren sto. Like etter var hun i full gang med å klatre på den. Hun kjente et stikk av dårlig samvittighet. Hadde ikke pappa nevnt noe om å holde seg unna containeren? Men Frida skulle jo bare kikke litt. Oj, her var det jammen litt av hvert! Gummihjul, lamper, en madrass og masse småting. Frida strakk seg for å få tak i en gammel dokkeseng. Det skulle hun ikke ha gjort, for i det samme skled hun og havnet i bunnen av containeren. Heldigvis landet hun rett på madrassen. Frida ble fryktelig redd.

Her nede var det både kaldt og mørkt, akkurat som inni hvalen. I går kveld hadde pappa lest om Jona. Han var både ulydig og feig, men Gud var glad i ham allikevel. Jona ba til Gud inne i den store fisken, og så ble Jona reddet.

- Kanskje jeg skal be, jeg óg, tenkte Frida. Dermed satte hun igang. Etter at hun hadde bedt en kort bønn, ropte hun "HJELP!" så høyt hun kunne. Hun måtte rope et par ganger før det kom noen. Det var kiosk-eieren som hadde hørt Fridas rop. Han virket litt irritert mens han hjalp Frida opp, men etterpå smilte han. - Hold deg unna søppelcontainere heretter, sa han, - det er ikke sikkert jeg hører deg neste gang! Frida nikket. Hun skyndte seg hjemover. Neida, hun skulle aldri mer klatre på ulovlige steder. - Takk for hjelpen, Jesus, hvisket Frida. - Nå var du kjempegrei!

- Så fryktelig! Jo, forresten. Det er min feil! Jeg gjorde ikke det Gud ba meg om å gjøre. Jeg gjorde det motsatte fordi jeg var redd. Jeg rømte bort fra Gud i stedet.

- Jeg fortalte hvem jeg var og at jeg var så feig at jeg forsøkte å rømme unna det oppdraget Gud hadde gitt meg. De andre ble ganske forskrekket og lurte på hva de skulle gjøre med meg.

- Vet dere hva? De ville kaste meg i sjøen og håpet at det hjalp.

Og nettopp det gjorde sjøfolkene. De kastet Jona over bord i håp om at stormen skulle ta slutt.

■ Fortell hva som hendte, og glem ikke å understreke at Gud brydde seg så mye om Jona selv om han hadde vært litt feig og dratt en annen vei. Kap 2:1.

Når du har puttet Jona i fiskens buk, lar du barna få titte inn og fantasere litt om hvordan han må ha hatt det der inne. Han måtte være der i timesvis og dagevis!

Jona samtalte med GUD:

"Når jeg er redd og ber til Gud da hører han på meg. Jeg trodde kanskje at han var lei av meg og ikke ville hjelpe, men han bryr seg fortsatt om meg! Når jeg var fryktelig, fryktelig redd. Da fant jeg ikke på noe annet å gjøre enn å be til Gud. Du, Gud, er min redningsmann. Derfor vil jeg takke deg. Gud, jeg vil holde det jeg lover deg! Denne gang skal jeg ikke lure meg unna. Gud, du er en stor Gud!"

■ Avslutt fortellingen med å si at fisken spyttet Jona på land etter tre dager. Gud snakket med ham om Ninive igjen. Og nå lovet Jona å gjøre som han ble bedt om. Han var fortsatt redd, men nå forsto han at Gud ville være med ham.

AVSLUTNING.

■ Syng "Du er du og du duger" - gjerne flere ganger og sett bevegelser til!

- Kjenner du deg igjen i Jona?

- Er dere litt feige og redde noen ganger? (La barna fortelle! Still flere spørsmål.) Spør etter følelser og tanker også. Fortell om ting du er redd for!

■ Gå tilbake til Jona i fiskens buk og se på hva han lærte av denne opplevelsen.

Gud var med ham selv om han var både feig og redd. Jona snakket med Gud om alt som hendte og takket ham for at han hadde så mye tålmodighet med feige, redde mennesker.

■ Form deres egen avslutningsbønn utfra de tanker og redsler dere har snakket om. Ta også fram minnetavlen og legg til noe fra dagens samling.

■ Kanskje dere kunne formulere en bønn på flipoveren?

Så tok de Jona og kastet ham på sjøen og Herren sendte en stor fisk som slukte Jona.

AKTIVITETS-FORSLAG

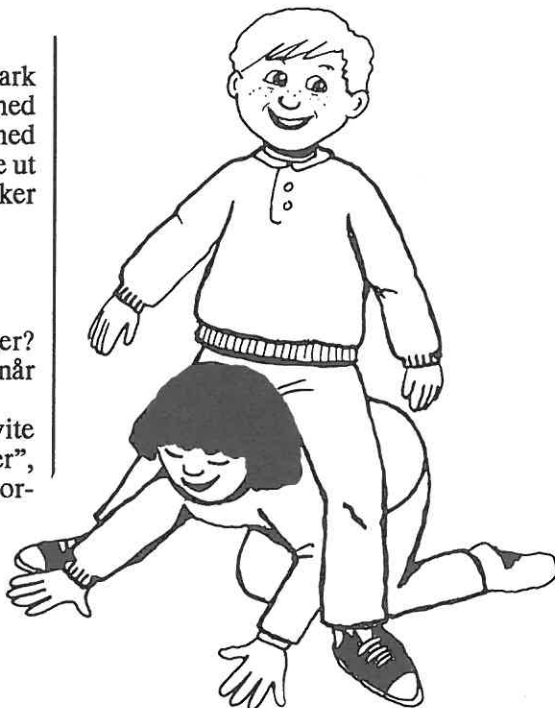
AKVARIUM

Tegn et stort akvarium på et tegneark og fargelegg vannet blått. Fyll det med "fisk". Enten tar du med deg blader med fiskebilder i, som barna kan få klippe ut og lime på, eller så får barna tegne fisker selv, som også klippes ut og limes.

FISKESANGER

Kan dere noen festlige fiskesanger? Bruk gjerne noen rytmeinstrumenter når dere synger.

Her er noen eksempler: "Vil du vite hvordan det låt?", "Ro, ro til fiskeskjær", "En ekte Lofottorsk jeg er", "Se torsken!", "Ute på fiskebryggen" m.fl.

"SISTEN"

Denne leken kjenner de fleste igjen fra sin egen barndom, men den kan lekes på mange ulike måter. Her kommer noen alternativ:

KRYPE-SISTEN:

Den som blir tatt, må stå stille med bena fra hverandre. De som er frie, kan krype mellom bena til den som er tatt og befri ham. Ha en eller to som prøver "å slå", men bytt roller før de blir trette.

SITTE-SISTEN:

Den som blir "slått", har sisten og får forsøke å gi den videre! Samtidig som man slår noen, skal man si navnet på den som blir tatt slik at alle vet hvem som har sisten. Sitter man på gulvet, er man fri og ingen kan ta en.

EN FORKORTET UTGAVE

■ Hiils på hverandre og småprat en stund, før dere synger sammen: "Du er du og du duger!" (Forklar ordet "duger" = er dyktig, er flink, kan noe osv, slik at ordet ikke blandes med ordet "juger".)

■ Syng den flere ganger og finn på bevegelsene selv.

Forsøk å se på "nye" barn hver gang dere synger: "Du er du, og du duger!" slik at alle får føle at de kan noe de også!

Benytt en Jonafigur og et teppe for å illustrere dagens fortelling. Sett dere tett inntil hverandre, og fortell så spennende og så levende som du kan.

■ Punktene under "Hva sier bibelen?", hjelper deg til å finne holdepunkter for fortellingen.

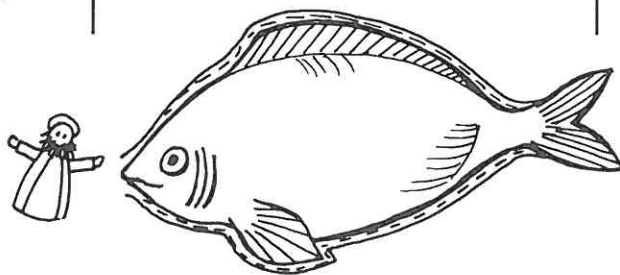

Når fisken sluker Jona, kan du dra et teppe over dere, og late som om dere er i mørket sammen med Jona i fiskens mage, dypt nede i havets dyp.

■ La barna få være aktive med i fortellingen hele veien. Ta deres kommentarer på alvor, men hold den røde tråden, så dere ikke kommer helt skjevt ut, slik Jona gjorde! Jona fikk lære seg at han kunne greie noe likevel, selv om han var redd for oppdraget Gud ville gi ham. Gud gav ham en ny sjanse til tross for at han hadde vært feig og forsøkt å vri seg unna.

■ Syng sangen på nytt og be en takkebønn sammen. Takk Gud for at dere duger! Takk for at han alltid er hos dere.

■ Les minneordet sammen.

HØST 3

C:11

Takkebønner

TAKK GUD FOR HJEMMET MITT!

TEKST

Ordspr 24:3
Å bygge hus med klokskap
Alternativ: Luk 10:38-42
Marta og Maria i Betania

MÅL

Å hjelpe barna til å kjenne takknemlighet og glede for hjemmene sine.

MINNEORD

Gud har gitt meg et hjem!

HJELPEMIDLER

Fingerdokker
(Se under "Litt å forberede")
Papir
Fargekritt
Lim
Flipover

SANGFORSLAG

Alle er vi søsken (185)
Du lille solskinn (155)
Gud vet hva jeg heter (38)
Jeg er liten, men jeg vil (160)
Jeg er trygg hos deg (215)
Jeg folder mine hender (63)
Jeg vil fortelle (163)
Kjære Gud, vi for dem (229)
Med Jesus i familien (170)
Takk min Gud for hele meg (132)
Vi tar hverandres hender (182)

NOTABENE!

Ordet "Hjem" kan bety "stedet der man bor", men det kan også være et privathus eller leilighet. I andre kulturer med annet klima, kan det være en hule, en leirhytte eller et telt. Rike mennesker har alltid kunnet skaffe seg større hjem med høyere standard enn de fattige.

Bibelen gir eksempler på ulike bosteder/hjem (Hebr 11:9, 2 Mos 33:7, Job 4:19, og 1 Mos 19:2,30).

"Hjem" kan også bety "kjerne-familien": Far, mor og barn, eller "storfamilien" der også far og mors foreldre bor. For oss er det så selvsagt å ha et hjem i betydningen "bosted" og i betydningen "familie-fellesskap".

Vi må heller ikke glemme at det fins mellom 15 og 20 millioner barn som

savner hjem i begge betydninger.

I tillegg fins det et titalls millioner flyktninger rundt om i verden.

Jesus, som vil at alle mennesker skal bli frelst, har lovet sine disipler et evig hjem (Johs 14:1-3;17:24).

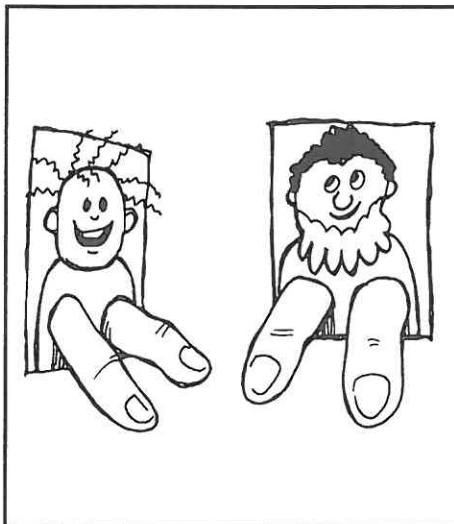
Selve bibelteksten gir lite stoff til tekstgjennomgåelsen. Derfor er det viktig å bruke litt tid på å fremskaffe litt "up-to-date" hverdagsstoff som handler om hus, hjem og familie. Mulighetene er mange! Hva med en liten fortelling som barna kan identifisere seg med?

Som alternativ bibeltekst har vi satt opp Luk 10:38-42 der det fortelles om det gjestfrie hjemmet i Betania, som Jesus ofte besøkte. Marta og Maria satte begge pris på Jesus, men de viste det på svært forskjellige måter.

LITT Å FORBEREDE

Lag to fingedokker som du trenger til hele hovedtema C ("Takkebønner til Gud"), helst en gutt og ei jente.

Du trenger kartong, papirkniv, garn og fargekritt. Tegn og fargelegg et ansikt på den øverste delen av en ca 5x10 cm kartongbit. Lag små hull øverst og fest på noen garnrester med teppeknuter. Lag også to store hull i nedre kant av kartongbiten slik at du kan stikke fingrene inn i dem og gjør dem til fingerdokker.

INNLEDNING.

Hils på hverandre og småprat litt som vanlig.

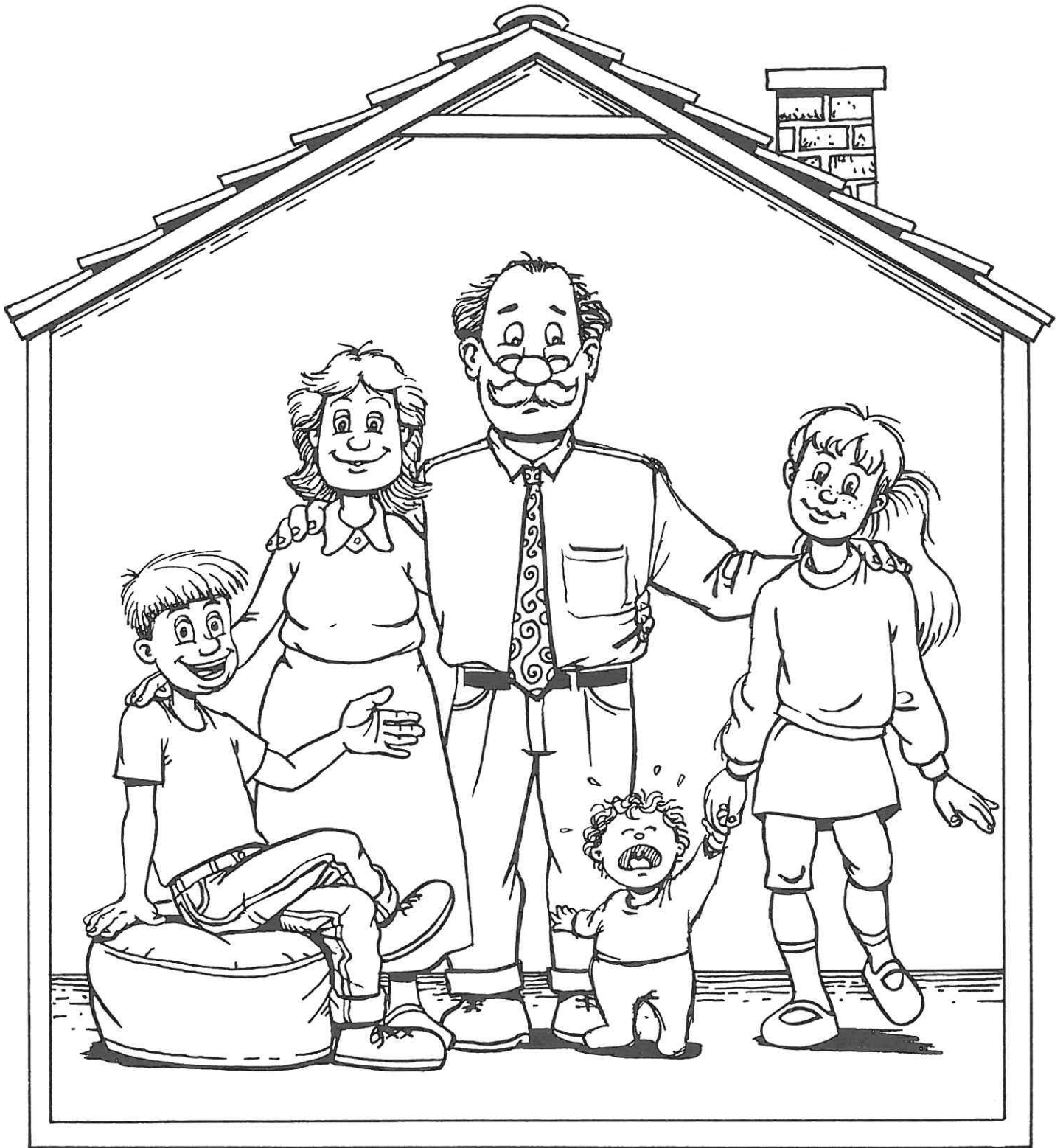
Ta hendene bakpå ryggen og tre fingerdokkene på fingrene. La den ene tite forsiktig fram. Når du ser at den har fanget barnas oppmerksomhet, lar du den være med og hjelpe til og småprate litt. La også den andre dokka komme fram på samme måte.

Før du viser dem for barna, bør du ha bestemt deg for hva de skal hete.

■ Kanskje du har lyst til å synge noe sammen med fingerbevegelsene til fingerdokkene. F.eks. "Lille Petter Edderkopp"

*Lille Petter Edderkopp,
han klatret på min hatt.
Så b'ynte det å regne,
og Petter ned han datt.
Så kom sola og
skinte på min hatt.
Da ble det liv i Petterkopp,
som klatret på min hatt."*

■ Siden sangen er kjent av de aller fleste, kan dere gjøre bevegelser til også, først bittesmå, litt større og så kjempestore!

FRED OG FRIDA

Mamma og pappa satt og så på Dagsrevyen. Fred og Frida holdt på med kveldsmaten fremdeles, egentlig burde de vært i seng nå. Programlederen fortalte om vanskelige ting i utlandet aller først, men så ble det vist bilder fra et sted på Vestlandet. Der var det full storm! Mange familier hadde flyttet fra husene sine, i alle fall for noen dager. To hus hadde til og med mistet takene sine!

– Huff a' meg for en høst-storm, sa pappa. – Jammen godt at vi ikke bor DER!
– Jammen pappa, NOEN bor jo der Tenk på dem, da! Fred kikket alvorlig bort på pappa. – Ja, det er sant, Fred, sa pappa. – Når vi ber aftenbønn i kveld, kan vi jo be litt for dem som bor der stormen raser. Det er veldig vondt å se at hjemmet sitt blir ødelagt – Kan hjemmet VÅRT bli ødelagt av storm? spurte Fred. Han håpet inderlig at pappa skulle si nei. – Vel, man skal aldri si aldri, sa pappa. – Men det er veldig sjelden at høst-stormene får sånt tak her inne i landet. Det er nok verre langs kysten, ja – Hvis huset vårt ble ødelagt, hadde jeg blitt kjempelei meg! sa Fred trist. Han begynte nesten å gråte bare ved tanken. – Vi som har det så koselig!
– Det er godt at du er glad i hjemmet ditt, Fred, sa pappa og rusket Fred litt i håret.
– Så når du ber for de husløse, kan du jo samtidig takke for at du har et hjem, et trygt og godt og koselig hjem. Pappa smilte. Javisst ville Fred takke Gud for hjemmet sitt! Han ville takke for stua, rommet sitt, kjøkkenet, badet, gangen, ja, og for de andre rommene, da. Men Fred visste godt hva han skulle takke aller, aller mest for i kveld. Han skulle selvsagt takke mest for taket.

HVA SIER BIBELEN?

Alternativ 1:

■ Sett dere i ringen og la fingerdokkene fortsette samtalen med hverandre og med barna. Syng en sang dere kan godt (Se forslagslista!)

Alternativ 2:

■ Etter "Fred og Frida"-høytlesningen, kan du forsøke å finne ledetråder som fører deg inn i dagens tekst.

■ Bruk alt du har av skuespillertalent og innlevelssevne når du former fingerdukke-dialogen. (Lær deg den så godt at du kan bruke all energi på selve spillet!) Gi dem ulike stemmer og se på den dokka som "snakker" så er det lettere for barna å følge med.

Dialogen som kommer her, er bare et uferdig forslag. Gå videre med stykket og gjør det til ditt eget.

A: - Hvor bor du?

B: - I Skogveien så klart!

A: - Og jeg bor i Kjærlighetstien! Og nå har vi utvidet huset vårt så det skal være plass til alle oss barna, for vi er 5 søsken!

B: - Ja, jeg skulle ønske at vi også hadde noen søsken, for da hadde jeg hatt noen å leke med! Fordet bor ingen andre enn meg her i Skogveien. Ja, også mamma og pappa, da, vet du!

A: - Nå har jeg fått eget rom! Vet du det? Med utsikt ned mot veien!

B: - Vet du hva det koseligste jeg vet, er for noe?

A: - Å være inne når det lyner og tordner ute, kanskje?

B: - Nei, for da er jeg redd! Men når

pappa har fri, og vi tenner på peisen og har det koselig sammen, og spiller noe. (Fortsett dialogen selv!)

■ Vis fram bilder eller tegninger av ulike slag hus. (Dyreboliger kan også være fine å sammenligne med!)

- Det er mange slags hus. Noen er store og andre er små. De husene det bor mennesker i, kaller vi for "hjem". Et hjem er et sted der vi hører hjemme. Der kan jeg være trygg og ha det godt, selv om det regner og snør og tordner! Da er det godt å ha tak over hodet! Tenk når det blåser kraftig vind ute?

■ - Har dyrene hus? Hvor gjør de av seg når det stormer? (Vis bilder. Samtal!)

- Det fins mennesker i fattige land som ikke har noen ordentlige hus å bo i. I Brasil fins det kjempestore byer der mange familier må bo langs gatene. Alt de har er noen pappesker. (Trek inn noe om misjon og u-landsinnsats, og hva vi kan gjøre for disse.) Vi kan også be for dem! (Syng "Kjære Gud vi ber!" 229)

- Noen bor i små hytter. I Afrika har de jord og steinhytter. Noen bor i telt.

Fortell om ditt eget hus, og huset du vokste opp i som barn, hvordan dere hadde det og levde. Har du noe å vise fram? Modeller? Spennende opplevelser. Barn elsker å høre om slikt!

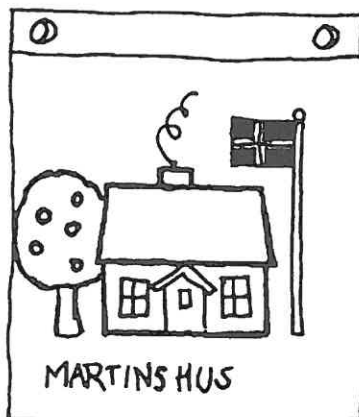
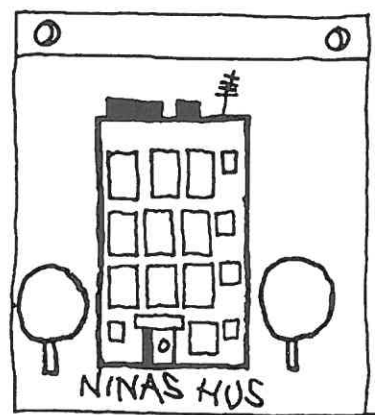
Fortell hvordan du koser deg hjemme! Hvor glad du er for hjemmet ditt! Og hvor godt vi har det! - Når jeg tenker på hjemmet mitt, får jeg lyst til å takke Gud! Si det sammen: "Takk, gode Gud, for at vi har det så godt!"

Si litt om familien også. At det er godt

å være flere sammen og at vi kan hjelpe hverandre. Når vi er glade i hverandre, og kan tilgi hverandre om noe er dumt, går alt så mye bedre!

AVSLUTNING.

Syng om igjen den sangen dere sang til å begynne med. Si litt om at Gud vil at vi skal være glade for at vi har et hjem og en familie. - Hva er det fineste med det å ha et hjem? La barna fortelle hva de syns. Og la ordene bli til små takkebønner. La barna tegne sine egne hus på noen kartongark. Heng dem opp på veggen. Øverst på arket kan du skrive hvem som bor i huset.

AKTIVITETS-FORSLAG

“TAKK FOR HJEMMET!”

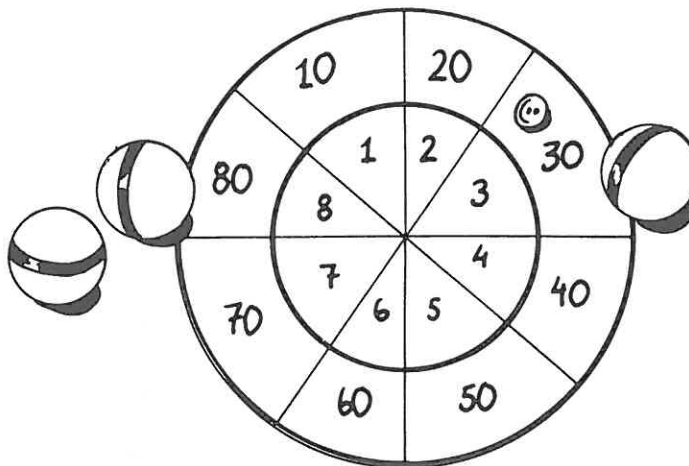
Skriv opp den bønnen dere formet i dag på et ark. Kopier det og la barna tegne noe fra hjemmet som illustrasjon rundt bønnen. Fest bønnene til flipoveren eller la barna få dem med seg hjem.

KNAPPE-SPILL

Tegn opp en spille-plate slik skissen viser. Legg tegnerullen på gulvet og mål opp ca 2 meter. Del inn i 8 “kake-biter”, før du tegner en ytre og en indre ring. Skriv ulike poengtall, fra 1 til 8 i den indre ringen og fra 10 til 80 i den ytre.

Slik spiller dere:

Legg en knapp foran sirkelen. Så skal barna etter tur kaste ball og forsøke å treffe knappen for å få den til å stanse på et felt med mange poeng. Samle poengene i en felles “pott”. Kanskje dere kan score enda mer neste gang?

FAKTA-BØKER

På biblioteket fins det bøker om barn i andre land. Bøker som viser hvordan folket der lever og bor. Lån gjerne noen slike bøker som dere kan lese i og samtale om.

EN FORKORTET UTGAVE

■ Sett der inntil hverandre og syng sangen: “Gud vet hva jeg heter”. Hils alle velkommen, si navnene, og nevnt også dem som ikke er til stede.

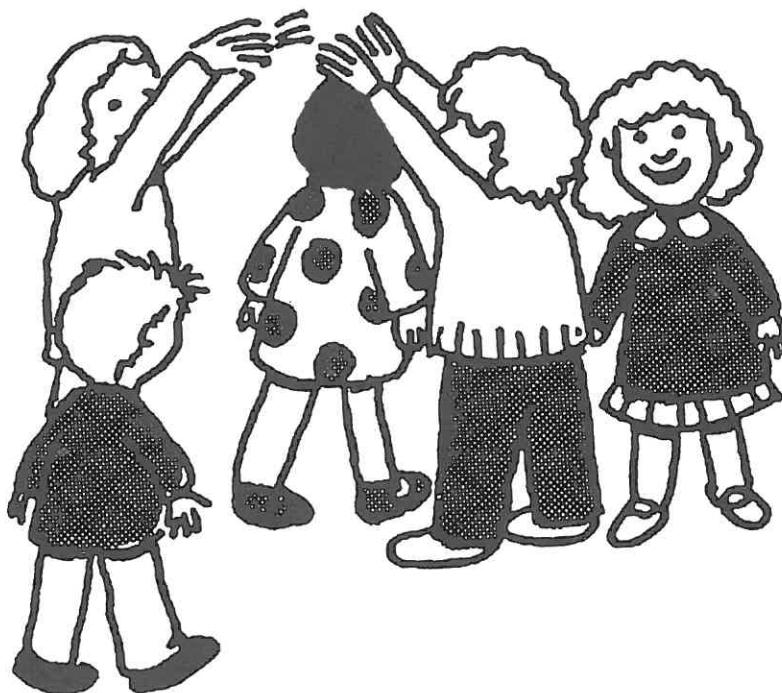
■ Ta fram noen fotografier fra din egen barndom som du har tatt med deg til samlingen. Bla igjennom albumet og fortell litt til bildene. Stans spesielt ved bildet av barndomshjemmet ditt. Fortell noen minner som viser hva det har betydning for deg. Kanskje du også har bilder av foreldrene dine og søsken som du bodde sammen med.

■ La barna fortelle litt fra sine hjem. Kanskje du kan tegne en enkel skisse på flipoveren, slik at dere kan krysse av dem dere “besøker”.

Avslutt med å fortelle at bibelen sier at vi skal være glade for hjemmene våre.

- Vi trenger beskyttelse mot kulde og regn. - Vi trenger et sted å bo, å leke, å sove, noen å være sammen med så lenge vi er små.

■ Takk Gud sammen for at dere har et sted å bo. Be ham om å velsigne hjemmet deres.

HØST 3

C:12

Takkebønner

Takk Gud for mamma og pappa!

TEKST

Ef 6:1-4

Foreldre og barn

MÅL

Å hjelpe barna til å kjenne glede og takknemlighet over foreldrene sine.

MINNEORD

Takk , kjære Gud, for alle som er glad i meg!

HJELPEMIDLER

Fingerdokker

Flipoverarkene fra forrige gang

Bønnen dere formulerte sist

Papir, fargekritt, sakser, lim.

Bibelen

SANGER

Alle er vi søsken (185)

Du lille solskinn (155)

Gud vet hva jeg heter (38)

Jeg er liten, men jeg vil (160)

Jeg er trygg hos deg (215)

Jeg folder mine hender (63)

Jeg vil fortelle (163)

Kjære Gud, vi ber for dem (229)

Med Jesus i familien (170)

Takk min Gud for hele meg (132)

Vi tar hverandres hender (182)

NOTABENE!

Å være foreldre er et oppdrag og et ansvar som Gud har gitt oss (1 Mos 1:27-28, 31). En ting er å få barn. Noe helt annet er det å oppdra dem: Å gi undervisning, kunnskaper, holdninger, moral, tro og livsverdier.

Verken filosofer eller vitenskapsmenn kan svare på spørsmålet: - Hva er livet? - Hvor kommer livet fra? Bibelen lærer oss at Gud er "livets kilde" og at barn er en Guds gave (Salme 127:3, 8:4-7, Kol 1:15-17, og Hebr 11:3).

Bibelen viser oss at mennesket er både et forstandsvesen og et moralsk individ. At vi skal få barn eller ikke, er ikke noe skjebnebestemt. Vi må selv velge å gi barna en god oppdragelse der de lærer å vise lydighet.

Å bli foreldre er samtidig å påta seg et ansvar overfor Gud, overfor våre barn og overfor samfunnet.

Barn velger som kjent ikke sine egne foreldre, men de velger selv hvordan de vil forholde seg til dem.

Foreldrenes ansvar, kan man lese om i 1 Mos 18:19, 5 Mos 4:9-10, 6:7, 11:19, 32:45-46, Matt 19:13-15, 2 Kor 12:14b, Ef 6:4 og 2 Tim 3:14-17.

Når det gjelder barnas ansvar, kan man lese følgende skriftsteder: 3 Mos 19:2-3, 2 Mos 21:15-17, 5 Mos 21:18-21, Ordspr 17:6, Matt 15:4-5, Luk 2:51, Johs 19:26-27 og Ef 6:1-4.

I sitt opprør mot Gud, går den onde til angrep på familien og forholdene innad i familien (Matt 10:21, Rom 1:30 og 2 Tim 3:2)

INNLEDNING.

Finn fram bilder av ulike hus, foreldre og barn. Lag kopier av dem slik at du får to av hver. (Bruk passe tykt papir slik at det ikke er gjennomsiktig!)

Heng opp en "klessnor" i rommet og bruk klesklyper til å feste bildene med.

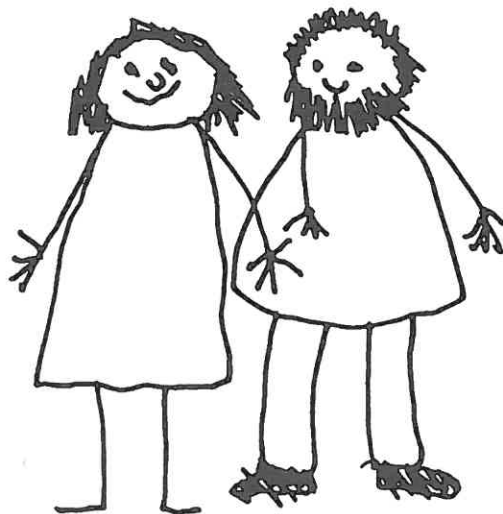
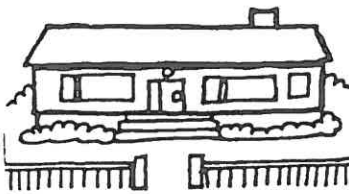
Bland dem godt og la baksidene vende mot barna.

Etter fast innledning, forklarer du hvorfor du har hengt opp disse arkene "til tørk". Dere skal nemlig spille "Memory".

La barna bli enige om hvilket bilde du skal snu først.

Når bildene har vært snudd en gang, begynner barna å kjenne dem igjen og roper til deg hvilke de vil ha snudd.

Lykke til med familie-memorien!

FRED OG FRIDA

–Jeg vil ikke bo her mer! Frida trampet sint i gulvet. –Jeg skal rømme langt, langt vekk. Da kommer dere til å savne meg, da! Dere kommer til å savne alt rotet på rommet mitt!

Frida var fryktelig sint. Hadde mamma noe med om rommet til Frida var litt rotete? Mamma hadde bedt Frida om å rydde etter frokost, fordi mamma skulle støvsuge og vaske der inne. Det var bare det at Frida hadde ikke tid til å rydde akkurat idag. Hun holdt nemlig på med noe hemmelig, noe som hun skulle gi bort til jul. Da mamma oppdaget at Frida ikke hadde ryddet i det hele tatt, ble hun sint på Frida, så sint at hun nesten begynte å gråte. Og så ble Frida sint, så nå var de sinte begge to. –Hør nå her, Frida, sa mamma oppgitt. –Idag hadde jeg planer om å gjøre det koselig på rommet ditt. Er det noe rart at jeg blir lei meg når du ikke gidder å hjelpe til? Du burde være glad for at du har en mamma som gjør rent for deg!

Joda, Frida var glad for at hun hadde mamma. Pappa óg, forresten. Hun hadde hørt om noen som kaltes "gatebarn". De hadde rømt hjemmefra, og så ble de boende ute et eller annet sted. Det måtte være trist! –Nei, det er nok best å ikke rømme hjemmefra, tenkte Frida. Selv om mamma og pappa kjeftet og maste litt innimellom, visste jo Frida at de var veldig glad i henne. –Var det Gud som fant opp mammaer og pappaer? spurte Frida. –Javisst, sa mamma. –Gud så nok at det var en fin måte å leve sammen på: Mor, far og barn. Det kalles en kjerne-familie. Det er sånn som oss her hjemme. –Det finnes noen som ikke har både pappa og mamma, sa Frida. –Hun kjente noen som bodde uten pappaen sin. –Jada, sa mamma. –Veldig mange barn lever sammen med bare mamma eller pappa, kanskje fordi foreldrene ikke synes at de klarer å bo sammen. Men begge foreldrene er nok veldig, veldig glad i barna sine, selv om ikke hele kjernefamilien bor sammen.

–Jeg er glad i dere, sa Frida stille. –Men når dere kjefter på meg, er jeg litt mindre glad i dere, tror jeg. –Da bør du skynde deg å få ryddet rommet ditt, sa mamma og smilte. –Hvis ikke, er jeg redd jeg må kjefte mer, og da blir det ikke særlig koselig her! Æsj, det nyttet visst ikke å protestere. Frida begynte å putte lekene opp i lekekassene. –Bare vent til jeg blir mamma, tenkte Frida og sukket.

–Jeg skal aldri støvsuge!

HVA SIER BIBELEN?

■ Start med Fred og Frida. Rett oppmerksomheten mot husene dere tegnet forrige gang. Vis dem fram! La Fred og Frida kommentere dem. –Hva har vi mammaer og pappaer til? (Ta opp spørsmålet på en slik måte at barn med eneforeldre ikke føler seg utenfor!) Pek på husene som dere tegnet forrige gang. La dokkene kommentere dem litt før de starter med sin dialog.

A: - Hei NN, bor du helt alene der i huset ditt?

B: - Nei, det kan jeg jo ikke, for jeg kan ikke lage mat!

A: - Men kan du rydde og sånt da?

B: - Jo, det kan jeg. Og så kan jeg støvsuge, men vaske får jeg ikke lov til for da blir det så vått overalt, sier de.

A: - Tror du at vi har foreldre for at de skal lage mat og vaske og sånt?

B: - Ja, og for at de kan lese litt for oss om kvelden før vi legger oss!

A: - Vet du at pappaen min pleier å ta meg med ut for å fiske. Og så får jeg være med når han baker. Klissete brøddeig er herlig, det!

B: - Pappen min er ikke noe glad i å fiske, han. Ikke bake heller, forresten. Men vi vasker bilen sammen.

A: - Og så kjøper de klær til oss og rer opp senga!

B: - Og kjører meg til barnehagen.

A: - Nei, ikke min. Jeg er hjemme om dagen, jeg. Hos mamma og pappa og mormor.

B: - Men ikke alle barn bor sammen med mammaen og pappaen sin?

A: - Nei, ikke Karoline. Pappaen hennes bor i Oslo, så hun bor alene med mammaen sin. Men alle har jo en mamma og en pappa selv om de ikke bor sammen med dem.

B: - Det er sannelig bra at vi har mammaer og pappaer!

A: - Mmm, særlig når vi våkner om nettene!

■ La dokkene begynne å samtale med barna også slik at de kan fortelle hvorfor det er bra å ha en mamma og en pappa. Men pass på slik at også barn som bare har en av foreldrene boende hjemme, deltar i samtalen.

La dokkene takke for seg og forsvinne.

■ Ta fram bibelen og fortell hva den sier om hjemmene våre.

Bibelen taler også om foreldrene. At vi trenger dem og at vi skal være glade for at de finnes.

Foreldrene skal også være glade i barna sine og vise at de virkelig bryr seg om dem. Foreldre og barn trenger hverandre.

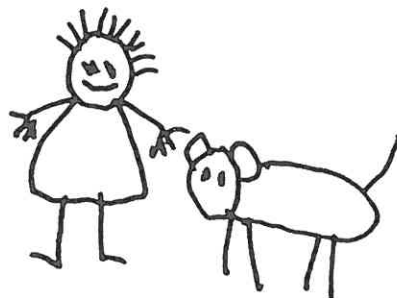
AVSLUTNING.

■ Syng en takkesang sammen.

La barna tegne sin egen mamma og pappa og søsken, og lime dem ved siden av huset de tegnet sist. Skriv gjerne navnene deres under. Glem ikke å tegne dere selv!

■ Ta fram takkebønnen dere skrev ned sist. Les den og spør om det er noe dere kunne legge til etter denne samlingen. Lag en fortsettelse.

■ Be den sammen. Syng sangen og innøv minneordet.

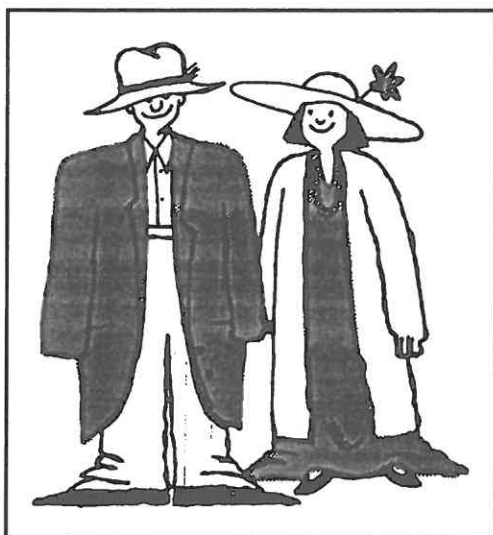
AKTIVITETS-FORSLAG

HERMEGÅSA

Still dere i ring slik at alle kan se alle. Så kan dere leke "hermegåsa" på den måten at lederen setter i gang med å gjøre bevegelser som de andre skal herme. Start med noen enkle bevegelser: Sveive med en hånd, rockering, rulle med hodet, nikke, osv, og fortsett med noen sammensatte øvelser: Kjøre berg og dalbane, sveive med begge hendene osv.

KLESSTAFETT

Ta med deg en sekk med "mamma-klær" og "pappa-klær". Legg et likt an-

tall klær i to hauger. Lag en kles-stafett der jentene løper og tar på seg "mamma-klærne" mens guttene får tre på og av seg "pappa-klærne". La det være lagt opp slik at man først må løpe noen meter, før man kler på seg alt, tar av seg alt, og løper tilbake til målstreken igjen før nestemann løper av sted.

TEGNINGER

Tegn noen tegninger til mamma og pappa. La barna fortelle hva de vil takke mamma og pappa for. Skriv det på baksiden av tegningen!

EN FORKORTET UTGAVE

■ Sett dere godt til rette og gjør stas på de som har kommet!

■ Syng en takkesang sammen noen ganger.

■ Ta fram familie-albumet ditt igjen. Bla sakte igjennom bildene som dere så på forrige gang, og gi barna anledning til å kommentere. Kanskje du også kommer på noe mer som du glemte sist.

■ Denne gang bør du konsentrere deg om bildene av dine foreldre. Fortell litt om hvem de er og hvordan du opplevde dem da du var barn. Stans ved bilder der du gjør noe sammen med dine foreldre. Forsøk å gi et så ærlig bilde som mulig.

■ La barna fortelle kort om sine foreldre og hvordan de har det sammen i familien. Pass på at alle får fortelle litt, men vær oppmerksom på at det kan finnes barn som har det vanskelig hjemme og ikke har lyst til å snakke om det.

■ Bibelen forteller også at barn trenger foreldre.

- Foreldrene tar hånd om barna sine og gir dem det de behøver.

- Foreldrene er glad i barna sine.

- Foreldrene lærer barna sine det som er viktig å lære for å greie seg i livet.

- Foreldrene kan gjøre mange koselige ting sammen med barna sine.

- Foreldre kan man gå til når man er glad og når man er lei seg og få trøst.

■ Takk Gud for foreldrene og syng litt sammen.

OPPDAG BIBELORDET!

Fil 4:2-20

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les versene i Filipperbrevet 4 noen ganger. Bruk gjerne flere ulike oversettelser. Det gir nye innfallsvinkler til teksten.

- Hva minner denne teksten deg om?

- Har du noen spesielle minner som knytter seg til teksten?

- Hvilke nøkkelord finner du?

- Hva er budskapet i teksten formulert i noen korte setninger?

LEV I TEKSTEN!

- Hva forteller teksten deg om vennskap og forhold mellom mennesker?

- Hva sier teksten deg om en "kristen livsstil" rent generelt?

- Hva ligger det i uttrykket "Jeg formår alt i ham som gjør meg sterk"?

- Hva tror du Paulus mente med disse ordene?

¶2 Jeg sier til Kvodia og Syntyke: Kom til enighet, som kristne! ¶3 Og så ber jeg deg, du som med rette heter Synzygus, om å hjelpe disse to. For de har kjempet med meg for evangeliet, sammen med Klemens og de andre medarbeiderne mine, de som har sine navn skrevet i livets bok.

¶4 Gled dere i Herren alltid! Igjen vil jeg si: Gled dere! ¶5 La alle mennesker få merke at dere er vennlige. Herren er nær! ¶6 Vær ikke bekymret for noe! Men la alt som ligger dere på hjertet, komme fram for Gud i bønn og påkallelse med takk! ¶7 Og Guds fred, som overgår all forstand, skal bevare deres hjerter og tanker i Kristus Jesus.

¶8 For øvrig, brødre: Alt som er sant, alt som er edelt, rett og rent, alt som er verd å elske og akte, all god gjerning og alt som fortjener ros, legg vinn på det! ¶9 Gjør det dere har hørt og tatt imot, sett og hørt hos meg. Så skal fredens Gud være med dere.

¶10 Det var en stor glede for meg i Herren at dere igjen har maktet å tenke på det jeg trenger. Dere har nok også tenkt på det før, men da var det ikke mulig for dere å gjøre noe. ¶11 Jeg sier ikke dette fordi jeg led nød, for jeg har lært å nøye meg med det jeg har. ¶12 Jeg vet hva det er å ha det trangt, og hva det er å ha overflod. I alle ting er jeg innviet, både å være mett og å være sulten, ha overflod og lide nød. ¶13 Alt makter jeg i ham som gjør meg sterk. ¶14 Likevel var det rett av dere å hjelpe meg da jeg hadde det vanskelig. ¶15 Dere i Filippi vet at i den første tiden jeg forkynte evangeliet og hadde forlatt Makedonia, var dere den eneste menighet som førte regnskap med meg over gift og mottatt. ¶16 Allerede da jeg var i Tessalonika, sendte dere meg både én og to ganger det jeg trangte. ¶17 Det er ikke slik at jeg er ute etter selve gaven. Jeg tenker på frukten av den, som skal bli rikelig godskrevet dere i regnskapet. ¶18 Med dette bekrefter jeg at alt er mottatt, nå har jeg overflod. Ja, jeg har mer enn nok, når jeg nå har fått det dere sendte med Epafroditus. Det var som en duft av et offer som Gud gjerne tar imot, og som er til hans behag. ¶19 Så skal min Gud, han som er så rik på herlighet i Kristus Jesus, gi dere alt dere trenger. ¶20 Vår Gud og Far være ære i all evighet! Amen.

LEV UT TEKSTEN!

- Er det noe i ditt liv som denne teksten har kastet lys over?

- Hva vil du gjøre med det? Hvordan? Når?

BIBELORDET OG BARNA.

- Hva slags vennskapsforhold og bånd har barna?

- Hva er det vanskeligste punktet for dem i forhold til andre? Hva er enklest?

- Hva kan de gjøre seg nytte av i dagens tekst?

- Hvordan er vennskapsforholdet mellom deg og barna?

- Er det noe du kan gjøre for å styrke dette?

HØST 3

C:13

Takkebønner

Takk Gud, for vennene mine!

TEKST

Fil 4:2-20

Filipensernes omtanke for Paulus

MÅL

Å lære barna å vise takknemlighet og glede for vennene sine.

MINNEORD

Takk, kjære Gud, for mine venner!

HJELPEMIDLER

Fingerdokker
Flipoverarkene og bønnene fra forrige gang
Papir, fargekritt, sakser og lim

SANGFORSLAG

Alle er vi søsken (185)
Gjør noen glad (31)
Han har den hele vide (43)
Iblant er jeg lei meg (159)
Jeg blir så glad når jeg ser (210)
Jesus er en trofast venn (76)
Jesus er min aller beste (Børud)
Når du har det moro (172)
Sangen om en venn (120)
Vi takker deg Gud i advent (251)
Vi tar hverandres hender (182)

NOTABENE!

Mennesket er et utpreget sosialt vesen. Vi er ikke skapt til å leve i et tomrom.

Noen mener at det som står i 1 Mos 2:15-25 er den andre skapelses-fortellingen, men teksten handler jo om en konfrontasjon mellom dyr og mennesker. En konfrontasjon som viste at mennesket gjennom sin moralske bevissthet og evner til å reflektere over livsspørsmålene, skiller seg fra dyrene. Mennesket fant ikke det fellesskap og den hjelp som det trengte hos dyrene. Eva ble skapt. Mennesket fikk menneskelig hjelp og fellesskap.

Vennskap mellom menneske og menneske er unikt. I samspillet mellom et "jeg" og et "du" finner mennesket sin identitet. Gjennom et sunt "jeg/du-forhold", vokser og modnes mennesket.

Gud vil at det skal være gode relasjoner mellom alle mennesker på jorden. Men synden har kommet inn og forårsaket ødeleggelser. Som kristne har vi fått i oppdrag i være med på å lege brutte relasjoner. Men de onde kreftene vil gjerne trenge seg inn også i det kristne fellesskapet og såre og splitte. Paulus taler om falske brødre, apostler, profeter og lærere (2 Kor 11:13, 26, Gal 2:4 og 2 Pet 2:1).

I dagens tekst taler Paulus om en "virkelig venn". Navnet "Synsygus" betyr "medhjelper" og i grunnteksten står det: "oppriktig medhjelper". Det er en person man kan stole på og samarbeide med.

Bibelen sier også dette om vennskap:

- *En venns kjærlighet består alltid (Ordspr 17:17 og 18:24).*
- *Den rettferdige viser sin venn til rette (Ordspr 12:26)*
- *En venns hengivenhet gir større glede enn gode råd. (Ordspr 27:9)*
- *En venn er trofast selv når han slår (Ordspr 27:5-6).*

INNLEDNING

Lær deg sangen: "Alle, alle vil vi ha med!" (184) slik at du kan den godt.

Når du har gått igjennom det faste innlednings-ritualet, kan dere syngesangen sammen. Syng den flere ganger, slik at barna lærer den.

Ha klar fingerdokkene bakpå ryggen når dere avslutter sangen. Ta fram en av gangen og spør om de også får bli med?

HVA SIER BIBELEN?

Gi dokkene og barna litt tid til å prate sammen og høre hvordan de har hatt det hjemme med mamma og pappa siden sist.

Her kommer en dokke-dialog som du bør forme på din måte:

A: - *Er jeg bestevennen din?*

B: - *Jeg vet ikke. Jeg vet ikke hvordan en bestevenn er!*

A: - *En sånn som du ofte er sammen med. Vi er jo ofte sammen, er vi ikke?*

B: - *Mmm, det er vi jo. Men jeg har flere venner enn deg.*

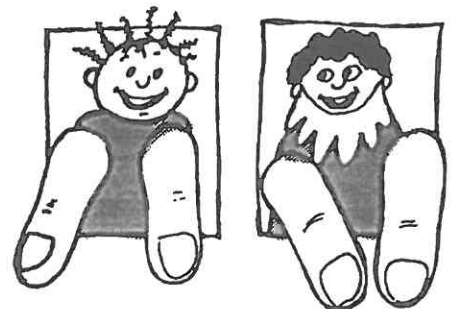
A: - *Det har jeg også! Forskjellige.*

B: - *Forskjellige?*

A: - *Farfar sier alltid at "vi er venner vi" når jeg hjelper ham med ting og sånn. Han er jo en annen slags venn enn deg, ikke sant?*

B: - *Jo, det er klart. Jeg har også noen venner som er gamle og noen som er like gamle som jeg.*

A: - *Syns du det er greit med venner bestandig?*

FRED OG FRIDA

– Neimen Fred, er du hjemme allerede? Skulle ikke bursdagsselskapet vare frem til klokka seks? Pappa kikket på klokka. Den var bare kvart over fem.

– Jeg gikk litt før det var ferdig, sa Fred. – Jeg ble litt kvalm da vi hadde spist bløtkake, skjønner du.

– Jasså, hvor mange kakestykker tok du? spurte pappa og kikket granskende på Fred.

– Jeg tok bare tre, men jeg ble kvalm allikevel. Fred tok av seg støvlettene og jakka og gikk inn i stua. Der satte han seg i lenestolen og sukket tungt. – Det var dumt at jeg ble så kvalm, for vi hadde det veldig moro, sa Fred. Alle vennene til Fred hadde vært der.

– Ja, det ser ut som om du har mange gode venner her i strøket, sa pappa glad.

– Det er jammen ingen selvfølge.

– Åssen da? spurte Fred.

– Du skal vite det, Fred, at venner er noe av det beste du kan ha her i livet. Det finnes noen som ikke har venner i det hele tatt; og det er fryktelig ensomt.

Så ta godt vare på vennene dine, gutt! Pappa rufset Fred i håret.

– Ta vare på dem? undret Fred.

– Ja, sa pappa. – Sett pris på at vennene dine er som de er, selv om du noen ganger skulle ønske at de var sånn som deg! Det å ha flere forskjellige venner er jo halve moroa, sa pappa og smilte. – Og det viktigste av alt: Vær en god venn selv.

– Jeg tror jeg er en god venn, sa Fred og tenkte seg om. – I dag, da det bare var ett bløtekakestykke igjen, lot jeg Jardar få det. Var ikke det fint gjort?

B: - Neeei! Noen ganger syns jeg de er dumme. Akkurat nå syns jeg Jon er dum. Han tror alltid at det er han som bestemmer. Han vil bare leke hjemme hos seg - med biler.

A: - Noen ganger glemmer jeg at jeg er sint på noen. Og det er jo egentlig bra, for da er vi jo venner igjen.

B: - Tror du Jesus hadde venner?

A: - Å ja, mange! Det har jeg hørt. Disiplene og sånne.

B: - Tror du han syntes de var dumme noen ganger?

A: - Kanskje? Alle blir vel sure på hverandre noen ganger, men så går det over.

B: - Tenk om vi ikke hadde noen venner i det hele tatt?

A: - Det kan jeg nesten ikke tenke meg!

■ La barna være med og fortelle om sine venner og hvordan det er å være sammen stadig. Om det som er morsomt og det som er kjedelig.

Hjelp barna til å være konstruktive og forstå at det jeg gjør er viktig for det andre gjør.

■ Ta fram bibelen (vis den til barna!)

- I bibelen står det mye om å være venner. Enda Gud sikkert vet at vi blir sinte og sure på hverandre noen ganger. Men han vet også hvor mye gøy vi kan ha sammen med venner. Og at vi trenger hverandre.

■ Bibelen gir oss flere gode råd:

- *Still opp for hverandre.*

- *Ha det morsomt sammen.*

- *Snakk ut med hverandre når dere har blitt uvenner slik at dere kan bli venner igjen.*

- *Vær mot andre slik du vil at de skal være mot deg.*

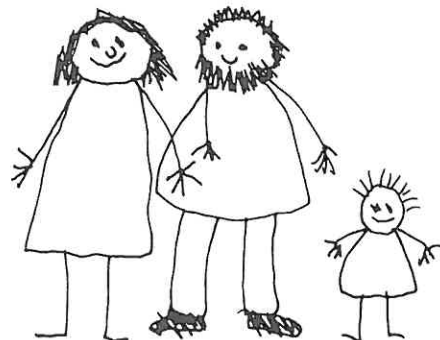
- *Del med deg til andre.*

- *Vis vennen din at du bryr deg om ham.*

- *Takk Gud for vennene dine.*

AVSLUTNING

Tegn vennene deres, klipp dem ut og lim dem fast på flipover-arket. Skriv navnene nederst. Samtal om bildene og om vennene. Ta også med hjemmet, mamma og pappa, søsken m.fl.

■ Lag et vennskaps-tillegg til takkebønnen deres. Skriv den ned og les den høyt sammen.

■ Syng innledningssangen på nytt, og noen av de andre forslagene.

Barna i gruppa er dine venner. Hvorfor ikke ta dere litt ekstra god tid sammen? Kanskje du har noe å by på? Pepperkaker e.l.? Kanskje noen av foreldrene kan hjelpe deg? Lag en koselig adventstund sammen.

AKTIVITETS-FORSLAG

GRØTEN KOKER OVER

Alle setter seg på hver sin stol i en ring, bortsett fra en. Den som står i ringen spør: "Koker grøten over?"

Dersom den han spør, svarer nei, skjer

det ikke noe. Men svarer han "Ja", bytter alle plass med hverandre og da gjelder det for den som står midt i ringen, å finne seg en ledig plass. Så blir det en ny som må spørre: "Koker grøten over?"

FINGERDOKKER

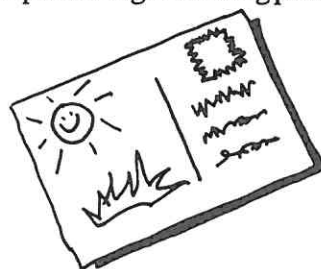
La barna få noen fingerdokker å leke med. Kanskje de også kan lage sine egne om du gjør forberedelsene.

Inspirer barna til å gjøre egne dialoger om seg selv og sine venner.

TEGN VENNSKAPS-KORT

Kjøp blanke postkort på postkontoret eller klipp dem til av kartong og la barna tegne en hilsen til en venn.

Hjelp dem med å skrive litt også! Send kortene med hjem og be foreldrene om å skrive på navn og adresse og postlegg dem.

EN FORKORTET UTGAVE

■ Start samlingen med å synge noen av favorittsangene deres. Kanskje har dere tid til å la hver enkelt velge sin egen favorittsang?

■ Ta en liten stund der du går tilbake til noen av de siste samlingene. Kanskje barna har noe de vil kommentere?

■ Ta fram fotoalbumet igjen. Vis bilder av noen av dine venner: Gamle, jevngamle og yngre. Fortell hvem de er, hva dere pleide eller pleier å gjøre sammen. Ta fram noen minner som viser ulike sider av hva et vennskap kan være: Det som var gøy, det som var kjedelig og leit. Fortell gjerne noe morsomt også - slikt elsker barn å høre!

■ Dersom noen av barna vil fortelle om sine venner og hva de gjør når de er sammen, så må du bare la dem gjøre det. La dem beskrive konkrete følelser og hendelser.

■ Trekk inn bibelens ord om vennskap. Benytt deg gjerne av de "gode rådene" som vi finner i bibelen, som er nevnt under "HVASIER BIBELEN?"

■ Avslutt samlingstunden med å takke Gud for vennene deres og synge noen takke-sanger som dere kan.

OPPDAG BIBELORDET!

Johs 3:16 og Luk 2:1-21

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les juleevangeliet fra Luk 2:1-21 før du leser Johs 3:16.

Les tekstene en gang til og let etter momenter som gir deg grunn til å takke Gud.

Gjør dine notater mens du leser!

Ta tid til en bønn- og takke-stund, der du legger fram alle takke-ernene og ber for hver enkelt av de barna du underviser.

LEV I TEKSTEN!

- Hva sier teksten om familieforholdene hjemme hos familien "Josefsen"?

- Hva forteller versene i Lukas-evangeliet om Jesus og hans oppdrag på jorden?

- Hvordan passer jule-evangeliet og Johannes 3:16 sammen?

Skriv ned det du oppfatter som hovedbudskapet i disse to tekstene.

¶v16 Forså høyt har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv.

¶v1 Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskrives i manntall. ¶v2 Denne første innskrivning ble holdt mens Kvirinius var landshøvding i Syria. ¶v3 Og alle drog av sted for å la seg innskrive, hver til sin by.

¶v4 Josef drog da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt. ¶v5 for å la seg innskrive sammen med Maria, sin trolovede, som ventet barn. ¶v6 Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde. ¶v7 og hun fødte sin sønn, den førstefødte, svøpte ham og la ham i en krybbe. For det var ikke plass til dem i herberget.

¶v8 Det var noen gjeterne der i nærheten som var ute og holdt nattevakt over sauene sine. ¶v9 Med ett stod en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem. De ble meget forferdet. ¶v10 Men engelen sa til dem: «Frykt ikke! Jeg kommer til dere med bud om en stor glede, en glede for hele folket. ¶v11 I dag er det født dere en frelser i Davids by, han er Kristus, Herren. ¶v12 Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.» ¶v13 Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sang: ¶v14 «Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker som har Guds velbehag!»

¶v15 Da englene hadde forlatt dem og vendt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: «La oss gå inn til Betlehem for å se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort oss.» ¶v16 Og de skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben. ¶v17 Da de fikk se ham, fortalte de alt som var blitt sagt dem om dette barnet. ¶v18 Alle som hørte på, undret seg over det gjeterne fortalte. ¶v19 Men Maria gjemte alt dette i sitt hjerte og grunnet på det. ¶v20 Gjeterne drog tilbake, mens de priste og lovet Gud for det de hadde hørt og sett, alt var slik som det var blitt sagt dem. ¶v21 Da åtte dager var gått og han skulle omskjæres, fikk han navnet Jesus, det som engelen hadde nevnt før han ble unnfanget i mors liv.

LEV UT TEKSTEN!

- Har juleevangeliet noe å si deg i din livssituasjon?

Formuler det så konkret at du kan dra nytte av det teksten forteller deg.

BIBELORDET OG BARNA

- Hva betyr jul for dine elever?

- Kjenner de fortellingen i Lukas 2 fra før?

- Hva er tekstens budskap til barna?

- Hvordan vil du formidle dette?

HØST 3

D:14

Julebønner

TAKK GUD, FOR JESUS!

TEKST

Johs 3:16 og Luk 2:1-21
Den lille bibel
Juleevangeliet

MÅL

Å hjelpe barna til å vise takknemlighet og glede for Jesus og hans kjærlighet til oss.

MINNEORD

Gud elsker verden

HJELPEMIDLER

Lys
Instrumentalmusikk (kassett)
Kassettpiller
Barnebibel
Rytmeinstrument
Kurv med festtilbehør og noe å spise

SANGFORSLAG

Et barn er født i Betlehem (22)
Glade jul (32)
Gud elsker deg (199)
Ja, jeg vet at Jesus bryr seg (213)
Jeg er så glad hver julekveld (68)
Jesu kjærlighet (219)
Nå tennes tusen julelys (114)
O, jul med din glede
Takk for at du kom til oss!
Vi takker deg Gud i advent (251)
Vårt første lys vi tenner (146)

NOTABENE!

Når menneskene sluttet å ære og takke Gud som Gud, førte det til at deres "uforstandige hjerter ble formørket" sier forfatteren av Romerbrevet (Rom 1:20-22) Bibelen bruker ofte "hertet" som betegnelse for menneskenes innerste bevissthet og personlighet. Slik beskrives også synderes forhold til Gud: Salme 139:23-24 og Ordspr 4:23. Det samme gjelder vårt forhold til våre medmennesker: Tit 3:1-7.

I de siste dager skal det bli vanskelige tider, står det i 2 Tim 3:1-9. Menneskene skal da være "egoistiske, pengekjære, ulykkelige, utakknemlige" osv. GT bruker sterke bilder: "For dødsriket takker deg ikke, døden priser deg ikke... de som lever, de takker deg." Jes 38:18. "Hvem takker deg i dødsriket?" Salme 6:6 osv.

At menneskene ikke er i stand til å takke og være takknemlige, tyder på en alvorlig brist i personligheten og i forholdet til Gud, sine medmennesker og seg selv. En slik brist, er alltid tragisk.

Løftet om Jesus - Forsoneren, ble allerede gitt rett etter syndefallet. Siden har

løftet blitt fornyet, ifølge GT.

Og selv om Guds eiendomsfolk ventet på Messias i følge Luk 3:15, vitner Johannes 1:11 om at Jesus kom "til sine egne", men at han ikke ble mottatt og godtatt. De religiøse lederne, de skriftlærde og fariseerne kjente til profetiene om Messias. Det viser NT. Men de tok ikke imot Jesus som Messias. Det ble et hinder for folket (se Luk 11:52).

Men hyrdene, Simeon og Anna, tok straks imot Jesus som Messias og de takket og lovsang Gud. Alle som hadde et åpent hjerte og lyttet til det som ble sagt, kom til tro på Jesus, Messias. Og de fikk behov for å takke og prise Gud.

Grunnbetydningen av ordet "å takke", er "å rekke ut hånden". Det innebærer at man erkjenner et behov, f.eks. av syndepes forlatelse og at man takker for gaven. Når bibelen taler om takk og takksigelse, dreier det seg som regel om menneskenes takknemlighet til Skaperen og Frelseren.

Paulus takket ofte Gud for Jesus og for sine medarbeidere og andre mennesker (Se Ef 5:20, 1 Tess 5:18 og 1 Tim 2:1-6).

INNLEDNING

Gjør i stand deres egen adventstake. Fyll en bolle med sand og plasser fire tykke kubbelys oppi.

Ha gjerne klar litt instrumental julemusikk i bakgrunnen mens barna samles og hilser på hverandre. La dem fortelle om uka som har gått.

Snakk litt sammen om advent.

- Er dere med på noen av juleforberedelsene? Har noen av dere bakt noe?

- Hva syns dere om å hjelpe til? Syns dere det er spennende med jul?

Tenn lysene og syng en av de foreslåtte sangene sammen.

FRED OG FRIDA

Mamma, Fred og Frida var på vei hjem fra kjøpesenteret. Bilen var full av julegaver. Mamma sukket tungt. – Det er veldig koselig med jul, sa hun, – men det er jammen et mas med alle disse gavene!

– Vet du hva jeg synes, mamma? sa Frida. – Jeg synes at vi skulle feire jul litt sjeldnere! Annethvert år, for eksempel. Da slapp du å bli så sliten. Var ikke det en god ide? Frida kikket spent på mamma.

– Det er det dummeste jeg har hørt, sa Fred og fryste. – Da ble det jo gaver bare annethvert år, da! Det hadde ikke Frida tenkt på. Nei, da var det nok best å feire jul hvert eneste år allikevel!

– Problemet er for så vidt ikke at det er jul hvert år, sa mamma og smilte. – Det er bare det at vi blir så opptatt av julemat, julepynt, julegaver og juleselskap, at vi nesten glemmer julens hovedperson. – Jesus, mener du? Frida rynket litt på nesa si. Hun hadde slettes ikke glemt at jula var på grunn av Jesus.

– Ja, nettopp, sa mamma. – Midt i alle de koselige tradisjonene våre er det viktig å være opptatt av det viktigste. Gud synes sikkert at det er fint å se at vi koser oss med juleforberedelsene, men han lengter etter å høre at vi takker ham for at han sendte Jesus ned til oss. – Jeg takker Gud mange ganger, jeg, sa Frida stille. – Det var veldig snilt av ham å sende Jesus til jorda, synes jeg. Han gjorde det for at vi skulle få komme til Himlen når vi dør, ikke sant? – Helt riktig, Frida sa mamma. – Du har skjønnet det, du! – Selv om du blir litt sliten, mamma, tror jeg nok vi må fortsette å ha jul hvert år, sa Frida tankefullt. – Forresten kunne vi hatt det TO ganger i året. Da hadde Gud fått dobbelt så mye takk!

– Og så hadde vi fått dobbelt så mange gaver, sa Fred og smilte lurt

AVSLUTNING

Syng sangen "Alle venter på deg, Jesus" (Holmberg) eller "Takk for at du kom til oss!" Bruk gjerne rytme-instrumenter også. Syng noen av julesangene også. Kanskje barna kan lære deg noen nye de har lært i barnehagen?

Jesu fødsel var en gledesfest! Han kom jo for vår skyld. Så feir Jesus med en herlig fest! Ta fram kurven du har hatt med deg til samlingen, som inneholder ballonger, girlandere, en fin duk, saft, noen julekaker eller hva du synes passer best.

Gled dere sammen og ha det fint.

Avslutt med å gjenta bekjennelsen som dere nylig sa sammen om Jesus som kom til jorden.

HVA SIER BIBELEN?

■ Bli sittende omkring de tente lysene mens du bruker all din innlevelsessevne og fantasi mens du forteller om folket som ventet på at Jesus, Messias skulle komme.

■ Les fortellingen om Josef og Marias vandring til Betlehem, om Jesu fødsel og gjeterne besøk, fra en barnebibel, eller fortell fritt fra ditt eget hjerte slik du oppfatter fortellingen. Glem ikke å leve deg inn i historien med følelse og glede.

■ Når du har gått igjennom fortellingen, kan dere syng: "Et barn er født i Betlehem". Den har noen vanskelige ord, men er stemningsfull og fin slik at barna synger med likevel. Forklar de ordene barna spør om. Syng noen andre sanger også.

■ Ta tid til å la barna komme med kommentarer til Jesu fødsel. Hjelp dem i gang ved å stille spørsmål om hvordan de tror Maria og Josef hadde det, hva gjeterne tenkte på vei til stallet osv.

Lag illustrasjoner til teksten i parentes!

FOR SÅ HØYT HAR GUD ELSKET VERDEN

(Legg hendene på hjertet. Pek mot himmelen. Form hendene til en jord.)

JESUS STO OPP IGJEN

(Strekk hendene i været)

FOR AT DU OG JEG

(Pek på noen andre og deg selv.)

AT HAN SENDTE SIN SØNN, DEN ENBÅRNE.

(Strekk ut hendene som for å gi! Vugget barn i armene dine.)

SKAL FÅ LEVE SAMMEN MED GUD

(Pek mot himmelen, og mot hjertet)

JESUS DØDE PÅ ET KORS

(Form et kors av pekefingerne)

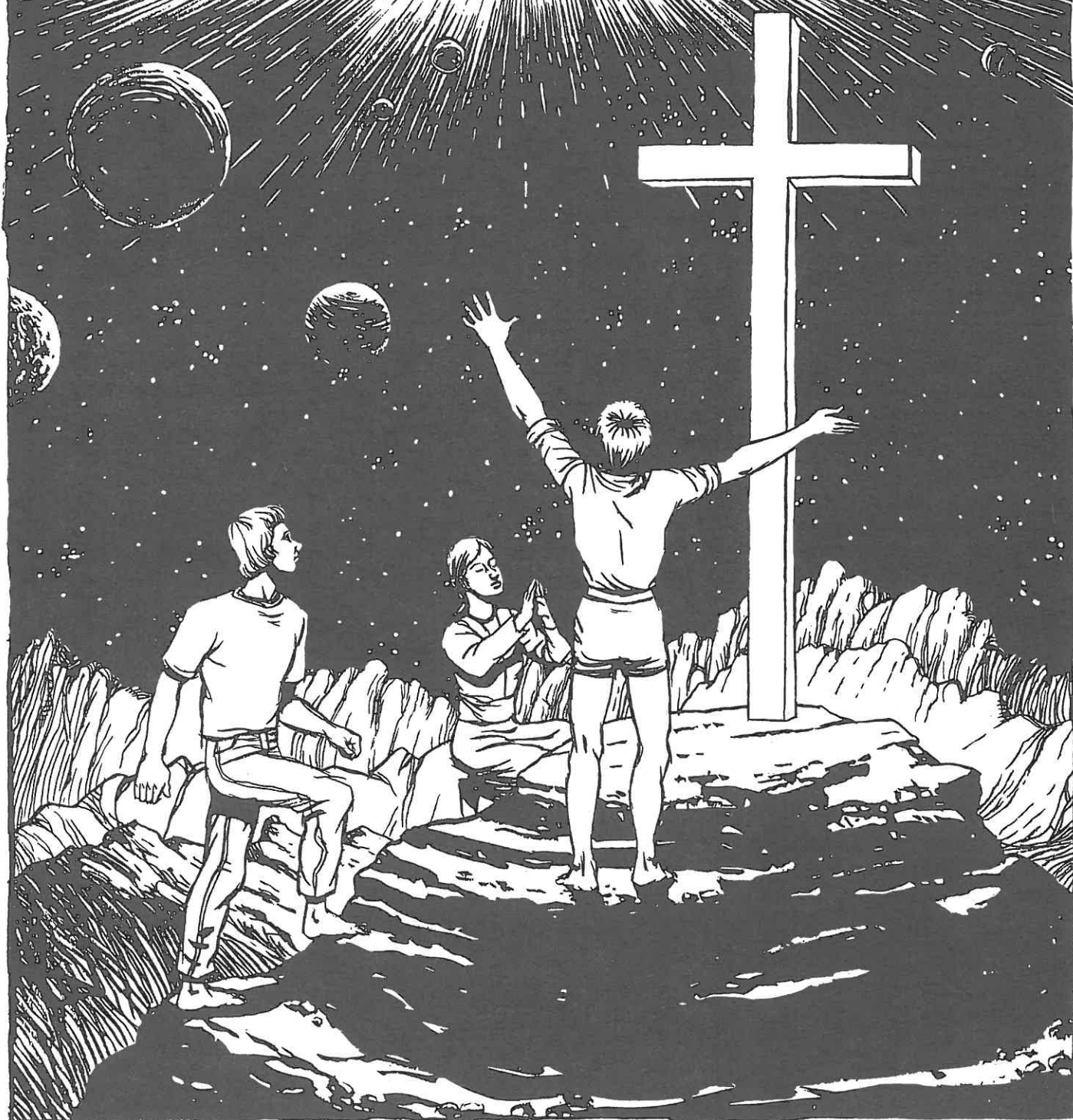

GUD ELSKER HELE VERDEN.

Pek mot himmelen og form en jord.)

FOR SÅ HØYT HAR GUD ELSKET
VERDEN AT HAN GAV SIN SØNN, DEN
ENBÅRNE, FOR AT HVER DEN SOM
TROR PÅ HAM, IKKE SKAL GÅ FORTAPT
MEN HA EVIG LIV...

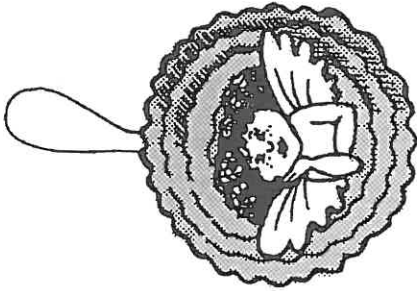
AKTIVITETS-FORSLAG

JULEMEDALJONGER

Dette er en riktig gammeldags julepynt som er kjempefin! Du trenger gammeldagse engleglans og sytråd og en kakesprøyte.

Slik gjør du:

Til hver eggehvite går det med 3 dl melis og noen dråper sitronsaft. Visp eggehviten sammen med melisen og noen dråper sitron ved hjelp av en miksmaster. Visp til massen har blitt tykk og uten klumper. Er massen for løs, kan du tilsette mer melis. I tillegg til å sprøyte deigen rundt bokmerket slik tegningen viser, kan du forme ringer, kringler og hjerter. Lykke til!

FUGLEMAT

Du trenger:
225 gr fett (kokosfett)
Usaltede peanøtter
brødsmuler og rosin
Tomme margarinpakker eller et halvt kokoskall.

Pinner, en gryte, skjeer og spiker.

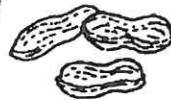
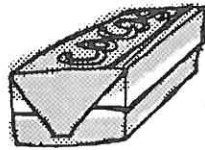
Først lager du fire små hull nær kanten på esken, og med jevne mellomrom. Bruk spiker som redskap.

Smelt fett i gryten på svak varme. Rør i brødsmuler, rosiner og peanøtter. Et-

terpå setter du blandingen til avkjøling. Når den er i ferd med å stivne, kan du helle den i margarin-esker og la den stivne helt, f.eks. til neste samling. Stikk en pinne midt i kartongen/blandingens slik at fuglene får noe å holde seg i.

Når fettstivner, trer du tråden gjennom det hullet dere har laget slik at den knytes lengst oppe. Fest den i et tre utenfor vinduet.

Fortell barna at det kan gå noen dager før fuglene våger seg fram for å smake på den nye maten.

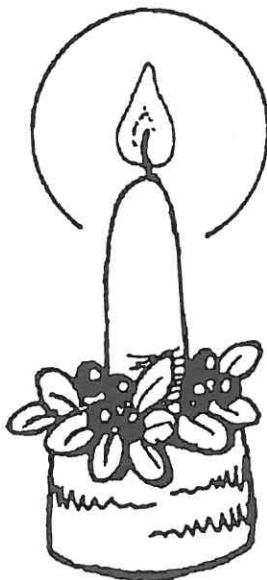
EN FORKORTET UTGAVE

■ Samle dere omkring noen tente lys og hils hverandre velkommen. Syng "Jeg blir så glad når jeg ser deg" eller en annen sang der dere får gi uttrykk for gleden over å treffes.

■ Fortell noe fra din egen barndoms jul. Kanskje har du et fotografi å vise fram?

■ Ta fram en sangbok og fortell at dere nå skal lære dere en sang som er mye eldre enn deg. Den har folk sunget hver jul i flere hundre år.

■ Syng "Et barn er født i Betlehem" noen ganger slik at barna kommer med ettervert.

Svar på de spørsmålene som kommer. Det trengs ingen lange forklaringer. Barna stiller nye spørsmål om de vil vite noe mer.

- Hvilket barn var det vi sang om ?
- Hvem var det som ble født der?
- Hva slags seng lå barnet i?
- Hvorfor ville Gud at det barnet skulle bli født?

■ Svar på det siste spørsmålet ved å bruke "bekjennelsen" som du finner i slutten av samlingsforslaget.

■ Fortell hva Jesus betyr for deg. Og les minneordet som en bønn sammen!

OPPDAG BIBELORDET!

Luk 2:22-40

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les bibelteksten et par ganger og tenk deg inn i Simeon eller Annas situasjon.

- Hva tenker og føler du når du leser "om deg selv" som Simeon? Som Anna?

- Hva preget deres samtid?

- Hvor hadde de sine Messias-forventninger fra?

LEV I TEKSTEN!

- Hva betyr det å "hellige noe til Herren"?

- Hva kommer uttrykket "Israels trøst" av? (Vers 25)

- Hva sier Simeons bønn om Jesus og hans oppdrag på jorden?

- Hva menes det med ordene om at Anna tjente Gud både dag og natt med faste og bønn?

- Hva tror du Anna sa om barnet? (Vers 38)

- Hvordan oppfatter du vers 40?

<Simeon og Anna i templet>

Da rensesestiden som Moseloven påla dem, var forbi, tok de ham med opp til Jerusalem for å bære ham fram for Herren. |v23 For det står skrevet i Herrens lov: Alt førstefødt av hankjønn skal være viet Herren. |v24 De skulle også bringe det offer som Herrens lov foreskriver: et par turtelduer eller to dueunger.

|v25 I Jerusalem bodde det den gang en mann som hette Simeon; han var rettskaffen og gudfryktig og ventet på tiden som skulle komme med trøst for Israel. Den Hellige Ånd var over ham, |v26 og Ånden hadde latt ham få vite at han ikke skulle dø før han hadde sett Herrens Salvete. |v27 Nå kom han til templet, ledet av Ånden. Og da Jesu foreldre kom med barnet for å gjøre med ham som skikk var etter loven, |v28 tok Simeon barnet i sine armer, priste Gud og sa:

|v29 Herre, nå lar du din tjener fare herfra i fred, slik som du har sagt. |v30 Med egne øyne har jeg sett din frelse. |v31 som du har beredt i alle folks påsyn, |v32 et lys som blir til åpenbaring for hedningene og til ære for ditt folk Israel.

|v33 Hans far og mor undret seg over det som ble sagt om ham. |v34 Og Simeon velsignet dem og sa til hans mor Maria: «Se, han er satt til fall og oppreisning for mange i Israel, og til et tegn som blir motsagt. |v35 Slik skal mange hjerters tanker komme for dagen. Men også gjennom din sjel skal det gå et sverd.»

|v36 Det var en kvinne der som var profet, Anna, Fanuels datter, av Asjers stamme. Hun var høyt oppe i årene. Som ung hadde hun vært gift i sju år |v37 og hadde siden levd som enke, til hun nå var åttifire år. Hun forlot aldri templet, men tjente Gud i faste og bønn natt og dag. |v38 Nå kom også hun fram og lovpriste Gud, og hun talte om barnet til alle som ventet på frelse for Jerusalem.

|v39 Da de hadde gjort alt det som var bestemt i Herrens lov, vendte de tilbake til Galilea, til hjembyen Nasaret. |v40 Og gutten vokste og ble sterk, fylt av visdom, og Guds nåde var over ham.

LEV UT TEKSTEN!

- Hvilken tjeneste har du for Gud?

- Hvordan kan du utvikle din personlige gudstjeneste?

- Kan du lære noe av Simeon og Annas eksempel? Hva da?

BIBELORDET OG BARNA

- På hvilken måte kan barna få del i Simeon og Annas glede over Jesusbarnet?

- Hva betyr Jesus i deres liv?

- Har barna noen form for tjeneste innfor Gud?

- Hva kan Anna og Simeon lære barna i din gruppe?

HØST 3

D:15

Julebønn

Simeon og Anna i tempelet!

TEKST

Luk 2:22-40

Simeon og Anna med Jesusbarnet i templet

MÅL

Å hjelpe barna til å kjenne seg takknemlige og glade for Jesus og hans kjærlighet.

MINNEORD

Takk, kjære Gud, for Jesus!

HJELPEMIDLER

Stearinlys
Kassetter med julemusikk (instrumental)
Kassettpiller
Foto fra din egen barndom
Flanellografbilder
Flanellograf-bakgrunn fra tempelmiljø

SANGFORSLAG

Et barn er født i Betlehem (22)
Glade jul (32)
Gud elsker deg (199)
Ja, jeg vet at Jesus bryr seg (213)
Jeg er så glad hver julekveld (68)
Jesu kjærlighet (219)
Jesus elsker alle barna (222)
Nå tenner tusen julelys (114)
O, jul med din glede
Takk for at du kom til oss! (Holmberg)
Vi takker deg Gud i advent (251)
Vårt første lys vi tenner (146)

NOTABENE

Ordene i juleevangeliet viser at det var en enkel og fattig familie som bar fram sin førstefødte. Men den enkle rammen forstyrret ikke de to som var i bønn, Simeon og Anna. For de forsto hva som egentlig hendte i det som skjedde. De så ikke bare den ytre handlingen, men de hadde Åndens lys og åpenbaring slik at de hadde en dypere innsikt. (vers 26 og 32). Både Simeon og Anna så den lovede Messias i barnet som ble båret fram. Simeon priste Gud for at barnets oppgave omfattet alle folk - både hedninger og jøder. Anna gav uttrykk for den samme overbevisningen og "takket og priste Gud". Hemmeligheten til deres profetiske klarsyn var deres intime bønneliv og gudsforhold.

Profeten Sakarja sier: "Be Herren om regn, når tiden for vårregnet er inne...da skal han gi menneskene regn i rikt

monn... For jeg er Herren, deres Gud, og skal bønnhøre dem." (Sak 10:1-6). Legg merke til: a) Løftet, b) tiden og tidsperspektivet, og c) oppfordringen til bønn for at løftet skal oppfylles.

Det samme mønsteret kan vi se i skriften også når det gjelder Jesu fødsel, utgytelsen av Den Hellige Ånd og Jesu gjenkomst.

I bibelen oppfordres vi til å be målbevisst om at løftene skal innfris. Gud vil samarbeide med forbederne. Bønn innebærer fellesskap med Gud. I dette fellesskapet berikes forbederens personlighet. Bederen vokser og modnes åndelig. Dette er Simeon og Anna talende eksempler på (Jmf Moses, 2 Mos 34:29-35). Se også hva som står i Luk 18:1, og 1 Tess 5:16-18. Jesus hadde jo også nær kontakt med Gud i bønn slik de første kristne hadde. Guds rikes seierstider fødes i bønn.

INNLEDNING

■ Forsøk å få til noe av den samme stemningen som forrige gang: Levende lys og instrumental julemusikk i bakgrunnen. Sett dere tett sammen og ta deg tid til å vise hver enkelt oppmerksomhet før dere går videre.

■ Jul er tid for minner, men det er også en familie og vennskaps-tid. Start med å si litt om gleden ved å ha et hjem, foreldre, søsken og mange gode venner.

Fortell et festlig og stemningsfullt juleminne fra din egen barndom. Er dere flere ledere i gruppa, så kan dere ta fram et minne hver.

■ Trekk tråder fra forrige gang og syng "Et barn er født i Betlehem". Si også "bekjennelsen" sammen som forteller hvorfor Jesus kom til oss.

HVA SIER BIBELEN?

I dag skal dere få møte noen som virkelig hadde ventet på Jesus, Messias. De var gamle og hadde ventet lenge. De het Simeon og Anna.

Bruk en flanellografbakgrunn med

tempelmiljø til å sette opp flanellografbildene på. Bruk all den fantasi og innlevelsessevne du har når du forteller.

- I Palestina pleide man alltid å bære fram småguttene i templet for å takke for dem og be om at Gud skulle velsigne dem.

Da tok Simeon barnet i sine armer, priste Gud og velsignet barnet og hans foreldre.

FRED OG FRIDA

Nå nærmet jula seg. Det luktet godt i huset, julepynten var kommet frem, og det meste var klappet og klart. Mamma hadde det fremdeles nokså travelt, forresten, men sånn var det alltid

Fred og Frida hadde det også travelt. Barnekoret øvde nemlig på et juleskuespill, og der var de med begge to. Frida skulle være engel, så nå ljomet det "Ære være Gud i det høyeste" gjennom huset. Fred skulle være vismann fra Østen. Han gledet seg veldig. Akkurat nå holdt pappa på med å finne fram kostyme til Fred.

- Jeg er glad jeg slipper å være kong Herodes hvertfall! sa Fred plutselig.

- Han ble jo bare sur og sint og misunnelig han, da Jesus ble født!

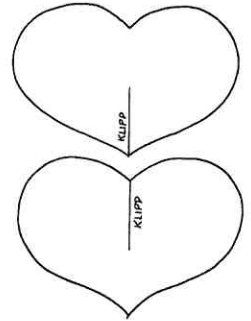
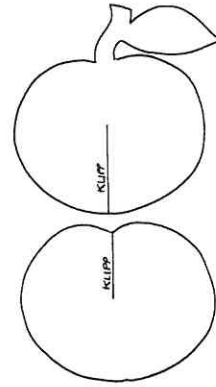
Pappa nikket. - Javisst, sa han. - Herodes klarte ikke å takke Gud for at han endelig hadde sendt Messias - Messias? spurte Fred. - Hvem er det?

Og så fortalte pappa om jødefolket som gikk og ventet på en redningsmann. Gud hadde lovet å sende dem en frelser. Det var Messias.

- Jammen, var Jesus Messias, da? Fred kunne ikke huske å ha hørt noe om dette før

- Ja, Jesus var Messias, den frelseren Gud hadde lovet, sa pappa. - Men det var det ikke alle som forsto. Har du hørt om de to gamle i tempelet, Simeon og Anna? Da foreldrene til Jesus tok babyen sin med seg dit, skjønte Simeon og Anna straks at dette var Messias. - Hva gjorde de da, da? spurte Fred nysgjerrig.

- I Bibelen står det at de takket og priste Gud, sa pappa. - De ble veldig, veldig glade for at de fikk se Jesus før de skulle dø. Det å få oppleve Jesus, var den beste gaven de kunne få. - Det skjønner jeg godt, sa Fred. - Det er jo ganske normalt å bli glad når man forstår hvem Jesus er!

fortalte for alle at han var den Messias som skulle komme.

- Forundret og glade, dro Josef og Maria hjem igjen med barnet.

Avslutt med en passende julesang.

AVSLUTNING

■ Jesu foreldre var glad for at han var født. Og gjeterne som vi hørte om forrige gang, var også glade. Simeon og Anna i templet var glade og takknemlige til Gud som hadde gitt sin egen sønn, Jesus.

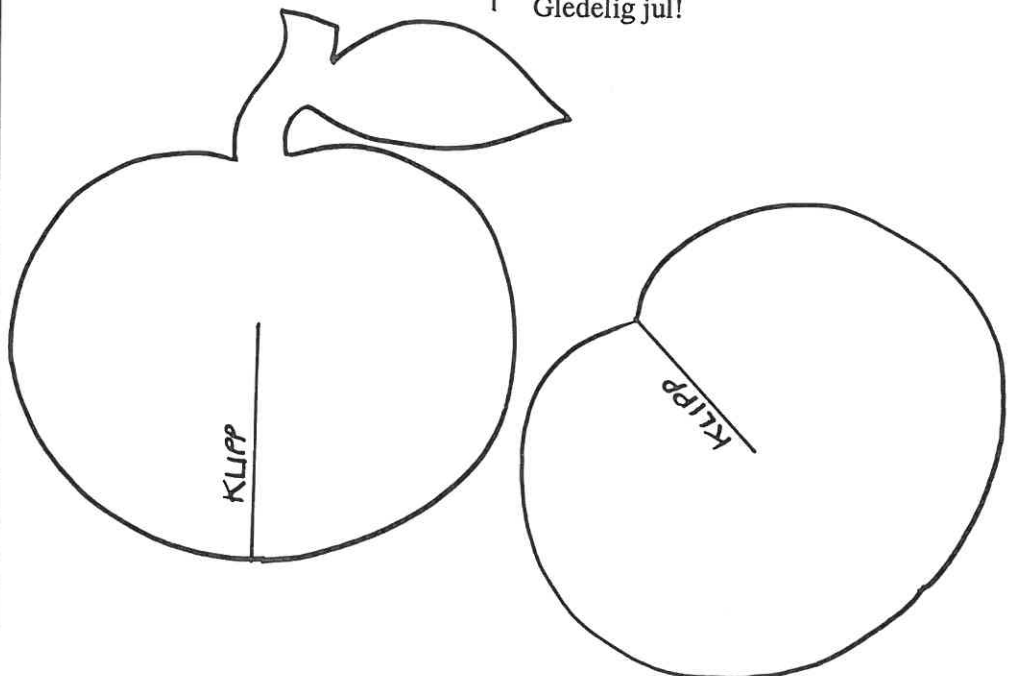
Vi kan også vise vår glede og vår takk for at Jesus kom hit ned til jorden.

La barna være med og foreslå på hvilken måte dere kan vise deres takknemlighet og glede.

Bruk det de foreslår til å gjøre en avslutning som står i gledens og takknemlighetens tegn. Det blir siste gang i denne terminen.

Send gjerne et julekort til hvert av barna og deres familier. Det er viktig å holde litt kontakt også under ferien. Og glem heller ikke å be for dem naturligvis!

Gledelig jul!

- Josef og Maria tok med seg Jesusbarnet til templet.

- Simeon, en gammel mann som trodde på Gud og som ventet på Jesus, Guds sønn, var i tempelet da de kom.

- Simeon tok Jesusbarnet i armene sine og takket Gud for at Jesus, Messias hadde kommet til jorden.

- Josef og Maria ble ganske overrasket. For hvordan kunne Simeon vite hvem deres lille barn var?

- Simeon ba for foreldrene til Jesus.

- Han fortalte også om Jesu oppgave på jorden.

Gjør en pause i fortellingen og ta be-kjennelsen som dere lærte dere sist.

Fortsett med å fortelle om Anna:

- Hun var 84 år gammel og hun var alltid i templet. Nå kom hun også fram.

- Hun takket også Gud for barnet og

AKTIVITETS-FORSLAG

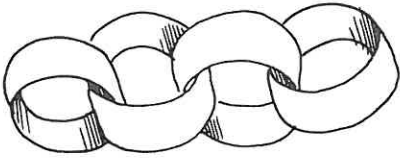
JULE-LENKER

Dette er en gammeldags julepynt som en kan lage på flere forskjellige måter. Her kommer et forslag på en meget enkel modell som selv små barn kan gjøre.

Dere trenger:

Glanspapir eller farget kopieringspapir, sakser og limstifter.

La barna hjelpe til med å klippe remser, ca 15 cm lange og 2 cm brede. Smør lim på den ene enden og knip endene sammen til de har festet seg. Neste remse festes i den foregående slik at det blir en kjede. Hold på så lenge dere orker. Bland farger og papirsorter slik dere synes er finest.

KARTONGEPLER

Klipp eplene etter mønsteret du ser her. Bruk rød og grønn kartong. Tre delene i hverandre og sy fast en bit rødt garn i toppen slik at man kan henge opp eplene. Man kan lage hjerter og andre figurer på samme måten.

JULEBØKER

Det fins så mange koselige julebøker (bildebøker) som dere kan låne på biblioteket. F.eks. "Jul i Bakkebygrenda" av Astrid Lindgren eller "Piken med fyrstikkene". Tenn noen stearinlys og les litt sammen.

EN FORKORTET UTGAVE

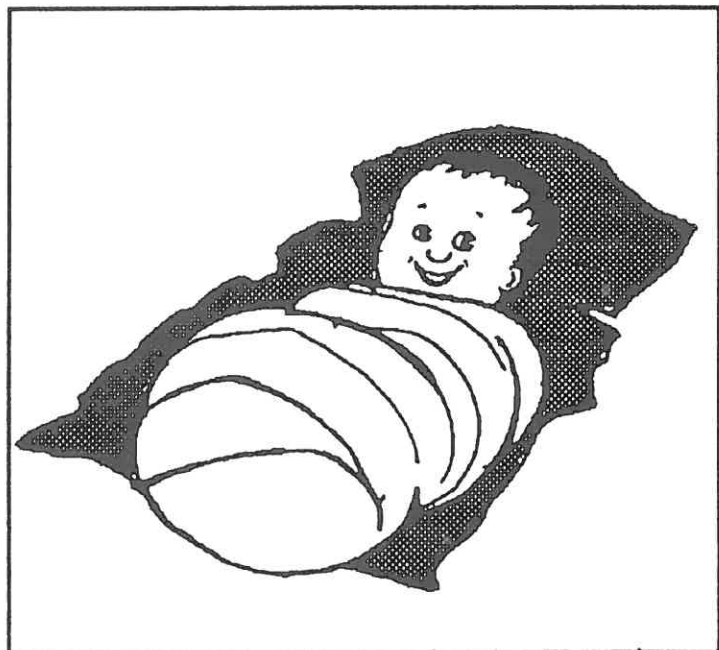
■ Samle barna omkring noen levende lys og fortell hverandre om hvordan det går med juleforberedelsene.

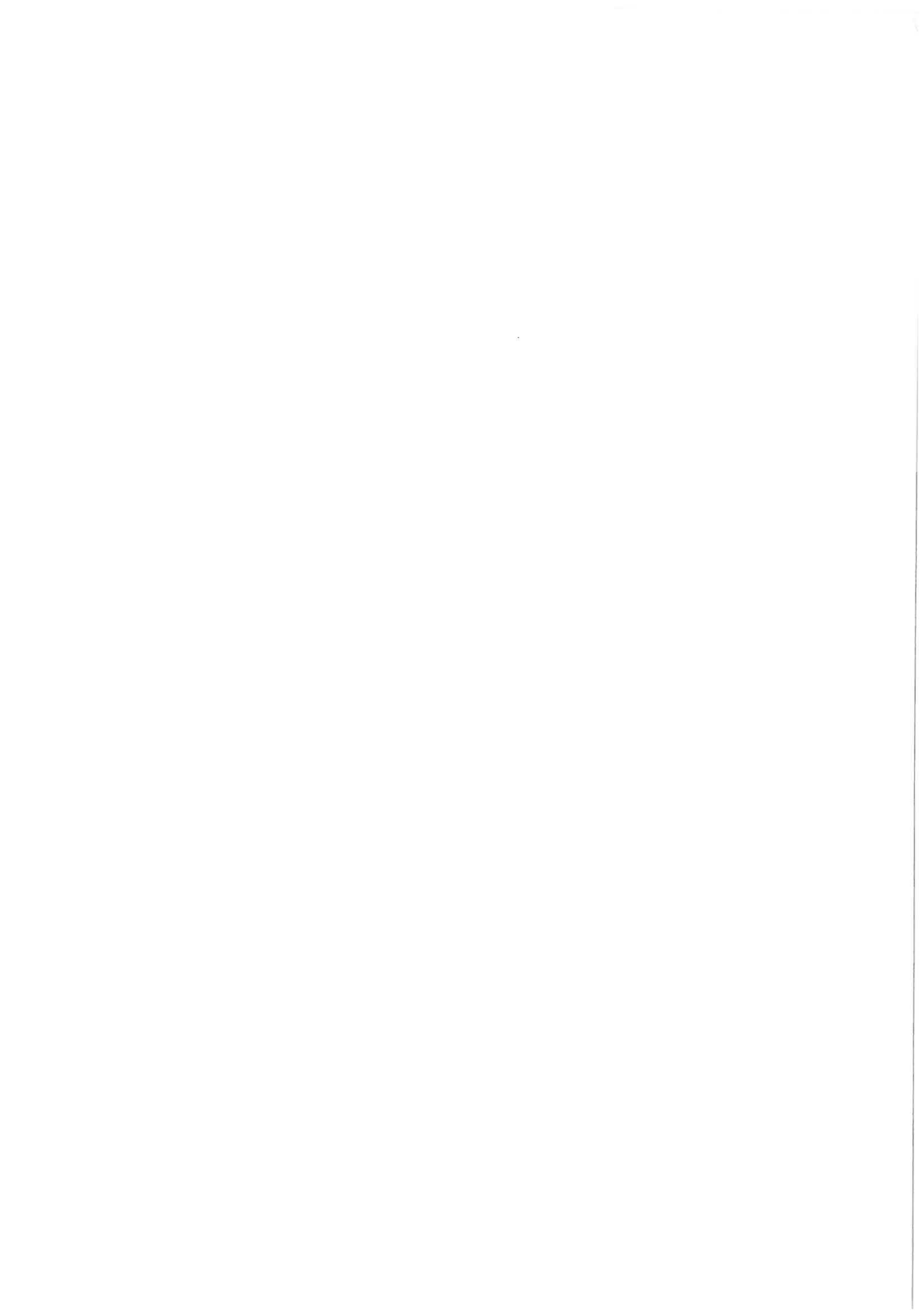
■ Syng noen julesanger sammen. Ta fram en barnebibel og les fortellingen om Anna og Simeon i templet: De to gamle menneskene som visste hvilket barn som Josef og Maria bar fram i templet. Anna og Simeon kjente Gud og derfor visste de at dette var hans sønn, Frelseren som Gud hadde lovet å sende. Les med innlevelse og følelse.

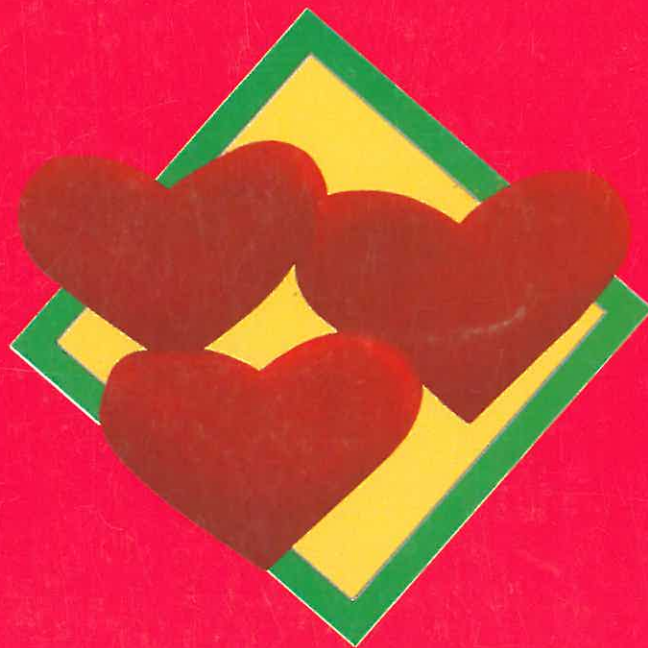
■ Anna og Simeon visste hvilken oppgave Jesus hadde, og det gjør jo vi også! Les bekjennelsen fra samling 14.

Anna og Simeon ble glade når de fikk se Jesusbarnet. De viste det ved å takke Gud og be til ham. De viste det også ved å fortelle for andre at det var Jesus, Guds sønn. - Hvordan vil dere vise deres glede og takknemlighet? Gjør en avslutning som preges av glede og takk!

>

" Fra hjerte til hjerte "
Dagen - Huset / NSSU